

Suur test:
võrdluses
7 odavat
mini arvutit

Väike test:
odavad
muusika-
telefonid

Katsetame 55-tollist
LG 3D-telerit

Dell Streak: telefon
nagu labidas, aga hea

Nr 66, oktoober 2010 ■ Hind 42.90 kr; 2.74 €

[digi]

Kas see on
iPadi murdja?

Hindame uut
Samsung Tab'i

Testis tuli uus iPhone

! Uus kaamera,
ekraan ja uus süda
? Kas osta see
või pigem Android?
! Loe ja tee valik

Kuidas krüptida
arvuti kõvaketast?

Kuidas teha
mobiiltelefoniga
häid pilte?

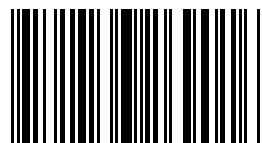

Mängime Mafia II
ja ütleme, kas on hea

10 head Eestis tehtud iPhone'i rakendust

ISSN: 9771736269016

H LIME!

Eestisse on ehitatud palju rattateid, kuid on veel piisavalt kohti, kus ühele teele peab mahtuma nii auto, kui ka jalgrattur.

Vältige siis ohte ja sõitke mõlemad hästi viisakalt ning teineteisega arvestades.

HAWAII EXPRESS

AUTOLEHT

TOIMETAJA VEERG

Tahvelarvuti koht

Henrik Roonemaa

peatoimetaja

Olen üks neist, kes pole praeguseni hästi aru saanud, millisesse kohta mu elus ma huks tahvelarvuti, näiteks iPad. Fantastiline toode, aga ma vist ei oskaks teda kusagil kasutada.

Samas tunnen ma praegu puudust käesolevas [digi] testitud Samsung Galaxy Tab'ist. Tunnen puudust, aga ikkagi ei oska vastata küsimusele, kus, kudas ja miks ma seda kasutaks. Väga tore oli hommikul ärkates võtta voodi kõrvalt Galaxy Tab ning teha tiir Facebookis, Twitteris, Gmailis, New York Timesis ja paaris Eesti lehes. Muidugi saan ma seda teha ka telefoniga, kuid suurel ekraanil on oma võlu. Ja muidugi saan ma seda teha ka sülearvutiga (mis niikuinii ka voodi kõrval on), kuid sülearvutil on nagu töö tegemise maik juures. Avad arvuti ja unustad end sellesse. Galaxy Tab'iga nii polnud.

Väga tore oli hommikul ärkates võtta voodi kõrvalt Galaxy Tab ning teha tiir Facebookis ja Twitteris

Teisest küljest on see ju jabur jutt. Mis mul siis häda on – voodi kõrval on iPhone ja korralik sülearvuti ja mina siin tahan veel mingit vahepealset seadet? Muidugi ei kavatse ma kulutada 10 000 krooni, et osta veel üks ekraan, mida voodi kõrval hoida ja mida reisil kaasas tassida. Aga tahtmine, näe, on siiski olemas. Mine võta kinni, kas see on minu sees olnud kogu aeg või on suurfirmade kavalad turundusosakonnad selle sinna kuidagi istutanud. Praegu aga kordan ma ise endale mõistuse hääleks olles: ma ei vaja tahvelarvutit, ma ei vaja...

30

Samsung üritab Galaxy Tab'iga iPadi troonilt tõugata. Kuidas õnnestub?

VÄRSKE KRAAM

7 ■ Uudised

iPod Nano kohustuslik uuenduskuur

12 ■ Tulevik / Minevik

2010 – digitaalse distributsiooni aasta ning esimene ussviirus 1988. aastal

14 ■ Top

10 põhjust, miks miniarvutit tasub veel ostma minna

20 ■ Persoon

Johannes käis itaallase jutul

22 ■ Arvamus

Hiidarvete rünnak

24 ■ Naistekas

Maitsva toidu heaks

26 ■ Veiko Tamme imeline maailm

Ekskursioon kuvarite keerulisse maailma

JÄRELE PROOVITUD

28 ■ iPhone 4

Neljas iPhone

30 ■ Samsung Galaxy Tab

Galaxy Tab astub iPadile vastu

32 ■ Pioneer XW-NAC3-R

21. sajandi muusikakeskus

34 ■ LG 55LX9500

55tolline hiiglane, kolmes dimensioonis korraga

36 ■ Magellan eXplorist GC

Aardejahtija GPS

37 ■ HP ProBook 5320m

Külm ja kalkuleeriv HP

38 ■ Dell Streak

Kõige suurem nutitelefon

39 ■ Samsung Galaxy S

Samsungi enda iPhone, mis näebki välja nagu päris iPhone 3GS

40 ■ HP Photosmart Wireless e-All-in-One Printer B110

Draivereid pole enam tarvis

41 ■ Logitech G510

Laps täpselt nagu isa suust kukkunud

66

Maffiameeste seiklused jätkuvad Mafia II-s

VÖRDLUSTESTID

42 ■ Suur test

Seitse vahvat päkapikku

48 ■ Väike test

Muusikatelefonide uus tulemine

KUIDAS ...

52 ■ ... Androidi arvutis katsetada?

Me ei tea miks, aga miks mitte

53 ■ ... arvuteid mugavalt läbi interneti hallata?

Iga kord pole vaja kohale joosta

54 ■ ... vanemal arvutil sujuvamalt uusi mängida?

Seda ihkame me kõik

55 ■ ... oma sülearvutit ise kodus liigest tolmust puhastada?

Ja arvuti tänab sind nurrudes

56 ■ ... krüptida kõvaketast?

Võõraste silmade eest failid peitu

58 ■ ... mobiiltelefoniga pilte teha?

Me kõik ju teeme, teeks siis paremini

60 ■ ... vähendada müra?

Müra häirib!

62 ■ ... Androidiga mobiiltelefonide internetis käimist taltsutada?

Hiigelarved varitsevad iga nurga taga

SELLEST DIGIST TAHAKSIN

Toimetaja Sveni valik

Mida?

LG megasuurt telerit

Miks?

See on lihtsalt nii vinge asi! Ainult et peaksin siis suurema korteri ostma ...

Mis leheküljel pikemalt kirjutatakse?

Lk 34-35

63 ■ ... Androidiga mobiilset interneti jagada?

Kas või kaheksale arvutile

PLAY

66 ■ Mafia 3

Maffia ei unusta

69 ■ Lost Horizon

Retk maailma südamesse

70 ■ R.U.S.E.

Salakaval infosõda

72 ■ Tom Clancy's H.A.W.X 2

Pilvedesse peidetud *déjà vu*

74 ■ Kane & Lynch 2: Dog Days

Miks nad küll tagasi on?

75 ■ Saw: The Video Game

Ei tasu ainult pead kaotada

76 ■ Spy Hunter: Nowhere to Run

Ajalugu kordub (ja see ei meeldi meile)

76 ■ Ghostbusters: The Video Game

Tondipüüdjate igapäevaelu enne kolmandat filmi

77 ■ Retro

1995: Parimad mängud

78 ■ Scorpion: Disfigured

Esialgselt kenast plaanist tuli jube pullikaka

78 ■ Cryostasis: Sleep of Reason

Külm kõhedus põrmustab eelarvamused

79 ■ Argipäevamängud

Hea mängu neli mantlipärijat

VEEL

81 ■ Ostujuht

E51, see klassikaline Nokia

82 ■ Pikk test

Esimesed päevad

VÕITJAD

Õigesti vastasid need, kes teadsid, et järgmise aasta jaanuaris ilmub öudumärul „Dead Space 2“, mis on tegelikult samanimelise sarja kolmas osa.

Trusti mängurihiire Red Bull Racing Xtreme võitis:

■ Kaarel Elissaar

Mängude plakatid:

- Sander Överus
- Markus Loide
- Ragnar Kosk
- Kaarel Kallip
- Juhan Uusmaa
- Erik Enden
- Madis Allas
- Mart Joalaid

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

Tellijale ajakiri 15% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil:
levi@presshouse.ee
- veebis aadressil www.telli.ee

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

[digi]

Address: Liimi 1, 10621 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja Henrik Roonemaa
(henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)
Keeletoimetaja Piret Reidla (piret.reidla@presshouse.ee)

Reklaam

Raimo Kõrts (raimo.korts@presshouse.ee, tel 661 6186)

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja Presshouse OÜ Trükk Unipress

© Presshouse OÜ Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

- e-posti aadressil digi@presshouse.ee
- aadressil [digi], Liimi 1, 10621 Tallinn

Kus on mänguarvustus?

Lubasite, et teete „Battlefield Heroese” mängust arvustuse. Kahjuks pole seda veel tulnud. Loodan, et ikka tegelete sellega :). PS. Selle kuu [digi] (nagu nad kõik) on väga hea!

ETTE TÄNADES ANDRE-LOIT

[DIGI] VASTUS: Meie mänguosaakond ütles selle mängu kohta natuke halvasti. Tundub, et rohkem me sellest oma ajakirjas paraku ei räägi.

KUU KIRI

Andke telerite alal ka nõu

Olen teinud oma ajakirjade tellimises korrekture ja [digi] on siiski jäänud valikusse. Lood on head ja ülevaatlikud, kuna igapäevaselt ei liigu ise ringi erinevatel uudislehtedel ega jõuagi igale poole uudist otsima, siis tähtsaimad uudised saab kord kuus ikka [digi]st teada.

Ajakirja lõpus on ostujuht, selle võib ka kodulehelt leida, kuid ei tähelda seal teleriteid. Viimastes numbrites olete rääkinud palju TV-pulkadest ja natuke aega tagasi oli juttu ka 3D-teleritest. Kuid kas telerid on liiga aeglaselt arenev suund või siis liiga kiiresti, et ei jõua sellel alal silma peal hoida? Talv on tulemas ja inimesed istuvad rohkem telekate taga, nii et oleks ehk hea mingi keskmises hinnaklassis telerite test. Kallitega ei ole need kindlasti head ;)

Olen vaadanud 42tollist telerit, hinnaklass väga lai. Plasma/LCD andmetes kuni 600 Hz, aga pärast selgub, et see on mingi kahtlane 600 Hz, tegelik 100 Hz. Raske nagu orienteeruda, kas ajada hertse ka taga, et siis on võimalik ka millalgi 3D-filmi vaadata, või on 3D-telerid veel eraldi klass? Pois väideti, et noh puldil peab ikka ka ole-

ma 3D-režiimi napp. Plasmal on sile peegelduv klaasekraan, LCD-l matt ekraan, LED samuti nii läikiv, et näed ennast Spidermani kõrval lendamas. Kas DLNA õhendus on vajalik, mida täpsemalt sellega teha saaks? Full HD või HD Ready, mis suuruse juures oleks Full HD juba soovitatav? Jõudu teile! Parimatega Vaiko

[DIGI] VASTUS: Meil on äraütlemata hea meel, Vaiko, et sa siiski oled otsustanud [digi] tellijaks jääda ja et meie ajakiri sulle veel nii väga meeldib. Suurepärane! Mis aga teleritesse puutub, siis on sul tuline õigus ja me oleme end ka sellel suunal liigutamas. Juba sel kuul on ajakirjas sees ühe teleri test ning kui hästi läheb, siis novembri numbrisse teeme lausa telerite grupitesti. Jätame meelde ka su soovitus kirjutada lahti telerite tehnilisi näitajaid ning anda nõu, mis tähendab mida, mis on oluline ja miks. Kuni sul aga veel telerit pole, anname sulle auhinnaks eelmisel kuul välja lubatud Hauppauge telepulga. Auhind ootab sind toimetuses, tule järele ja hakka aga telerit vaatama!

25... 100 000 000... 74... 36... Olev lõpu... [Digi] august 2010

Hea nali, hea nali

Vana (nr 64) [digi] ajakirja sirvides märkasid midagi ebatavalist. Värske kraami lehel lk 9 on pilt Samsungi fotokaamerast pandud MSI sülearvutitest rääkiva teksti kõrvale. Ilmselt on tegemist mingisuguse uudse disainiga? :)

MARKO

[DIGI] VASTUS: On jah, täiesti uus lähemine :)

WWAN-kaartide probleem

Lugesin teie lubadust korraldada WWAN-kaartide test kunagi tulevikus. Esimese mõtena tuli vastuseks kuu kirja autorile Indrekule pähe probleem, mille olen ise juba läbi proovinud. St et sõltuvalt sellest, kelle sülearvutit ta kasutab, võib valik tema jaoks juba tehtud olla. Nimelt ei luba paljud suurte tootjate (nt Lenovo, HP/Compaq) sülearvutid kasutada teiste valmistajate kaartide. Seda nimetatakse BIOS WLAN Lock'iks. ThinkPadi puhul räägitakse ka 1802 ja 1804 boot error'ist. Selleks, et oma T61-le saada sisse Apple 802.11n AirportExtreme Wi-Fi-kaart, oli vajalik BIOSi häkk, mis elimineerib WLAN/WWAN-kaardi PCI-ID-de kontrolli.

http://www.thinkwiki.org/wiki/Problem_with_unauthorized_MiniPCI_network_card

http://www.thinkpads.com/forum/viewtopic.php?f=29&t=55837

Arvan, et kui te selle artikli kirjutate, siis on oluline ka see väike fakt ära mainida. Kiire otsimise peale ei leidnud kohe, milliste tootjate arvutid üldse sellist lukku kasutavad. Soovin teile jõudu Eesti (vist) ainsa IT-ajakirja tegemisel! Lugupidamisega

PRIIT

[DIGI] VASTUS: Aitäh hea nõu eest, Priit. Usume, et meie lugejad said su kirjas head nõu. Uurime seda teemat edasi ja kui testi tegemine osutub võimalikuks, võtame selle kohe ette.

Üks ilus mõte

Loen teie ajakirja alati suure huviga, kuid esimest korda tekkis ka endal üks mõtte teema osas - „Kuidas ... koostada arvutit graafilise disainerile”. Nimelt on vaja jooksutada korraga Illustratorit, Photoshopi ja InDesigni ning veel nipet-näpet. Kuna ma aga ise riistvara osas väga spetsialist pole siis küsiksik teie käest nõu või arvamust. Usun, et leidub teisiigi graafikaga töötajatest lugejaid, kellele pakuks ka antud teema huvi. Kui ei ole võimalik teha võrdlust valmiskastidest, siis ehk juhte tähelepanu tähtsamatele komponentidele ja nende nõuetele.

Olen ka ise teinud uurimistööd siin-seal

seega kergema vastupanu teed minnes, puhata lehena teilt sellest teemast kirjutamist paluma ei tule. Nimelt on näiteks võimalik Tig-mast osta graafikatööjaam peaaegu 15 000 kr eest (odavam), kuid antud summa käib hetkel üle jõu, pigem huvitab hinnaklass 7000-10 000 kr, mis omakorda tingiski teie poole pöördumise. Kuhu arvutipoodi ka ei vaataks, alati on olemas grupp „mänguriarvuti”, aga graafikatöötlemise gruppi pole küll kunagi näha olnud. Mänguriarvuti ostmise graafikaga tegelemiseks on mu arvates overkill. Jätkake tublit tööd! TERTVADES KRISTJAN

[DIGI] VASTUS: Hea idee, Kristjan. Kui sa oled meie püsilugeja, siis leiad ilmselt varsti palutud loo [digi] „Kuidas ...” rubriigist.

JÄRGMISE KUU AUHIND

Ootame kirju ja ilusaid punaseid õunu! Järgmise kuu parima lugejakirja autorile anname auhinnaks suurepärase X-mini kõlarite komplekti. Need on nii head, et meil on neist kohe kahju loobuda, aga mis teha. digi@presshouse.ee ootab tagasisidet!

ERILINE ON ILUS

PENTAX K-r : uut **värvi** peegelkaamera

- ▶ 12 megapiksliit stabilisaatoriga CMOS sensor
- ▶ Kõrge ISO tundlikus kuni ISO 25600
- ▶ Sarivõtte 6 kaadrit sekundis
- ▶ HD video
- ▶ Suure eraldusvõimega 3-tolline ekraan
- ▶ Kompaktne korpus

PENTAX
▶ PIX YOUR LIFE

www.photopoint.ee

UUS JA VANAD

iPod Nano kohustuslik uuenduskuur

Oktoobris tuleb Eestis müügile uus, järjekordse täieliku muutumise läbi teinud iPodi perekond. Põnevaimaks muutujaks on kindlasti iPod Nano, mis on ruudukujuline ja puutetundliku ekraaniga. Üheksas eri värvitoonis ja 8 või 16 GB muusikat mahutav muusikamängija on ka sarja kõige kergem, kaaludes kõigest 21 grammi, kuid sellelt on kadunud kaamera, heli salvestamise võimalus ja videositus. Ruudukujuline on ka uus iPod Shuffle, millel on tagasi nupud, nagu oli teisel põlvkonnal.

Kolmas põlvkond

Paks Nano, nii hüüdsid seda 2007. aastal ilmunud lühemat ja laiemat muusikamängijat teised Nanod. Põhjus oli praktiline, sest see oli esimene Nano, mis oli võimeline esitama videoid, kuid olulise uuen-duse tegi läbi ka kogu kasu-tajaliides, kuhu ilmus esimest korda Cover Flow, mis võimal-das lähedalt muusikat sirvida.

Neljas põlvkond

Kahe aasta tagune esimene lii-kumisanduriga Nano heitis endalt üleliigsed grammid, aga ekraan jäi sama suureks kui Paksul Nano. Nüüd sai Nano endale tagasi teisest põlvest tuttava, tä-naseks klassikalise välimuse, kuid lihvis ääred ja nurgad ümaraks. Esimest korda ulatus Nano mälumaht 16 GB-ni ja värvitoo-ne oli rohkem kui vikerkaarel.

Viies põlvkond

2009. aasta Nanol, mille di-sain jäi truuks eelmise aasta uuendustele, olid lõpuks raadio ja videokaamera ehk asjad, mis teistel MP3-mängija-tel olid iseenesest mõistetavad juba aastaid. Samuti venita-ti võrreldes varasemaga suuremaks ekraan, kuid kaalus võttis see pleier ikkagi alla.

VÄRSKED KÜSIMUSED

3 küsimust 3D-telerite kohta

? Kõik räägivad nüüd ainult 3D-teleritest. Kas kõik telerid näitavad juba 3D-pilti?

D Kaugeltki mitte. Selleks, et 3D-filme vaadata, peavad nii teler kui ka plaadimängija 3D-filme toetama, kuid enamik praegu müüdavatest teleritest küll 3D toega ei ole. Teisalt, enamik uusi ja kallimaid mudeleid juba toetab 3Dd ning ilmselt on mõne aasta jooksul juba suurem osa müüdavatest teleritest niikuinii 3D toega, nii et 3D vaatamise võimalus on siis igal juhul olemas ja on oma asi, kas kasutate seda või mitte.

? Prillid on tüütud. Miks ei saa 3D-pilti ilma nende koledate ja suurte prillideta vaadata?

D Sest tehnoloogia ei ole veel nii kaugele arenenud. Praegu kasutavad kõik nn aktiivprille ehk just neid suuri, koledaid, patareitoidet vajavaid prille. Võib-olla aasta-paari jooksul muutuvad kättesaadavaks ka passiivprillidega 3D-telerid. Siis on prillid nagu tavalised päikeseprillid, mitte enam sellised suured kolkad. LG näiteks demonstree-ris septembris Berliinis IFA mes-sil 31tollist OLED-telerit, mille 3D-pilti sai vaadata ka passiivprillidega. Päril ilma prillideta vaadatav 3D-teler jõuab turule vahest viie aasta jooksul, ennustavad suuremad tootjad. Praegu on see tehnoloogia alles lapsekingades.

? Mida praegu 3Ds vaadata saab?

D Õige vastus on, et peaaegu mitte midagi. Sisu ehk filme on veel väga vähe, õigemini peaaegu ei olegi. Samuti ei ole 3D-telekanaleid, vähemalt Eestis mitte. Panasonic toob varsti turule esimese kodukasutajale mõeldud 3D toega videokaamera.

Kolm uhket peegelkaamerat

Septembrikuisel Photokina fotomessil tulid uute peegelkaameratega välja nii Nikon, Pentax kui Olympus. Milline kaamera jääb peale, kui kõik kolm kõrvuti joonele seada?

Kaamera	Pentax K-5	Nikon D7000	Olympus E-5
Hind (kere)	18 999 krooni ★★★★★	19 990 krooni ★★★★★	u 25 000 krooni ★★★
Megapiksleid	16,3 ★★★★★	16,2 ★★★★★	12,3 ★★★★★
ISO vahemik	100-12 800 (laiendatav 80-51 200) ★★★★★	100-6400 (laiendatav 100-25 600) ★★★★★	200-1600 (laiendatav 100-6400) ★★★★★
Stabilisaator	sensori nihutusega ★★★★★	Puudub ★★★★★	sensori nihutusega ★★★★★
Säriaeg	1/8000-30 sek ★★★★★	1/8000-30 sek ★★★★★	1/8000-60 sek ★★★★★
Sarivõte	7 k/sek ★★★★★	6 k/sek ★★★★★	5 k/sek ★★★★★
Videorežiim	1080p, 25 k/sek ★★★★★	1080p, 24 k/sek ★★★★★	720p, 30 k/sek ★★★★★
Hinne kokku	★★★★★	★★★★★	★★★★★

NUMBRID KASTIS

482

km jalutab üks robot Jaapanis - Tokyost Kyo-tosse -, et reklaamida Panasonicu Evolta patareisid

18

cm kõrgune on see kahel jalal kõndiv robot ja ta veab enda järel veel kahe rattalist järelkäru

12

AA-suurusel patareid annavad talle energiat, kuigi pole selge, kas kogu reisi ajaks

3-5

km/h on roboti jalutamiskiiruseks

49

päeva võtab tal teekonna läbimine aega. Palju jõudu talle!

500 000

Twitteri kasutajat tabas septembri lõpus twitter.com'i turvaauk

100

kasutajat sekundis oli turvaaugu ohvrite kõrghetk, kuid Twitteri sulges augu mõne tunniga

90 000 000

säutsu tehakse Twitteris praegu iga päev

25

aastat vanaks sai 14. septembril Super Mario. Palju õnne!

15

aastat vanaks sai PlayStation

Nvidia mobiiliprotsessorid

LG esitleb peagi uusi nutitelefone, mis on varustatud kahetuumalise NVIDIA Tegria 2 protsessoriga, mis teeb nutitelefoni kasutamise senisest veelgi kiiremaks. Teise põlvkonna protsessor NVIDIA Tegria 2 lisatakse LG Optimuse seeria nutitelefonesse. Selle puhul on tegemist esimese kahetuumalisega, millel on NVIDIA GeForce'i graafika-protsessor ja 1080p HD videoprotsessor.

Parim veelgi paremaks

Roccat on enda parima mängurihiire, milleks on teadagi Kone, teinud veelgi paremaks ja andnud sellele ka uue nime Kone[+]. Uus superhiir, millel on kuni 6000 dpi lasersensor, kasutab esmakordselt mobiilsel mängurihiirel Pyra tutvustatud EasyShift[+]-nuppu, millega saab ühe vajutusega muuta kõiki hiire seadistusi (üle 20 funktsiooni).

USAs tulid tavalistesse poodidesse müügile Facebooki krediitkaardid ehk nüüd saad toidupoeost osta Facebooki mängudesse virtuaalset raha.

100 000 000

piiri ületas PlayStation 1 müük

1.

mängukonsool oli see, mis nii suurte numbrite ni jõudis

5 000 000 000

fotot laaditi septembris üles Flickrisse

3000

fotot minutis laaditakse praegu saidile

15 000 000 000

fotot oli Facebookis juba aasta tagasi, nii et Flickr pole kaugeltki suurim

50%

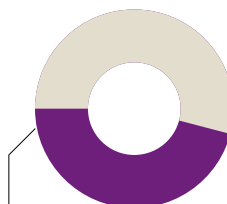
on iPad sülearvutite müüki vähendanud, väidab USA elektroonikapoodide keti BestBuy juht Brian Dunn

57 000

võltsveebisaiti loovad küberkurjategijad igal nädalal

375-t

kuulsamat brändi üritavad need veebisaidid imiteerida ja sellega tarbijaid petta

44 protsenti neist keskenduvad Ebay'le ja Western Unionile

Sennheiseri taskusõbralikud klapid

Sennheiseri PX 100-II ja PX 200-II mahuvad suurepäraselt taskusse, sest neid saab täiesti kompaktselt kokku voltida. See tõttu ei saagi enam lugeda pädevaks vanasõna, et suur heli vajab suuri klappe.

Mikrofoniga Sennheiser PX 100-II eest küsitakse umbes 1500 krooni ja müra summutavate PX 200-II-de eest umbes 1800 krooni.

Androidi pult

Sony Ericsson teeb nüüd oma Androidil jooksvatele nutitelefonidele pulte. Enam ei pea pidevalt suurt ja kobakat nutitelefoni taskust välja võtma, vaid saab pisikese kaugjuhitava puldi, LiveView' pealt näha, mis toimub. Bluetoothi teel telefoniga suhtleva vidina ekraan on 128 x 128 piksli suurune ja see toetab üksnes Androidi versioonidega 2.1 ja 2.2 SE telefone. Pult aitab ka kadunud telefoni üles leida.

EESTI TOP 10

September 2010

- 1 Starcraft II: Wings of Liberty
- 2 Mafia II
- 3 F1 2010
- 4 R.U.S.E.
- 5 Red Dead Redemption
- 6 Assassin's Creed 2
- 7 Prince Of Persia: The Forgotten Sands
- 8 GTA IV: Episodes from Liberty City
- 9 Splinter Cell: Conviction
- 10 Avatar

Jaauaris möödub 15 aastat „Duke Nukem 3D” ilmumisest, kuid huvid pole tal ajaga muutunud.

Surnuist äratatud

„Duke Nukem Forever” on mäng, mis on mitu korda maha maetud ja uuesti üles kaevatud. Pärast mitmeid mängumootori ja omanikuvahetusi on üle kümne aasta pärast mängu esmakordset väljakuulutamist reaalne

lootus, et Gearbox järgmisel aastal mängu valmis saab.

Kuigi mängurite rõõm on suur, jätavad esimesed mänguvideod supermatšo uuest seiklusest toore mulje – on küll olemas kangelane, kes ter-

ve ekraani ära katab ja ülbeid *oneline*’eid pillub, kuid kas ka mängitavus sellele kõigele järele jõuab ning tänapäevastele ootustele vastab, seda näitab ainult aeg. Viimast on aga mäng saanud rohkem kui vaja.

ÜHE LAUSEGA

„**BLOOD DRIVE**” on Activisioni novembris ilmuv kihutamismäng, kus võidelda tuleb nii aja kui ka tänavaid ummistavate sombihordidega.

„**LITTLE BIG PLANET 2**” väljatulek lükkub tõenäoliselt järgimisse aastasse.

LARA CROFT saab kuulujuttude järgi peagi uue mängu, mis leiab esimest korda aset avatud maailmas.

KÕIGEST PAAR KUUD pärast väljatulekut tõmmati juhe serverilt seinast ebaõnnestunud MMOG-I „All Points Bulletin”.

„**DEVIL MAY CRY**” sari jätkub järgmisel või ülejäämisel aastal viienda osaga.

CALGARY ÜLIKOOL avas õppetstarbelise mängude „raamatukogu”.

KALENDER

Sügisene raskekahurvägi hakkab paugutama

15 Medal of Honor
FPSi sõprade üks suur sügise küsimärk on, millises vormis taaskäivitub „Medal of Honor” sari? Tõenäoliselt nii heas, et võib vabalt kandideerida aasta parimaks FPSiks.

22 Fallout: New Vegas
„Fallout 3-st” on kaks aastat pärast väljatulekut saanud klassika ja uus osa fännidele sobivat valemitega eriti ei muuda. Seda hetkel teha oleks ka väga riskantne, kui mitte lausa rumal.

26 Fable III
Oma tegude eest vastutama sundiva märuliroolika uus osa tuleb esimese hooga üksnes Xbox 360-le, arvutimängureid hoitakse veel nende versiooni väljalaskeajaga pimeduses.

29 Rock Band 3
Seda, et jõulud on juba ukse taga, ei näita mitte see, et lumi maha tuleb, vaid see, et jõuluvana kingikotti võib jälle sokutada uue kitarr- ja trummi komplekti koos uute lugudega.

UUDISTE EDETABEL

1 Internet Explorer 9 beeta väljas

Maailma populaarseima veebisirviija uusim versioon pabustab kiirusele, turvalisusele ja puhtamale kasutajaliidesele. Uue lahendusena kasutab brauser veebi sirvimisel ka graafikakaarti, mis teeb lehitseja oluliselt kiiremaks. Testide kohaselt on IE 9 konkurentidest oluliselt turvalisem.

2 Õpetus: Kuidas eemaldada IE 9?

Download Squad on loonud õpetuse, kuidas eemaldada Internet Explorer 9 veebi-brauserit.

3 Lacie USB 3.0 kõvakettad

Andke meile rohkem kiireid USB 3.0 seadmeid! Lacie uus toode 2big sisaldab kaht kõvaketast, mida saab ühendada RAID 0 ja RAID 1 massiivi. Kiirus 7200 p/m, andmete ülekandmiskiirus 205 MB/sek. Lisaks anti välja ka tavaline väline kõvaketas d2, mis kasutab USB 3.0 ühendust.

4 Digitaalne mängupood BeamDog

Steami, Gamersgate, Direct2Drive, GOG, Impulse, EA Store jt kõrval tõstab pead veel üks digitaalsel kujul arvutimängude müüja - BeamDog. BeamDog.com soovib olla lihtne: osta, laadi alla, mängi.

5 Firefox saab enda testijalt pähe

Mozilla lasi välja enda sõltumatu Javascripti jõudluse testija Kraken. Täiesti sõltumatu testimine näitab, et kui IE8 välja arvata, on praegune Firefox brauserite hulgas aeglasem.

DIGILEE KÕRGEIMALT HINNATUD
UUDISED AJAVAHEMIKUL 17.-24.09

Mida peidavad endas uued Desire'id?

HTC Desire Z

Desire Z on võimas töövahend inimesele, kes toodab sisu ... ja QWERTY-klaviatuuril on seda tõeliselt mõnus teha. Klaviatuur libiseb hingedel telefoni alt välja, nii et teksti sisestades ei jää sõrmed ebaloomulikku krõnksasendisse. 3,7tolline ekraan on puutetundlik, ka see telefon salvestab 720p HD-kvaliteediga videot ning kaamerale on 5 megapiksli. Tegu on esimese telefoniga, mis kasutab uut 800 MHz protsessorit Qualcomm 7230. Desire Z on aga päris raske - 180 grammi kaaluvat telefoni kohtab tänapäeval harva. HTC Desire Z on müügil alates oktoobrikuust.

HTC Desire HD

Alumiiniumkorpusega Desire HD on veelgi võimalusterohkem ja suurejoonelisem multi-meediatelefon, kui selle eelkäija oli. 4,3tolline ekraan koos Dolby Mobile'i ja SRS virtuaalse heliga teevad sellest tõelise taskukino. Tehniline pool on HTC telefonidele kohaselt esinduslik eesotsas uue 1 GHz protsessoriga. Telefon võimaldab salvestada 720p videoid ning teha fotosid 8megapikselse topeitvõimega kaameraga. Eestis saab uut Desire'it osta oktoobris.

Täiustatud kasutajaliides

Kasutajaliidest Sense on oluliselt uuendatud, alustades HTC Fast Bootist, mis lubab telefoni kõigest mõne sekundiga töövalmis seada. Olulisimaks uuenduseks on tasuta HTC Locations, mis pakub eellaaditud kaarte, mistõttu pole vaja oodata kaartide laadimist või maksta andmeside eest. Uus tasuline navigeerimisprogramm lubab aga n-ö helikopterivaadet eesseisva marsruudi kohta, et teada juba varakult, kummale poole peab järgmistel ristmikel pöörama.

Uued vahvad teenused

Uute telefonidega tuleb kaasa ka hulgaliselt võrguteenuseid. Teenusega HTCSense.com saab hõlpsasti korraldada oma mobiilikasutust, näiteks võimaldab see salvestada kõik sõnumid ja eelistused. Rõhku on pandud ka asukohapõhiste teenustele, näiteks saab määrata kadunud telefoni asukohta kaardil. Kui telefon on varastatud, saab kasutaja kaugjuhtimise teel telefoni lukustada või isegi kõik isiklikud andmed kustutada. Peaaegu nagu „Võimatu missioon“, eks?

LÜHIDALT

ISTOCKPHOTO

Eetripimedus: kas me olemegi üksi?

10 viimast aastat on SETI@home projekti raames töödeldud vabatahtlike abiga Puerto Ricos asuva Arecibo raadioteleskoobi andmeid, otsimaks potentsiaalsete võõrtähtsüsteemide raadiosignaale. Praeguseks on neid signaale leitud täpselt nullist allikast, mis osade teadlaste väitel annab alust oletada, et me tõepoolest oleme selles universumis siiski üksi.

Ometi annavad viimaste aastate arengud uut lootust ühel heal (või halval) päeval väikeste roheliste mehiketega kohtuda. Nimelt selgub, et mida aeg edasi, seda sügavamasse eetripimedusse langeb ka meie enda koduplaneet. Võimsamad infovood liiguvad valdavalt mööda optilisi kaableid ning raadiolaineid kiirgavad seadmed kasutavad omavahelise segamise vältimiseks järjest nõrgemaid signaale. Võib-olla ongi nii parem, sest tuntud füüsiku Stephen Hawking sõnul ei usu tema, et siia saabuvad tulnukad võiksid meiega mingit muud moodi käituda kui valged mehed indiaanlastega.

ISTOCKPHOTO

Vaadake hoolega, see on viimane kord, kui te säärast raamatuhunnikut näete.

2010: digitaalse distributsiooni aasta

Ei saa väita, et digitaalne distributsioon uleaks midagi uut ja erakordset, sest see on ühel või teisel kujul eksisteerinud peaaegu sama kaua kui arvutid. Ometigi läheb praegune aasta kirja esimesena, mil see teiste levituskanalite eest juhtoina väärrika rolli ära napsas.

Õigupoolest möödus globaalsel turul allalaaditavate lugude müük füüsiliste ketaste müügist juba (sõltuvalt allikatest) 2008.

või 2009. aastal. Sel aastal juhtub sama arvutimängudega ja telesarjadega ning filmide levitamine on praeguseks vääramatult mittefüüsilise meedia poole teel. Nagu ka raamatute. Loomulikult ei saa märkimata jätta, et uuemad platvormid, nagu meediafonid, tahvelarvutid ja muu taoline pole kunagi arvestatavaid füüsilisi andmekandjaid omanudki.

Seega ärge mõelge digitaal-

sest distributsioonist kui mil-lestki ebamäärases, mis muutub oluliseks alles kusagil kauges ebamäärases tulevikus. See on juba siin ja kuigi hetkel on Eesti antud valdkonnas tarbimisharjumustes USAst, Jaapanist ja Inglismaast pisut konservatiivsem, on nihe ka meie jaoks juba alanud. Ehk teisisõnu, kas teil juba on konto Steamis, iTunesis ja Amazonis? Kui ei ole, siis on viimane aeg see teha.

Kosmoseraudtee viib üles?

NASA katsetab süstikute kosmosesse viimiseks *scramjet*-tehnoloogiat, mis vajab käivitumiseks piisavat algkiirust. See plaanitakse saavutada magnetlevitatsioonil baseeruva kosmoseraudtee abil. Õhku töustes saavutaks käima tõmmatud lennumasin kümnekordse helikiiruse ning veaks kosmoselaeva atmosfääri ülemistesse kihtidesse, kus edasilendamiseks on vaja vaid tühist kütusekogust.

NASA ei jäta jonnii. Seda võimaldab nende paks rahakott.

Hüvasti, telefoninumber!

Pärast Skype'i kõneteenuste ja Apple Facetime'i ilmumist mobiiltelefonidesse on hakatud küsima: „Miks üldse maksta minutitasu?“ Põhust polegi ning operaatorid on sellest aru saanud, üritades võimalikult suurt andmeteenuse kasutajate turuosa kahmata. Esimeseks ohvriks tuuakse ilmselt telefoninumbriid ning kõne võetakse edaspidi läbi andmekanali näiteks e-posti aadressi kaudu.

Esimene ussviirus

1988 on aasta, mil toimus arvutimaailmas palju põnevat, näiteks tuli turule odav ja kiirelt populaarseks saanud Inteli protsessor 80386SX, kuid sel aastal toimus ka üks tähtsündmus, mis tähistas ühe tänaseni kestva probleemse ajastu algust.

2. novembril 1988. aastal hakkas levima esimene ussviirus. Viirus sai nime oma looja Robert Tappan Morrise järgi ning Morrise ussviirust loetakse esimeseks, mis põhjustas suuri tõrkeid Internetti ühendatud arvutite töös ja nende võrgu peal kättesaadavuses. Morris ei plaainud kirjutada pahatahtlikku programmi, kuid see kukkus nii välja. Ussviirus kasutas ära teadaolevaid Unixi programmide Sendmaili ja Fingeri turvaauke ning nõrku paroole ja levitas end võrgu peal ise. Morrise programm esmalt päris võrgus olevatelt arvutitelt, kas neisse arvutitesse on uss juba installitud ja kui ei olnud, siis kopeeris end sinna. Et aga ussi tõkestamine

liiga lihtne ei oleks, tegi Morris viiruse selliseks, et teatud puhkudel üritas uss end arvutisse kopeerida ka siis, kui ta seal juba olemas oli. Morris ei olnud arvestanud sellega, et taolise tegevuse tagajärjel tekib igasse arvutisse üha rohkem viiruseprotsesse ja arvuti jääb järjest aeglasemaks, kuni lakkab võrgu peal päringutele vastamast.

Morris ise oli asjast ehmatanud ja tunnistas, et ta oleks pidanud programmi paremini läbi mõtlema ja enne internetiavaru- rüstesse laskmist simulaatoris läbi mängima, kuid mis tehtud, see tehtud.

Arvatavalt nakatas Morrise ussviirus umbes 6000 UNIXiga arvutit, mis oli tolle aja kohta väga suur number, mõningate hinnangute alusel võis see moodustada koguni 10% kõikidest võrku ühendatud arvutitest.

Morrise ussi tekitatud kahju ulatus kümnetesse miljonitesse dollaritesse ja Morris sai oma tembu eest karistuseks kolm

ISTOCKPHOTO

aastat tingimisi, 10 000 dollarit trahvi ja 400 tundi ühiskondlikult kasulikku tööd. Küberkriminaali Morrisesist siiski ei saanud, vastupidi, nüüdseks on ta MITi kaasprofessor.

Ussviiruse tagajärjel hakati nüüd esmakordselt tõsisemalt mõtlema Internetti turvamisele ja seni mõnusa ja hubasena tundunud Internet ei olnud enam tepts mitte nii õdus muretu kohakene.

KAS TEADSID, ET ...

Vähetuntud fakte viiruste kohta

1 Luke Filewalker

Samal aastal kui Internetis möllas Morrise ussviirus (1988) asutati Saksamaal firma nimega H+BEDV Datentechnik GmbH, täna tuntud Avira nime all. Firma esimene viirustõrjeprogramm kandis napakat nime Luke Filewalker, kuid hiljem muudeti see mõistetavatel põhjustel Aviraks.

2 Must reede

Mõned head aastad tagasi oli igal arvutikasutajal põhjust karta reedesele nädalapäevale langevat 13ndat kuupäeva, sest just sel päeval armastasid end aktiveerida mitmesugused arvutiviirused. 13ndale kuupäevale langevat reedet hakati nimetama mustaks reedeks jällegi just selsamal 1988. aastal, kui maikuu 13. kuupäeval põhjustas viirus nimega Jerusalem tohutut andmekadu arvutites üle kogu maailma, hävitades nakatunud arvutist kõik failid.

3 Viirus tahab kommi

1996. aastal hakkas levima eestimaist päritolu Wordi makroviirus nimega Kompu. Viirus levis nakatunud Wordi DOC-failide kaudu ja aktiveerus iga kuu 6. või 8. kuupäeval. Viirus kuvas kasutajale ekraanil teate „Mul on nii paha tuju!“ ja teksti „Tahan kommi!“. Dialoogiaknast lahtisaamiseks tuli sisse tippida „komm“. Selle peale kuvas viirus Wordi olekuribale teksti Namm-Namm-Namm-Namm-Amps-Amps-Klomps-Kraak! ja lasi tööd jätkata.

1988: Aastal, mil tuhanded arvutid vaevlesid viiruste küüsis, toimus muudki põnevat

EESTI

Eestimaa laul 1988

Lauluväljakule kogunes ligi 300 000 inimest, toodi välja lipud ja hakati end vabaks laulma. Aasta lõpus kuulutatakse eesti keel riigikeeleks.

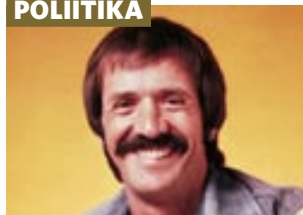
SPORT

Pronksmedal Eestile

Allar Levandi võidab Calgary taliolümpiamängudel pronksmedali. Ametlikult küll NSVLi lipu all, kuid eestlaste jaoks on see ikkagi päris oma medal.

POLIITIKA

Bono linnapeaks

Sonny Bono, dueti Sonny & Cher liige, valitakse Kalifornias linnakese Palm Springs linnapeaks. Bono poliitikukarjäär kestab tema surmani 1998. aastal.

ISTOCKPHOTO

Miniarvuti on väike, mahub sulle hästi kätte ja, nagu näha, on selle kasutamine üsna psühheedeiline kogemus.

10 põhjust, miks miniarvutit tasub veel ostma minna

1 Odav
Otsi kust tahes, alla 8000 krooni koos operatsioonisüsteemiga uut sülearvutit ei saa. Välja arvatud muidugi juhul, kui otsustad miniarvuti kasuks: 5000 krooni eest koos Windowsiga uus arvuti saada ei ole üldse halb diil. Pehmelt öeldes.

2 Kerge
Võta ühte kätte üks liitrine piimapakk ja teise kätte kolm tükki. Tunned, kumb on raskem? Nüüd kujuta ette, et sa peaksid seda kolme piimapakki iga päev oma kotis kaasas tassima. Väga õige, meie tassiks ka pigem ühte kui kolme. Minisüüderid kaaluvad sama palju kui üks piimapakk.

3 Väike
Tavaline miniarvuti on üsna tavalise juurtarumatu suurusega.

Tavaline suur sülearvuti aga mõne sellise ilusa kõvakaanelise raamatu suurusega, mida raamatupooides kallilt müüakse ja kus on sees palju ilusaid pilte. Ehk teisisõnu: väikest arvutit kaasas tassida on palju mõttekam kui suurt.

4 Pärisklaviatuur
Erinevalt nutitelefonidest ja näiteks iPadist on miniarvutil siiski pärisklaviatuur, nii et kui tahad kirju kirjutada, MSNis jutustada või loengus märkmeid teha, on miniarvuti igal juhul palju parem kaaslane kui iPad. Ja poole odavam ka!

5 Hea akuaeg
Enamasti pidasid meie testis miniarvutite akud vastu viis-kuus tundi. Seda on palju, lausa väga palju, eks ole. Kolmekilone odav sülearvuti ei saa

praegu sellisele tulemusele ligilähedegi.

6 Aus kaup
Miniarvuti pakub tegelikult madala hinnaga eest päris palju. Jah, sa pead leppima, et saad üpris aeglase protsessori ning pisikese ekraani, kuid muus osas on miniarvuti ju päris arvuti: suured kõvakettad, korralikult mälu, WiFi, võrguühendus, mälukaartipesad – see on päris arvuti, lihtsalt pisem ja aeglasem kui päris päris arvuti.

7 Hea tudengiarvuti
Miniarvuti on tunduvalt odavam, et osta, piisavalt väike ja kerge, et igal pool kaasas kanda, ning siiski piisavalt mugav, et loengus konspekteerida. Boonusena peab aku tohutult kaua vastu ning näiteks Tallinna

Tartu bussis loksudes võib terve tee filmi vaadata ja pärast seda on kolm neljandikku akust veel ikka alles!

8 Hea reisiarvuti
Keegi ei taha Kagu-Aasia seljakotireisile kaasa võtta oma suurt ja kallist päris sülearvutit. Miniarvuti on seljakotti aga nagu loodud.

9 Nunnu välimus
Ja nüüd argument neile, kellele loeb nunnu välimus – miniarvutid on nunnud.

10 Suurem, kui ta paistab
Miniarvuti ei pea jääma miniarvutiks. Pane sinna väline kuvar ja väline klaviatuur ning hiir külge ja sa oled saanud päris suure töötava arvuti. Aeglase, aga siiski päris.

5 saiti tasuta e-raamatute leidmiseks

1 Project Gutenberg on kõikide tasuta teoste isa. Sealt leiab kümnete tuhandete kaupa tasuta raamatuid. Veebisaidi kasutajaliides on arhailine ja pärit justkui 1990ndatest, aga ei maksa lasta end sellest häirida, saidi sisu on esmaklassiline. gutenberg.org

2 Manybooks on vahva veebisait, mida peab üksainus raamatuhuviline omast heast tahtest ja vabast ajast. Sellest hoolimata on veebileht maitsekas ja kõik lihtsalt leitav. Kui sa ei oska raamatuid valida, saad siit saidilt igal nädalal uusi raamatusoovitusi. manybooks.net

3 Mitte päris allalaaditavaid e-raamatuid, aga viitavad veebis asuvatele täismahulistele teostele leiab saidilt The Online Books Page. Seal on linke tõeliselt veidratele teostele nagu näiteks „Üürileandja käsiraamat“ või „Sotsialismi tulevik“. digital.library.upenn.edu/books

4 Wikipediat teavad kõik, aga WikiBooksi teavad vaid vähesed. WikiBooksi saidile on kogutud teatmikke, juhendeid ja õpetusi, mis on valminud saidi kasutajate ühistöös. Raamatute kvaliteet kõigub, kuid paarileheküljeliste õpetuste kõrval on ka täiesti põhjalikke teoseid. Väärib vaatamist! en.wikibooks.org

5 Juhul kui sul eraldi e-luge-rit pole, siis arvatist lugemise jaoks leiab ohtralt kirjandust veebisaidilt ReadPrint. Muugavamaks lugemiseks saab brauseris kasutada spetsiaalset lugemisrežiimi, mis võimaldab mõnusat segamisvaba lugemist. readprint.com

10 Eestis tehtud iPhone'i rakendust

1 Wristbreaker
Tõenäoliselt kõige suurem ja keerukam eestlaste tehtud mäng, mis iPhone'ile saadaval. Põhimõtteliselt on see Tetris, kuid klotsid ei kuku mitte ainult alla, vaid kõigisse nelja suunda ja sina muudkui keerutad telefoni käes. Kuni randmed murduvad. Täisversioon maksab € 2,39, Lite on tasuta.

2 Pargi
Kuigi ametlikke numbreid ei ole avalikult saadaval, tundub, et just Pargi on hetkel vallutanud iTunesi rakendustepoe. Praegu troonib ta uhkelt populaarsustabeli tipus ja toob kergendust kõigile m-parkijatele. Samas tase meeles pidada, et tal on ka omad puudused ja tegemist on pigem pisut kohmaka kui üleni elegantse lahendusega.

3 X-Tallinn
Välismaal olles on ju hea Tallinna ristmikukaamerate otsepilti vaadata ja imetleda Hispaaniast siinselt lõrtsist ilma.

4 iRoute
Tallinna ühistranspordiliinid ühes rakenduses: buss, troll, tramm, rong, lisaks marsad ja ka Harjumaad katvad liinid. iRoute otsib su asukoha järgi lähimat peatust ja planeerib kellaajaliselt sulle sobiva marsruudi ja seda kõike täiesti tasuta.

TOP 5

Top 5 Internet Explorer 9 uuendust

1 HTML 5 tugi.
Videod ja interaktiivsed veebilehed saavad HTML5-ga hoopis uue tähenduse. IE9 astub ka lõpuks ometi uude HTMLi-ajastusse ja teeb seda päris hästi.

2 Ruumisäästlik välimus.
Uus IE9 hoiab ekraanil nii palju ruumi kokku, et mõnda võib see isegi häirida. Tüütud nupud ja

Puhas Eesti ilu iPhone'il: randmemurdja ja automaatparkija.

5 Takso
Tahad sõita Mustamäelt Lasnamäele? Pole probleemi. Takso arvutab välja, kui palju su sõit erinevate taksofirmadega maksma läheks, ja pakub lausa võimalust otse rakendusest firmasse helistada. Rakendus on tasuta.

6 Eurolaator
Tore lihtne tasuta rakendus, mis arvutab kroonid eurodeks ja vastupidi. Tasuta.

7 õs
Meie emakeel on ilus. Hoiame seda ka iPhone'is nii, appi tuleb õigekeelsussõnaraamat. Hind on soolane: 2,39 eurot.

8 Windmate EE
Arva ära, kelle jaoks on kõige tähtsam teadmine see, kus ja kui kõva tuul parajasti puhub? Muidugi! Surfilaud katusele ja tee! Windmate on tasuta.

9 Eesti eFloora
Ajakirjanduses palju haititud programm, mis peaks tuvastama puid-põõsaid, tegelikuses aga halvasti realiseeritud kasutu jura, mis maksab € 1,59. Hoi a eemale.

10 Crème
2,39 euro eest saad endale eestlaste kirjutatud Twitteri-kliendi, mis aitab Twitteri infomürast väidetavalt olulisema välja sortida. Saadaval on ka tasuta Lite-versioon.

menüüd on kõik kadunud, jääb ainult sina ja internet. Väga tark otsus, Microsoft.

3 Uus Javascripti mootor.

Ehk lihtsamalt öeldes: Javascripti-rikkad rakendused nagu enamik Google'i maailmast on nüüd ka IE-d kasutades enam-vähem talutavalt kiired. Samas on testid näidanud, et Firefox ja Chrome on kiiremad.

4 Parem HTML-standardi ühilduvus.
Veebitegijad rõõmustavad, IE9 oskab standardse, ausa HTML-iga väidetavalt palju ilusamini ringi käia kui eelmised IED.

5 Riistvaraline kiirendus.
IE9 oskab ära kasutada su graafikaarti, et pilti joonistada ja videoid näidata. Protsessorilt võetakse koormust vähemaks.

Uus kommunikaator – E7

Nokia tutvustas septembris maailmale oma uusimaid telefone ning üritas ajakirjanikke veenda jõulise sõnumiga: Nokia on tagasi. Üheks kõige silmapaistvamaks uueks telefoniks oli uus kommunikaator E7 ehk suure puutetundliku AMOLED-ekraaniga ja selle ekraani all peituva täisklaviatuuriga nutitelefoni-

ga. Nokia ise peab seda eelkõige ärimehetelefoniks, kuid see ei pea nii olema: nii näitajate kui disaini poolest konkureerib E7 igati teiste tänapäevaste nutitelefonega.

Suure neljatollise ekraani eraldusvõime on 640 x 360 pikslit ning kuigi telefonil on küljes päris hea täisklaviatuur, on Nokia

suutnud kogu korpuse disainida vaid 1,36 cm paksuseks. Käes tundus E7 mugav ja tõepoolest üsna õhuke ning koostekvaliteedilt absoluutselt esmaklassiline. Ainult miskipärast on Nokia otsustanud, et E7 kaheksamegapikslisele kaamerale ei panda autofookust, võib-olla sellepärast, et mitte ohustada multimeedia-

telefoni N8 müüginumbreid. Iga tahes on see nii kalli telefoni juures küll väga kummuline otsus.

Kui kalli? Täpselt pole teada, aga ilmselt jääb E7 hind 9000 krooni kanti ning müügile on teda oodata kas selle aasta lõpus või järgmise aasta alguses. Iga tahes on ta hinnalt teiste nutitelefonega konkurentsivõimeline.

C6 ja C7 on uus keskklass

Kui N8 esindab Nokia valiku tippklassi, siis Nokia Worldil tõi firmast kohe-kohe lahkuv Anssi Vanjoki avalikkuse ette kaks keskklassi nutitelefoni C6 ja C7.

Kõige olulisemaks uuenduseks nende juures on tehnoloogia nimega CBD ehk ClearBlack Display. Tegemist on Nokia uue ekraanitehnoloogiaga, mis polarisaatorit kasutades suudab väidetavalt pakkuda seninähtust palju paremat kontrastust ehk kui Vanjokit tsiteerida, siis „must on mustem kui must“. Tarkvara poolest on mõlemad telefonid identsed, kuid C6-l on 3,2tolline ja C7-l 3,5tolline AMOLED-ekraan. C7-l on ka rohkem mälu ning roostevabast terasest korpus ning tegemist peaks olema maailma ühe õhema nutitelefoni.

Uueks lipulaevaks on N8

Septembris andis Nokia esimest korda ajakirjanikele võimaluse ka uus N8 ise järele katsetada. Testitelefone veel antud ei ole, kuid Nokia Worldil olid nad kenasti väljas ja igaüks sai N8-t proovida nii palju, kui aga soovis.

Lühidalt öeldes on Nokia ühte kesta kokku pannud pea kõik, mida ta üldse oskab teha. 3,5tolline AMOLED-ekraan, 16 GB mälu koos microSD pesaga, 12megapiksliline Carl Zeissi läätsesega kaamera, Bluetooth 3.0 ning eriliselt asjana ka HDMI-väljund koos Dolby Digital Plus surround-heli toetusega. Läbi HDMI mängib ta maha kuni 720p videoid, mis tähendab, et põhimõtteliselt saab N8 kodus oma suure teleriga ühendada ja sealt pealt filme vaadata.

TOYOTA

ENERGIA, MIDA AKAJAL PIDEVALTI.
MIDA AKAJAL PIDEVALTI, TAAS
TAAS KASUTAD, TAAS
KASUTAD, TAAS

Uus Auris HSD®. Taasta oma energia.

Uus Auris HSD kogub sõidu vältel energiat ning taaskasutab seda elektrimootori jaoks.

Rohkem avastamist: www.toyota.ee/aurishsd

Küsi liisingupakkumist: www.toyota.ee/liising

136
hobujõudu

89 g
CO₂ / km
HÄDAL
EMISSIONITASE

3,8 L
/ 100 km

TOYOTA
LIISING

TOYOTA

Today
Tomorrow
Toyota

LÜHIDALT

Need koledad prillid

Keegi ei tahaks ju kodusel filmi-õhtul välja näha nagu nohik tulevikust? Paraku pole sellest pääsu, sest isegi mitmepäevase mesil ringikõndimise peale ei suutnud me sealt leida normaalseid 3D-prille.

Praegu vajavad kõik prillid patareitoidet, on suured ja kobakad nagu pildilt näha. Nad ei istu üldiselt hästi peas ning lasevad silmade ümbert veel lisavalgust sisse, mis teeb 3D nautimisest tihti hoopis peavalu.

Tolmuimejate innovatsioon

See võib tunduda uskumatu, kuid ka tolmuimejate ja külmkappide alal võib aastaga teha suure arenguhüppe.

LG näiteks tutvustas tolmuimejat, mis kogumiskasti saabuva tolmu nüüd kogu tolmuimemise käigus senisest tihedamalt kokku pakib, et tolmuimeja sees lendlevad tolmuosakesed ei pääseks filtreid ummistama ja seadme imemisevõimsust vähendada.

FOTOD: SIIM TELLER

IFA 2010: maailm keerleb 3D ümber

Septembri alguses Berliinis toimunud maailma üks suuremaid koduelektronikamesse IFA 2010 tegi üheselt selgeks, et vähemalt tootjate arvates on järgmise aasta kõige olulisemaks märksõnaks 3D.

Kolmemõttmelist pilti, sel-

le taasesituse ja või salvestamise seadmeid näitasid oma boksidest kõik elektroonikatootjad ning enamiku jaoks oligi 3D ainus innovatsioon, millega tänavu üldse välja tulla.

Rohkete 3D-telerite kõrval jäi silma ka fakt, et maailma esi-

mese kodukasutajale mõeldud 3D-videokaamera toob kohe müügile Panasonic, nii et varsti saab ka oma perekonna tegemised just kolmemõttmelise pildi-na üles võtta ja end veel aastate pärast 3D-s imetleda. Loomulikult on 3D kallis, aga mis siis.

3D mõte on mängudes

Mitmetes boksidest olid üleväljal 3D-mängud ja, olles neid ise katsetanud, julgeme öelda, et üks suuri 3D võlusid peitub just arvutimängudes.

Eriti mõnus oli, prillid peas, mõnes rallimängus ringrajal kihutada. Pilt oli päris realistlik ja tunne, et sa oledki päris autos, saabus ajju päris kiiresti. Päris istme ja päris rooliga oleks ilmselt enda mõtlemine võimalik päris ära petta.

OLED on tulevik

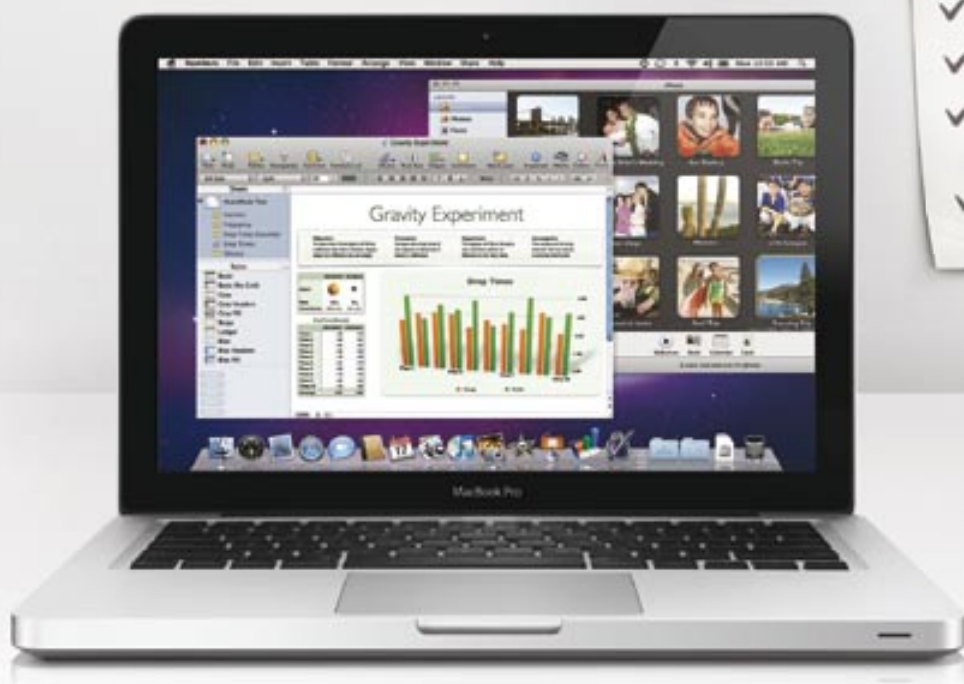
See siin parempoolsel pildil on tulevikuteler – õhem kui üheeurone münt ja imeilusate värvidega väga eriline seade.

Tegemist on OLED-teleriga, mis veel seeriatootmises ei ole, kuid LG on suutnud OLED-teleri mõõdu ajada juba 31 tolli peale. Värvid olid tõepoolest hoopis teisest maailmast kui praegustel LCD- või plasmateleritel. Turule on seda imelist seadet oodanud aga ilmselt mõne aasta jooksul.

Saab igast testist läbi

Tule iDeal või iDream lehele ja veendu, et Macil on olemas kõik vajalikud vastused, nii loengutes kui väljaspool neid.

- ✓ Töötab Microsoft Office'iga
- ✓ Ühildub su seadmetega
- ✓ Sobib suurepäraselt fotode, filmide ja muusika jaoks
- ✓ Kiire, usaldusväärne ja lihtne kasutada

Kui oled **tudeng**, tule iDeal või iDream lehele ning saa uus **Apple** Macbook või Macbook Pro 13" **1000 krooni** soodsamalt.

Pakkumine kehtib kõigile tudengitele (üliõpilas- või ISIC-kaardiga) ja õpetajatele kuni 31. oktoobrini.

iDeal Narva mnt 7, Tallin

iDream Endla 45, Tallin

Kasutajaliides Itaaliast

IT Kolledžis õpetatakse nüüd lisaks arvuti ja arvuti vahelisele suhtlemisele ka arvuti ja inimese vahelist suhtlemist. Et aru saada, mis asja Andrea Corradini Eestisse ajama tuli praktiseerisime tema peal tunnikese inimese ja inimese vahelist suhtlemist.

Mulle öeldi, et sul on täna sünnipäev. Peab vist õnne soovima?
Jah, aitäh!

Jama! Igaks juhuks guugeldasin ja sain kohe esimeseks tulemuseks Itaalia IT õppejõu Andrea Corradini CV, kus on kirjas, et su sünnipäev on hoopis kuu aja pärast!
Ha-ha! Ei, see on vale Andrea Corradini. Ma saan pidevalt temale saadetud kirju!

Irooniline, kas pole? Kaks Itaalia IT helgemat pead on korduva süsteemivea elavaks näiteks! Ja sina oleksid Google'i pärast minu õnnesoovist ilma jäänud!

Irooniline on see, et erinevalt minu nimekaimust on minu kodulehekülge, mis asub Taani Ülikooli juures, üldse väga keeruline üles leida. Seal on väga rumal süsteem, asi baseerub dünaamilistel lehekülgedel ja otsingumootorid ei oska seda indekseerida. Samal ajal pidasin Taanis loenguid SEOst (Search Engine Optimization), mille põhituumaks on see, kuidas otsingumootoritele silma jääda. Mõnes mõttes on hea, et seda üles ei leita, sest mu kodulehekülge on loodud vaid mõne sekundiga ja näeb kohutav välja. Pean seda veebidisaini üheks hullemaks näiteks! Pole vist vaja lisada, et lugesin seal ka ainet „veebidisain“.

Nii et ükskõik kui tugev sa teoorias ka oled, õnnesoovidest jääd ka edaspidi ilma?
Ma arvan, et järgmise paari aasta jooksul jään ilma jah. Aga Google'i poolt vaadates ei peitu lahendus niivõrd minu eriala, kasutajaliidese teemas. See kuulub pigem *semantic web*'i valdkonda, millest mõned aastad tagasi palju räägiti.

Räägi täpsemalt, mis teemaga sa tegeled?
Inimese ja arvuti läbisaamisega. Ma õpetan programmeerijatele, kuidas teha lõppkasutajale arvutiga läbisaamine lihtsamaks. Kasutajaliideseid on tihti frustratsiooni allikaks. Tahad, et arvuti midagi teeks, aga arvuti teeb hoopis muud ja sa taod oma pead vastu ekraani. Tehnoloogia peaks kohanema kasutajaga, mitte vastupidi. Installid mõne Microsofti toote uue versiooni ja hakkad jälle õppima ...

MINI-CV

Andrea Corradini

Vanus: 45

Haridus: Ph.D., Ilmenau Tehnikaülikool, Saksamaa

Töö: Kopenhaageni IT-Ülikool, Põhja-Taani Ülikool Koldingis, Twente Ülikool Enschedes, Potsdami Ülikool jne

Hobid: lugemine, ujumine, jalgpall

Võib siis öelda, et IT Kolledžis tegeleti enne sinu tulekut tösiuskliku programmeerimise-ga programmeerijate endi rõõmuks?

See on ehk liiga tugev väide, aga mõttesuund oli midagi sellist jah. IT Kolledžis on tugev IT-süsteemide arenduse ja administreerimise suund. Fookus on tehnoloogial endal ja sellel, kuidas seda kasutada, mitte lõppkasutajal. Programmeerijate häda on tihti selles, et nad teevad asju iseendale, mitte kasutajale mõeldes. Pärast ei leia kasutajad midagi vajalikku üles, sest asi on liiga keeruline. Samas on selge see, et turul on alati vaja tösiusklikke programmeerijaid. Samamoodi nagu on vaja disainereid ja turundajaid.

Näed sa sümptomeid, et eestlased on kõvad programmeerijad!

Esimest korda kuulsin Eestist selle Tiigri-projekti raames. Elasin siis USAs, kui järsku hakati Eesti e-valitsusest rääkima. Järgmine asi, millest kuulsin, oli NATO Küberkaitsekeskus, mida taheti Eestisse rajada. Kuna nad pumpavad sinna palju raha, peavad siin kõvad programmeerijad olema. Teil on oma nišš ja inimesed on päris hästi haritud. IT Kolledž üllatas mind suurepärase tehnikaga! Ma ootasin siit midagi idaeuroopalikku, aga leidsin eest viima-

Programmeerijate häda on tihti selles, et nad teevad asju, mõeldes mitte kasutajale, vaid iseendale

se peal arvutid, kõikjal WiFi, kaamerad, projektorid, robotikalabor ... Olin tõeliselt üllatunud!

Me ise peame end IT ja interneti vallas peaaegu maailma parimateks!

Te ei pea tõesti midagi häbenema. Näiteks tasuta WiFi Tallinna Lennujaamas. Suurepärane!

Rääkides kasutajaliidestest, siis kas peab veel kedagi veenma, et tehke oma programm inimsõbralik ja lihtne? Turg iseenesest intuiitivsetele lahendustele ei sunni?

Idee on loomulikult lihtne. Aga on paratamatult, et paljud inimesed on siiani masenduses, kui nad arvuteid kasutama peavad. Kui see nii enesestmõistetav oleks, siis ei oleks ju programme ja kasutajaliideseid, mis on kasutuskõlbmatud. Mõtle näiteks Microsoft Wordi peale. Iga kahe aasta tagant lastakse uus versioon välja. Oled sa viimaste versioonide mõnd uut funktsiooni kasutanud? See on üle koormatud tarbetute funktsioonidega, mida keegi ei vaja. Kes kasutab docx-vormingut? Puhasturundus, mis on kasutajatele koormaks.

Tundub, et kõik on täna 3D-vaimustuses. Kas meil on lähiajal oodata ka täielikult 3D-l põhinevat operatsioonisüsteemi?

Pseudo-3D lahendused on olemas. Minu jaoks on küsimus, kas failide arhiveerimiseks ja piltide vaatamiseks on ikka ruumilist keskkonda vaja? Pilte on parem vaadata traditsioonilises keskkonnas. Teine suund on häälujuhtimine ...

Hoopis häälujuhtimine on tulevik?

Olen selle kallal töötanud ja kahjuks pole viimaste aastate jooksul suuri läbimurdeid olnud. Kõne tuvastamise osas on siiani suuri tehnilisi probleeme. Ja kuigi 1990ndatel visioneeriti, et varsti mõistavad arvutid inimeste tundeid, siis osutus see illusiooniks. Olen valmis loovutama heategevuseks kogu oma IT Kolledži palga, kui järgmise viie aastaga mõni arvuti inimese moodi mõtlema pannakse. Et selleni jõuda, peame uurima eeskätt inimest, mitte masinat.

JOHANNES TRALLA

Hiiдарvete rünnak

Kas oled mõnikord kodust väljudes unustanud tule kustutada? Kuid kui tule põlema jätmine võiks kaasa tuua veerandmiljonilise arve ... kas sa siis üldse julgeksid kodus elektrit kasutada?

Elektrienergia valdkonnas jaetarbija õnneks nii dramaatiliselt kannatada ei saa. Teisiti on paraku lood mobiilmaailmas - arvestades mobiilinterneti peadpöörivat kiirust ning kehtivaid turuhindu, võib mobiiltelefon süüa tunniga su auto ning päevaga su maja.

Näiteks meeldib su lapsele kodus WiFi-levialas iPhone'ilt Youtube'is multikaid vaadata. Miks mitte - et lapsed tulevikumaailmas edukad oleksid, peaks neid juba varasest peale tehnikaga harjutama. Kuid ükskord hakkab lapsel suvilas igav ... Ta võtab telefoni ning avastab, et multikaid näeb ka WiFi-ta. 10 000 krooni mõne tunniga ära kulutada - pole probleemi.

Eesti mobiiloperaatorid on ühiselt lubanud, et mobiilse andmeside põhjustatud hiiдарvete hirmu ei ole enam põhjust tunda. Alati annab asja läbi arutada.

Kõige hullemal juhul, kui mängus on näiteks mobiiltelefoni kaudu internetti ühendatud arvuti, võimaldab tänapäevane kiire mobiilinternet laadida alla 6,5 gigabaiti tunnis. Arvestades Eesti mobiilomanikele vaikimisi seatud 25-40kroonist megabaiditasu, tuleb sellise andmemahu hinnaks 170 000 - 270 000 krooni.

Pärast seda, kui kolleeg, vilunud tehnoloogiaajakirjanikust [digi] toimetaja Sven sai 17 000-kroonise hiiдарve mobiilse andmeside eest, mille kasutamisest tal õrna aimugi polnud, kutsusin Twitteris inimesi üles andma teada enda kogemustest m-interneti hiiдарvetega. Mõned ohvrid teavad, et tegid hooletusvea (mis võib juhtuda igaühega, sest keegi meist pole ilmeksimatul!), teine osa ohvrid pole aga enda arust üldse mingit internetti kasutanud. Sarnaselt Sveni juhtumiga on nende telefon ühel või teisel moel lolliks läinud ning omatahtsi toimetanud.

Kui eurodirektiivi survele on väljaspool Eestit kasutatavale andmesidele tasulimiidid kehtestatud, siis Eesti-sisesele andmesidele neid limiite ei kohaldata. Küünik võiks arvata, et selle taga on operaatorite soov hõlptulu teenida, kuid vaevalt nemadki pettunud klientide kaotamisest rõõmu tunnevad.

Hiiдарvete oht on laialt teada-tuntud ning sünnitab mõistagi hirmu. Kui palju nutitelefone selle hirmu pärast ostmata jäetakse ning kui palju mobiilinterneti müümata jääb, ei ole teada, kuid kindlasti jääb operaatoritel seetõttu omajagu raha teenimata.

Õnneks lubasid Eesti mobiiloperaatorite esindajad 27. septembril Kuku raadio saates „Digitund“, et hiiдарvete sissenõudmise aeg on läbi.

Kui kasutaja saabki Eestis „juhtunud“ andmeside eest sellise arve, piisab operaatori poole pöördumisest ning probleemile leitakse sõbralik lahendus - enamasti kehtestatakse tagantjärele sobiv andmesidepakett ja küsitakse selle eest maksimaalselt mõnesajakroonist tasu. Parem hilja, kui mitte kunagi, nii et täname mobiiloperaatoreid sellise kliendisõbraliku suhtumise eest!

Mart Parve
kolumnist

KUU PLUSSID

+ **Internet levib**
Viimase uuringu järgi kasutab juba kolmveerand eestlastest internetti. Aastaga tõusis kõige enam 65-74aastaste netikasutus, lausa 10 protsendipunkti. Failivahetusprogramme kasutab meist iga kolmas.

+ **Starman tuli mõistusele**
Lõpuks ometi on Starman ära kaotanud absurdse mahupiirangu. Kui sa elad Tallinnas, siis hetkel pakub ilmselt just Starman kõige parema hinna-kiiruse suhtega internetti.

+ **Kindle heitis ahelad**
Alles turule tulnud Kindle 3 ongi vabaks murtud. Lihtsamaks peaks muutuma USB-kaabliga failide Kindle'isse laadimine, lisaks saad ise valida, millise fondiga teksti lugeda soovid.

TSITAADID

„Androidi kasutamine telefoni operatsioonisüsteemina on kui talvel sooja saamiseks püksi pissimine.”

Nii arvas Nokia nüüdseks ametist lahkunud juht Anssi Vanjoki teiste telefonitootjate taktikast oma telefonides enda väljatöötatud operatsioonisüsteemi asemel Androidi pakkuda.

„Ma tahan, et vahe *roaming*- ja koduvõrgu hindade vahel oleks nullilähedane.”

Euroopa Komisjoni volinik Neelie Kroes lubab alustada uut käteväänamist, et liidusisesed *roaming*-tasud kaoks.

Kust osta korralikku kasutatud sülearvutit?

Sven Vahar
toimetaja

Seoses programmiga „vanemate internetiseerimine” oli tarvis leida hea sülearvuti, mis oleks samaaegselt odav ja suure ekraaniga. Uut, odavat ja suure ekraaniga arvutit pole olemas, seepärast tegin tutvust kasutatud sülearvutite turuga.

Tegelikult liigub kasutatud arvutite turul päris palju erisugust kraami. On väiksemaid ja suuremaid, uuemaid ja vanemaid, katkisi ja terveid. Alati ei olegi kasutatud arvutite rubriigis müüdiv arvuti ära tröö-

batud, vaid tihtipeale on müüja lihtsalt avastanud, et tema esmane valik oli vale ja nüüd tahab ta kasutuks osutunud arvuti maha müüa.

Eesti järelturu häda seisneb selles, et tihtipeale küsitakse pruugitud asjade eest arutud hinda, tahetakse müüa poehinnast umbes 500–1000 krooni odavamalt, ja siis ka ei osata küsida mitte kindlat hinda, vaid hakatakse tegema mingit naljakat oksjonit 50 krooni kaupa ja selgub, et alghinnaks ongi pandud mingi suvaline number, millega müüja mitte mingil tingimusel asja müüa ei kavatse.

Minu jaoks kaotab kasutatud asi enamasti automaatselt vähemalt kolmandiku oma hinnast ja jupikaupa upitatava oksjoniga ma kaasas ei taha käia. Nii läkski, et leidsin sobiva kasutatud arvuti mitte kuskilt foorumist, vaid Elioni leionurgast. Vaadake leionurk.elion.ee, soovitan.

TAGASISIDE

Mida arvatakse Samsung Galaxy Tab tahvelarvutist?

+ Arvestatav iPadi rivaal

Telegraph.co.uk kolumnist Matt Warman leiab, et Tab võib olla tugevaks konkurendiks iPadile, olles sellest väiksem ja kompaktsem, aga peaaegu sama hea. Tab'i trumbiks on operatsioonisüsteem Android ja tuhandet saadaolevat erinevat rakendust, mis võimaldavad seadmest palju enam välja pigistada kui Apple'i iPadist.

+ E-raamatute lugemiseks ideaalne

Nii arvas Eesti Digiraamatute Keskuse eestvedaja Margus Küppar, olles proovinud Galaxy Tab'iga e-raamatuid lugeda. Seda on mõnusa kujuga ja seda on võimalik hoida ühe käega, täpselt nagu väiksemat raamatutki. Galaxy Tab ei ole pikemaajaliseks kasutamiseks nii sobiv kui *e-ink*-ekraaniga seadmed, kuid tundub, et seadme suurust valides on Samsung õige valiku teinud.

– Android ei sobi tahvelseadmetele

Google'i mobiiltoodete tootejuht Hugo Barra on öelnud, et tema arvates ei sobi Android siiski tahvelseadmetele, kuna see on mõeldud väiksema ekraaniga seadmete jaoks. Uusim Androidi versioon, v2.2, koodnimega Froyo, lihtsalt ei ole tahvelseadmete jaoks optimeeritud ja osad rakendused võivad suuremal ekraanil lausa inetud välja näha.

– Liiga kallis

Wired võrdleb Galaxy Tab'i hinda iPadi hinnaga ja tõstatab õigustatud küsimuse: kas sama või isegi kõrgema hinna eest suudab Galaxy Tab iPadile konkurentsi pakkuda? Kui praegu on Amazon.co.uk's hinnaks antud 599 naela ehk umbes 11 000 krooni, siis iPadi saaks isegi odavamalt.

KUU MIINUSED

– Öudus nutitelefoni
[digi] toimetuse sai soovimatute andmesideteenuste eest tänu ühele Androidiga testitelefoni 17 000-kroonise arve. Õnneks lahenes küsimus EMTga ilusti, aga hirm jääb.

– Rahva Raamatu veebist kahtlast kraami
Rahva Raamatu veebileht sattus kahel korral kahtlaste veebilehtede nimekirja, kuna nende lehelt olid mingil hetkel kasutajate arvutitesse sattunud kurjad skriptid.

– IE9 ja ID-kaart pole sõbrad
Microsofti Internet Explorer 9 beeta on igati tore, kuid Eesti ID-kaardi tarkvaraga toimib vaid PIN 1 sisestus, PIN 2 ei ole võimalik sisestada ehk näiteks pangas ülekandeid teha ei saa.

Maitsva toidu heaks

Võrdleme kolme eestikeelset retseptikeskkonda.

Portaal	Toidutare.ee	Nami-nami.ee	Kokaraamat.ee
Mis see on?	Eesti üks edukamaid virtuaalseid kokaraamatuid, mis on praegu-seks palju enam kui vaid retseptikogu.	Nami-nami on üks populaarsemaid ja mahukamaid retseptiraamatuid, mille olemasolu eest tuleb tänusõnu avaldada agarale hobikokale Pille Petersoole, kelle isiklikust retseptikogust Nami-nami välja kasvanud ongi.	Kokaraamat on üks vanimaid virtuaalseid retseptikogusid, mis on ideid õhtusöögiks pakkunud juba kümme aastat.
Võimalused	Septembrikuu lõpu seisuga on Toidutare ligi 9000 retsepti, lisaks ligi 100 000 registreeritud kasutajat; nõuab registreerumist, mis annab rohkelt lisavõimalusi: saad koostada oma lemmikretseptide kogu, kommenteerida, nõu küsida jne; kaudid pildid paljude roogade juures teevad lehe visuaalselt väga atraktiivseks; retseptid on korralikult kategooriatesse jagatud.	Septembrikuu lõpu seisuga on retseptikogus üle 10 000 retsepti; lugejad saavad oma retsepti lisada; esilehel päevaretsept; Olemas on rubriik „Hüva nõu“, kus kodukokale õpetussõnu jagatakse, kuid mitte nii mahukas kui Kokaraamatu sõnastik; Põhjalik otsingusüsteem: saab otsida retsepti liigi, valmistusviisi, koostisosade jne järgi; aktiivne foorum, kust saab nõu ja abi; esilehel toidualased värsked uudised.	Septembrikuu lõpu seisuga on Kokaraamatus ligi 1600 retsepti; saad lisada oma retsepti; esilehel päevaretsept; on sõnastik, kus selgitatakse lahti tähtsamad kokandusteterminid, aga sealt leiab ka head infot toiduainete kohta; retseptid on jaotatud 22 kategooriasse, lisaks on eraldi kategooriad Itaalia ja Eesti köögi jaoks; olemas ka foorum, kuid see ei tundu väga aktiivne olevat; retseptiotsing.
Lisainfo	Toidutare on kahtlemata kõige rohkemate kellade ja viledega, mis võib olla nii plussiks kui ka miinuseks, olenevalt sinu eelistusest. Rohkelt lisavõimalusi, mis panevad pea ringi käima.	Registreerumist ei nõua, kui ei soovi foorumit kasutada. Esmapilgul on Nami-namis keeruline orienteeruda, kuid sellega harjub siiski ruttu. Lehekülje teevad rõõmsamaks illustratsioonid.	Registreeruma ei pea. Otsingusüsteem on aga natuke kehv, sest kui otsida näiteks tšilliroogi, peab arvestama umbes viiesaja variandiga, kuidas erinevad kasutajad seda sõna kirjutaksid.
Hinne kokku	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★

Klaasialused tõelisele Dexterifännile

Showtime, mis toodab menusarja „Dexter“, on uue hooaja alguse puhul välja toonud geniaalsed vidinad: Dexteri firmamärgiks saanud vereplekkidega klaasplaadid, mis seekord kannavad klaasialuste eesmärki, mitte ei märgi kõiki pahalasi, kellelt elu võetud. Alused on pakitud samasugusesse puidust karbikesse nagu sarjaski. Telli, 35 dollarit, www.showtime.com.

Paar sellist alust lauale ja jutu jätkub kauemaks ...

Meteoroloogiahuviliste ideaalkummikud

Lõpuks ometi saab taas rahu-meeli kummikud jalga tõmmata ja hommikul tööle jalutades jääkirmes porilompidesse hüpata. Kui soovid teada, kui palju vett täpselt loigus on, siis sobivad sulle ideaalselt kummikud Rain Level. Mõõta saab nii vasaku kui parema jalaga. Itaallaste valmistatud jalanõud maksavad 69 eurot ja neid saab tellida leheküljelt store.rainlevel.com.

Minu tehnikavidinad: Merle Liivak

Ajakirja Anne&Stiil peatoimetaja Merle Liivak avaldab, millised on tema tehnikavidinad, ilma milleta oleks elu palju keerulisem.

1

Nokia E72

Minu viimase aja multifunktsionaalseim üllataja on mobiiltelefon Nokia E72, mis valmistab oma loogilisuses ja nutikuses lausa multirõõmu. Mõni aeg tagasi avastas, et mu märkmikusse ei mahu enam igapäevased plaanid ja märkmed ära, kalendri kasutamine ongi esialgu kõige uudssem ja elevust tekitavam selle telefoni juures.

2

Dell Vostro 3400

Arvutid on tänapäeval niivõrd elementaarsed, et nende väljatoomine lemmikvidinana mõjub kohatult – see on sama nagu tuua välja oma lemmikkehaosa. Dell Vostro 3400 on efektiivne töömasin ja sealjuures ka suhteliselt kerge kaasas kanda (umbes 2 kilo). Esimene Anne & Stiili aasta mõõdukas praktiliselt iga päev arvutit kaasas tassides.

3

ION Block Rocker

See on umbes 50 cm kõrge ratastega varustatud kõlarikast, mis annab võimaluse lasta iPodi muusikal laiema publikuni kõlada. See on disainilt lihtne ja stiilne (meenutab hõbedast kohvrit), väga mugav transportida. Hea kasutada kodus ja näiteks maakodu hoovis (patareide kasutamise võimalus), kui suguvõsa kokkutulekul võiks olla muusikaline taust.

4

X-Mini kõlarid

Pean välja tooma veel ühe toreda muusikalise tegeliski – X-Mini Capsule Speakeri –, mis on oma olemuselt väike lahtikeeratav kõlar. Laua peale asetades hakkab see lauaplaadiga resonanceerima ja kõlab nagu mitu korda suurem õde-vend. Olen kõlarit kasutanud arvuti küljes, aga ka piknikul iPodi või mobiiltelefoniga ühendatuna.

5

Vogelli PRO

Lõpetuseks üks äärmiselt naiselik vidin. Juuksesirgendajal Vogelli PRO ei ole küll GPSi ega kalkulaatorit, kuid ta täidab oma põhifunktsiooni tubliult. Ilusad punased kiiresti kuumenevad keraamilised plaadid küljes ja puha.

KÖÖK

Hackmani juubelitooted rõõmustavad kaasaegse disaini austajaid

Tänavu tähistab Hackmani bränd 1790. aastal Viiburis avatud Hackmani kaubavahetuskoja asutamise 220. aastapäeva ning juubeliaasta tooteks on valitud Bertel Gardbergi kujundatud köögiiriistade komplekt Lion.

Lion rõõmustab kõiki selgejoonelise tänapäevase disaini austajaid, sest Lioni toodete iga detail on läbimõeldud ja viimistletud. Gardbergi köögiiriistade musta käepideme ja läikiva terase taksakaalustatud kombinatsioon on äärmiselt elegantne.

Kõik Lioni tooted on roosteabast terasest ning neid võib pesta nõudepesumasinas.

Müügil Kaubamajas, mine ja küsi juba täna!

Ilusad asjad, kas pole?

Sügisene soojendav herne-oasupp

VAJA LÄHEB:

200 g kuivatatud herneid, 100 g kuivatatud ube, 4–5 päikesekuivatatud tomatit, 15 cm pikkune jupp suitsuvorsti, paar tillukest tsillikauna, puljongikuubik, kaks sibulat, 4–5 küüslauguküünt, sinepiseemneid, soola-pipart, laimimahla

VALMISTAMINE:

Pane eelmisel õhtul herved ja oad likku ning jälgi, et vett liiga vähe poleks. Vajadusel võid vett rohkemgi panna. Järgmisel päeval loputa herved-oad puhataks. Koori ja haki sibul-küüslauk ja tsillikaunad ning vis-

ka paksupõhjalisse potti koos oliiviõli ja hakitud suitsuvorstiga. Kui sibul klaasjas, lisa herved-oad ning parajalt vett (vähemalt 1,5 liitrit, võib-olla pead keetmise ajal veel vett lisama) ning puljongikuubik, sinepiseemned ja sool-pipar. Lase supp keema ning keeda, kuni herved-oad pehmed ehk umbes 40 minutit. Siis haki tomatid ribadeks ning lisa koos paa-ri tertsu laimimahla supile. Keeda veel viis minutit ja ongi supp valmis! Kaussidesse võid supi tõsta Hackmani Lioni seeria kulbiga.

Ekskursioon kuvarite keerulisse maailma

Veel aastal 2003 kirjutasin 24tollisest LCD-kuvarist, mis maksis üle 60 000 krooni. Nüüd, seitse aastat hiljem, saame odavamad mudelid kätte juba vähem kui 3000 krooniga. Kas on toimunud kvaliteedilangus või saabki hea kuvari nii odavalt kätte?

CRT-kuvarid on tavaturult täielikult kadunud ning plasma on vaid suurtes telerites. OLED (orgaaniline LED) on siiani veel kallis ja väike, kuigi 2007. aasta telerite maailmakonverentsil lubasid Samsungi, LG ja teiste suurte tootjate esindajad, et aastaks 2010 on OLED laialt kasutusel. Hetkeolukord on aga selline, et alles sel kevadel tutvustas LG maailma suurimat(!), 15tollist OLED-telerit, mille soetamise hind ikka päris ulmeline. Seega valitseb kuvarite maailma pea 100%-liselt LCD-tehnoloogia.

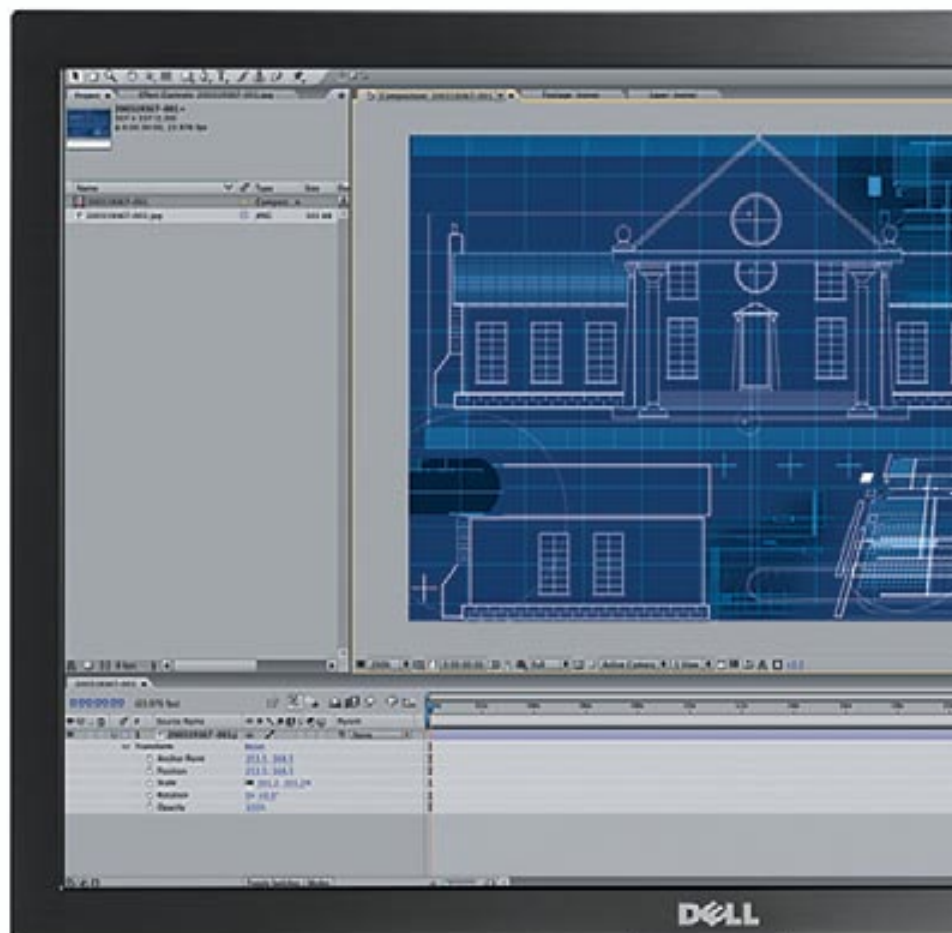
CRT surma pärast pole põhjust pisaraid poetada. Uued tehnoloogiad on peale tulnud

loogia. Ent tehnilised erinevused, mis on kuvari ostmisel väga olulised, on siingi olemas. Võime leida ühesuuruse ekraaniga kuvareid, mille hinnad erinevad kaks, kolm või isegi neli korda.

Kuidas töötab LCD?

Kui CRT, plasma ja OLED on aktiivsed valgusallikad, siis LCD puhul annab valgust tagantvalgustus, mille ees on polarisatorite vahel LCD-kiht ja värvifiltrid. Tagantvalgustus on kas CCFL (Cold Cathode Fluorescence Lamp) või paremates moodsates mudelites LED (Light Emitting Diode). LED-taustvalgustust ei tohi segi ajada OLEDiga.

Filter muudab valge valguse RGB-ks ja LCD keerab valgusvoogu n-ö kinni-lah-ti. Kaks polarisatorit on üksteise suhtes 90kraadise nurga all ning ideaaltingimustes oleks see valgusele läbimatu. Vedelkristallid on selline ammu avastatud, aga

Suured kuvarid on muutunud juba nii odavaks, et nende poole peaksid vaatma ka tavaelised kasutajad. Hea kuvari ei ole luksuskaup, vaid tarbeasi.

alles hiljaaegu kasutusele võetud ainete klass, mille põhjalikuma käsitluse peaks kirjutama hoopis Tarkade Klubisse. Lühidalt aga - nagu nimetuski viitab - on neil ainetele nii kristallide kui ka vedelike omadusi. Kristallil püsivad molekulid fikseeritult paigal, vedelikes võivad suvaliselt liikuda, vedelkristallis on molekulid paigutatud korrapäraselt, ent väliste tegurite (kuvarite puhul elektrivälja) toimel suudavad nad oma kuju ja paigutust muuta. Lisaks on paljudel neist omadus muuta valguse polarisatsioonitasandit. Pingestades mingit ekraaniosa, keerduvad need molekulid ja muudavad polarisaatori poolt muudetud valguse polarisatsioonitasandit nii, et see suudab läbida filtrit ja antud ekraaniosa hakkab valgust kiirgama. Mida rohkem pingestame, seda enam muutub nende kuju ja seda enam valgust läbib - nii saame anda värvipikslile rohkem eredust ja moodustada tuntud RGB kolme piksli koostöös miljooneid erinevaid värvitoone.

Ka siin on läbi aegade olnud mitmeid tehnoloogiaid, ent valitsevaks on praegu Active TFT (Thin Film Transistor). Nagu nimest näha on ka LCD-paneeli korral tegu transistoridega, mis seda elektrivälja muutmist juhivad. Protsess on üsna sarnane kiipide valmistamisele, ent siin ei kasutata massiivset ränialust, vaid klaasile kantud üliõhukest ränikiilet (Film). Odavamalt paneelidel amorfset räni, kallites seadetes aga polükristallset. Vedelkristallid aga määravad pildikvaliteedi.

TN on säästulahendus

TN, ka TN+Film (Twisted Nematic) on vanemad, lihtsamad ja odavamad lahendused LCD-maailmas ning need on laiatarbeturul enim levinud. Tänu vedelkristallstruktuuri lihtsusele on nad kõige kiiremad.

Kui elektronikiiretorudes süttib-kustub valgus pea momentselt, siis kristallide keerdumine võtab aega ja siit tuleneb nende ekraanide latentsus, mis algaegadel ei lubanud kasutada LCDd muuks kui staatiliseks tööks. Kiired mängud ja filmid olid välistatud. Paneeli n-ö reaktsiooni-aega mõõdetakse mustast valgeni millisekundites, algul ulatus see 30-50 ms-ni. Nüüdsete kiirendustehnikate abiga (mis suurelt jaolt on taas kelmikas tüssamine) on sama näitaja parimate ekraanide korral 1-2 ms. Tüüsamine seisneb suure pinge andmises kui antud värvitooni jaoks vajalik ja siis selle langetamiseks vajalikule väärtusele (nagu täisgaasiga startides ja vajalikul kiirusel pedaali vabastades).

Õigetes toonides pildi saabumine vajaks veelgi rohkem aega, aga keda see huvitab,

et kolli veri on veidi oranžikam kui peaks - peaasi, et kiirelt pritsiks. TN-paneelide suureks puuduseks on nigelad vaatenurgad (antakse vaatenurk, mille alt ekraani normaalkontrastsusest, nt 1000 : 1, jääb järele 10 : 1). Samas hakkavad värvid ka lubatud vaatenurkade all kiirelt muutuma ja moonduma ning seega pole need kuvarid teretulnud fotograafide, kujundajate, trükkiettevalmistajate ja teiste professionaalide laual.

IPS, PVA, MVA on tänapäev

IPS (In-Plane Switching) on 1996. aastal Hitachi poolt loodud tehnoloogia, mis on profikuvaritel siiani parim. Valminud on palju uusversioone: Super-IPS, Horizontal-IPS, Enhanced-IPS, Professional-IPS. Viimane pakub juba 30bitist värvi (1,07 miljardit värvitooni) ning 1024 võimaliku alampiksli orientatsiooni tavalise 256 asemel, olles kvaliteetseimaks, ent ühtlasi kalleimaks paneeliliigiks.

Kvaliteetse paneeliga kuvar toob rõõmu nii filmide vaatmisel, mängimisel kui ka igapäevatöös

PVA (Patterned Vertical Alignment) on Samsungi tehnoloogia, mida kaasajal kasutab S-LCD, Samsungi ja Sony ühisettevõtte nii enda kuvarite valmistamisel kui ka OEM-turule. S-PVA baasil on valmistatud palju head profikuvarid, nagu Eizo oma sisemise 16bitise värvitöötlusega.

MVA (Multi-domain Vertical Alignment) on 1998. aastal Fujitsu loodud tehnoloogia, mida võib leida AU Optronicsi, Chi Mei Optoelectronicsi jt paneelidest. MVA pakub väga head vaatenurka (teisel kohal IPSi järel), olles kehvem vertikaalse vaatenurga poolest, ning head musta värvitooni ja värvitöötlust.

Mida valida, sõltub eelkõige rahakotist. Kvaliteetpaneel on hea mängude mängimiseks ja filmide vaatamiseks, kuid eelmainitud profitoos on see kohustuslik. Tavaline ekraani suurus on hetkel 22-23 tolli, 19 tolli on minimaalne, ent hinnavahe vaadates pole seesugustel enam mõtet.

Korralik profikuvar, eriti suur, makstab kümneid tuhandeid, kuid soodsamad pakkumised algavad juba 6000-8000 kroonist ja selline oleks hea valik mitmetarbeliseks kodukuvariks. Eelistada tasub mõistagi LED-valgustusega mudeleid, mida ilmub aina enam ja üha soodsama hinnaga.

LÜHIPROOV

Gigabyte GeForce GTS 450

Hind: 2345 krooni

Müüb: Ordi

Mudel: GV-N450OC-1GI

GPU: GF104 40 nm 830 MHz (783)

Graafikamälu: 1024 MB GDDR5 3608 MHz (1804 MHz DDR)

Shader-protssessorite taktsagedus: 1660 MHz (1566)

Shader-konveierite arv: 192

Maksimaalne eraldusvõime: 2560 x 1600

Kaardisiin: 16X PC-Express 2.0

Energiatarve: 106 W

Väljundite / sisendite tugi: 2 x DVI, Mini-HDMI, HDCP tugi

Fermi laiadele massidele

Septembri alul, kaks nädalat enne ametliku turuletulekut, saabus tehasesoojana otse Formosa saarelt meile testiks Nvidia uusim lapsuke - GTS 450.

Sedakorda polnud kaasas ka draivereid ja nii juhtuski, et Nvidia vahenditega sedatööle ei saanud ja abi tuli hoopis Microsofti Update'i teenuse kaudu, kust leidsin veel avalikustamata WHQL-draiveri.

Madalama hinnaklassi kaardiga pole mõtet taga ajada tippskoore, kuid eesmärgiks on just kena jõudluse-hinna suhe hinnatundlikule kliendile. Kuigi Nvidia juba üritas oma GTX 465/460 kaartidega odavamaks muutuda, jäid nad siiski kalliks ja alla ATI konkureerivatele toodetele.

GTS 450-I on 40 nm tehnoloogia ja 1,17 miljardi transistori juures madalama eraldusvõime korral piisavalt mängujõudu, olles samal ajal vaikne ja jahe. Kuigi Gigabyte'i toode oli juba tehases 6% ülekiirendatud, ei tõusnud temperatuur ka piinavaimas testis kordagi üle 71°C ja ka sel juhul polnud ventilaatorite heli eriti tajutatav ega segav.

Isegi eraldusvõime 2560 x 1600 juures jooksutas kaart „Fallen Earthi“ talutavalt.

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinused on selgelt rohkem kui plussed ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sünnidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märki lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Neljas iPhone

Septembri lõpus jõudis Eestiski ametlikult müügile uus iPhone. Võrreldes aastataguse ajaga on see aga väga teistsuguses olukorras kui eelmine mudel: konkurendid on väga ohtlikud. Kuidas iPhone 4 müüt vastu peab?

Apple sai kolm põlvkonda iPhone'e turule tuua sisuliselt puuduva konkurentsi tingimustes. Jah, igasuguseid suure ekraaniga nutitelefone pakkusid ka teised tootjad, kuid tegelikult ei olnud neist mitte ükski iPhone'ile eriline konkurent ei disaini, kasutusvõimaluste ega muu poolest.

Uus iPhone 4 sündis aga väga teistsugusesse maailma. Äsja Eestis turule jõudnud ja ka hetkega läbi müüdnud uut telefoni ootasid poletitel ees näiteks HTC Desire (ja kohe saabub ka Desire HD), Samsung Galaxy S, Dell Streak, Sony Ericssoni nutitelefonid, LG Androidil põhinev tooteperekond, uuendatud Symbian 3 ja ilmselt veel terve hulk telefone, mida meil kohe ei tule pähegi ära mainida. Lisaks on Android järjekindlalt arenenud ning uusim versioon, 2.2, vägagi kasutamiskõlblik.

Apple on osanud uuendusi valida

Selleks, et teada, et iPhone 4 on väga, väga hea telefon, pole vaja seda isegi karbist välja võtta. Loomulikult on, aga hetkel turul valitsevas olukorras on põhiline küsimus: kas tal on veel pakuda midagi sellist, mis tema kõrgemat hinda õigustaks, või on Androidi-kamp juba Apple'ile tegelikult ära teinud?

Võrreldes eelmise iPhone'iga on uuel neliviis väga tähtsat uuendust.

Esimalt hakkab silma uus disain. Vana kumer telefon on saanud endale retroõiki teravamate servadega kesta. Lääkivat klaaspinda ja läikivat tagaosa ühendab ilus alumiiniumraam. Selles raamis, muide, on ka iPhone'i paljukirutud antennid ehk väidetavalt on nii, et kui telefoni peos hoida, halvendab peopesa telefoni levimadusi märgatavalt: kõned hakkavad katkema ja andmeside muutub oluliselt aeglasemaks. Testisime seda küll nii WiFi kui 3G-ga, kuid peame ütleva, et meie ei märganud esimese hooga mitte mingit vahet, ka kõned ei ole siimaani kordagi katkenud.

Esimeseks oluliseks tehniliseks uuenduseks on aga telefoni ekraan. Nii vana kui uue mudeli ekraanid on 3,5tollised, ent uue telefoni ekraan kasutab IPS-tehnoloogiat, mis juba niigi annab parema pildikvaliteedi. Peale selle on ekraani eraldusvõimet tõstetud 480 x 320 piksli pealt hämmastava 960 x 460 piksli peale. Apple ni-

metab seda Retina Displayks ja väidab, et inimsilm suuremat piksliühedust eristada ei suudagi, kuid selle väite on mõned spetsialistid siiski ümber lükanud. Kindel on aga see, et iPhone 4 ekraan on müstiliselt, lausa ebamaiselt hea. Panime võrdluseks kõrvale HTC Desire'i ekraani ja võit on selgelt iPhone'i oma - Desire'i peal paistab ekraani piksliühedust ikka selgelt välja.

Teine oluline tehniline uuendus on protsessor. Uues iPhone'is on vana 600 MHz asemel uus Apple A4 protsessor, mis teeb telefoni märgatavalt kiiremaks. Ega vana iPhone polnud ka aeglane, kuid mitmed ootetud, mida ma seni pidasin 3G-võrgu põhjustatuks, olid tegelikult hoopis kinni protsessoris: näiteks Twitteri või Facebooki rakendustes uute teadete laadimine jne. Uue iPhone'iga käib kõik senisest palju kiiremini ja see on suur edasiminek.

Kolmas suur uuendus on kaamera, mis on nüüd viiemegapiksline ja välguga ning salvestab 720p lahutusega videot 30 kaadrit sekundis. Samas tuleb siin tõdeda, et

Sinna ei ole midagi teha, iPhone 4 ekraan on tõesti maailma parim. Sellelt on raske pilku lahti rebida.

vähemalt meie testimudeli kaameraga tundub olevat mingi jama. Katsume selle lähema kuu jooksul välja selgitada, kas iPhone 4 pildialgoritm peabki fotodele jõuga hirmsal kombel värve peale keerma ja inimesed ebaloomulikult punaseks värvima või on probleem kusagil meie telefonis. Hetkel ei saa küll iPhone 4 fotodega rahul olla.

Pisiasjad on olulised

Edasi tulevad väiksemad, kuid samuti olulised asjad: WiFi on nüüd saanud 802.11n toe, mobiilivõrgu poolelt toetab telefon nüüd ka 900

MHz 3G-d, nii et Eestis saab ka maapiirkondades iPhone'iga 3G-s surfata, vana enam ei saanud. iPhone on endale saanud ka güroskoobi, millest on ilmselt tulevikus eelkõige kasu mängudes, kuid hetkel me veel eriliselt pöruvat kasutusvaldkonda sellele ei leidnud.

Tarkvara poolelt ei ole ju midagi uut öelda: ka eelmise põlvkonna telefonidel jookseb seesama iOS 4.1 ja tegemist on tõepoolest väga hea mobiilse operatsioonisüsteemiga.

Nagu öeldud, iPhone 4 on väga hea telefon. Koostekvaliteet on lausa imesama panevalt hea ning iPhone 4 materjalide ja detailidele ei ole ühelgi konkurendil eriti midagi vastu panna. Nii HTC-d, Samsungid, LG-d kui Sony-Ericssonid tunduvad iPhone 4 kõrval plastist mänuasjad. Nupud ja nende asetus on kõik samad nagu eelmistel põlvkondadel, kuid tundub, et nad on töökindlamad ja konkreetsama käiguga. Eelmisel telefonil kippus ära väsimine küljel asuv helinavaigistusnupp, mis iPhone 4-l paistab olevat jäigem.

Teised hingavad kuklasse

Aga vaatame nüüd konkurentide hulgas ringi. Kui igasugused kohustuslikud lepingud, järelmaksudiliidid jne kõrvale jätta, maksab iPhone 4 EMTs kas 10 990 või 12 990 krooni, vastavalt 16 GB ja 32 GB versiooni eest. HTC Desire maksab EMT kliendile 6990 krooni. Samsung Galaxy S 8990 krooni. Dell Streak shop.it.ee keskkonnas umbes 9900 krooni. Nagu näha, on iPhone ikka päris palju kallim.

Samas on ta palju parema koostekvaliteediga, telefon näeb kõigist neist oluliselt parem välja ning on kahtlemata kõige viimistletuma ja probleemivabama operatsioonisüsteemiga. Maksad rohkem, aga saad ilusama asja ja ilmselt ka rohkem meelerahu.

Samas on selge see, et Androidi-meeste juures käib praegu põnevam pidu. Android on nagu Levikas, iPhone nagu Kuku klubi, kui Tallinna baaride keeles rääkida. Või kui soovite, siis Android on nagu Cabaret Rhizome ja iPhone on nagu NO99. Android on Balti jaama tšeburek, iPhone on Von Krahli baar, Noku või Hell Hunt. Android on Buenos Aires, iPhone on Pariis. Android on Katusekino, iPhone on Artis. Saate aru küll.

HENRIK ROONEMAA

iPhone 4

Müügil: EMT

Hind: vaata emt.ee/iphone

Protsessor: Apple A4

Võrgud: UMTS/HSDPA 850, 900, 1900, 2100 MHz, GSM/EDGE 850, 900, 1800, 1900 MHz

Ekraan: 3,5 tolli puuetundlik, IPS, 960 x 460 pikslit

Mälu: 16 või 32 GB, laienduspesa puudub

Kaamera: 5 megapikslit, LED-välg, autofookus, 720p 30 fps video salvestamine

Ühendused: USB, WiFi b/g/n, Bluetooth 2.1+EDR, 3,5 mm audiopesa

Kaal: 137 g

Mõõtmed: 11,5 x 5,9 x 0,9 cm

KOKKUVÕTE

iPhone 4 on väga hea telefon. Aga sees pakitseb tunne, et Androidi juures toimuvad põnevamad arengud. iPhone on proovitud ja kindel valik.

HINNE

Galaxy Tab astub iPadile vastu

Apple iPad on lõpuks ometi saanud esimese tõsiseltvõetava konkurendi. Sel kuul testis [digi] meeskond Samsung Galaxy Tab'i ehk uut Androidil põhinevat tahvelarvutit, mis üleüldist iPadi-hullust leevendada püüab.

Nii näitajate kui ka Galaxy Tab'i koostekvaliteedi järgi on näha, et Samsung ei sihi siin kõhnemaid rahakotte ega püüa lüüa hinnaga. See on esimene suurema käraga välja toodud Androidil põhinev tahvelarvuti ning Samsung teeb meile ühemõtteliselt selgeks, et lattu on kõrgel. Android ei ole mingi säästulahendus, vaid täieõiguslik iPadi konkurent.

Kaia mängib hästi!

Riistvara poolest on Galaxy Tab väga heal tasemel. Ekraan on iPadi 9,7 tolli vastu vaid seitsmetolline, kuid eraldusvõime 1024 x 600 iPadiga väga sarnane (iPadi 1024 x 768). Kui peaaegu sama eraldus-

võime väiksemale pinnale kokku suruda, on tulemuseks loomulikult väga hea ja terav pilt ja nii on ka Galaxy Tab'i puhul - ekraanile ei ole küll mitte midagi ette heita.

Galaxy Tab'i jooksutab 1 GHz protsessor nagu iPadigi ja tuleb tõdeda, et aeglasem see protsessor küll mingil juhul olla ei tohiks. Galaxy Tab'i jõudlus on veidi kummastust tekitav. Ühest küljest veab ta ilma igasuguste probleemideta ära 720p video; Twitter, Facebook, fotod jne liiguvad välgukiirusel ning enamasti ei teki seda arvutit kasutades tunne, et midagi on aeglane või et tema järele peab ootama, välja arvatud ühel juhul.

Kõige olulisem on see, et miskipärast on brauser üsna aeglane ja aeglane mitte veebilehtede laadimisel, vaid laaditud lehe kerimisel. Isegi kui mõnda lehte kaunistavad ohtrad Flash-reklaamid välja lülitada, jääb ka lihtsamate lehtede kerimine hakkivaks. Võib-olla tasub aga põhjust ikkagi otsida pigem Androidi brauserist kui Samsungi riistvarast, aga mine tea. Nagu öeldud, muud asjad käivad kõik mõnusa kiiresti ja nii rakendused kui ka ekraanile manatav virtuaalne klaviatuur on väga varmad puudutustele reageerima.

Näete, ma ütlesin „Flash”, kas pole? Galaxy Tab'i peal jookseb Android 2.2 koos Flashiga ehk miski, millest iPadi ka-

Samsung Galaxy Tab

Müüb: pole veel teada

Hind: pole veel teada

Protsessor: 1 GHz

Ekraan: 7 tolli, puutetundlik, 1024 x 600 pikslit, TFT

Mälu: 16 või 32 GB + microSD pesa (kuni 32 GB)

Ühendused: USB, WiFi a/b/g/n, HSPA 900 / 1900 / 2100 MHz, GSM/EDGE 850 / 900 / 1800 / 1900 MHz, A-GPS, 3,5 mm audiopesa

Kaamera: 3 megapikslit, LED-välg, esiküljel lisaks 1,3 megapiksline kaamera

Operatsioonisüsteem: Android 2.2 Froyo

Mootmed: 19 x 12 x 1,2 cm

Kaal: 380 g

Seda juba iPadi-mehed järele ei tee: Galaxy Tab striimis vapralt veebist Flashi abil Kaia Kanepi võidukat tennisemängu.

sutajad ainult unistada võivad. Jah, võib ju öelda, et Flash ei ole oluline, ja selles on päris palju tõde, kuid selle arvustuse kirjutamise ajal vaatan ma enda kõrval laual olevast Galaxy Tab'ist Kaia Kanepi ja Jelena Jankovici mängu, mida Eestis telekanalid ei näita ja mida ma striimin veebist just Flashi kasutades. iPadi-omanikud ei vaata Kanepi mängu, aga mina vaatan. Tõe huvides tuleb siiski öelda, et ega Flash ja Android veel päris ühte jalga ei astu, pilt hakib kohati, kuid siiski mitte häirivalt. Ja asja teeb ainult paremaks see, et Kaia võitis just esimese seti!

Väike Galaxy tundub pontsakas

Androidi võlud hakkavad Galaxy Tab'i kasutades veel mujalgi silma. iPadi-omanikud saavad nüüdsest vaadata netist tõmmatud filme ja teleseriaale VLCga, Androidil on selleks RockPlayer. Erinevus on aga selles, et kui iPadi-omanikud peavad filmi iPadi saamiseks otsima välja oma truu kaaslaste - valge USB-kaabli -, siis Galaxy Tab'iga kulub mõni minut Android Marketis tuhnimist ja seejärel ühendus ta kuulekalt üle WiFi mu koduse arvutivõrguga ning ma sain meediaarvutist sinna Bittorrentiga laekunud filmid otse Galaxy Tab'i üle tõsta. Väike asi, aga rõõmu palju. Teine variant on filmid microSD-kaardile kopeerida ja otse Galaxy Tab'i kõhtu lükata.

Mõningase üllatusena selgus ka, et Galaxy Tab toimib telefonina. Tal on SIM-kaardi pesa ja seda saab kasutada nii mobiilses internetis surfamiseks kui ka kõnede tegemiseks. iPadiga helistada ei saa. Samuti on Galaxy Tab'il kolmemegapiksline kaamera ning esiküljel QVGA-kaamera videokõnede tegemiseks, iPadil ei ole üld-

se kaamerat. Galaxy Tab'is on GPS, iPadis on ainult 3G-mudelil GPS. Galaxy Tab'is on güroskoop, iPadis ei ole.

Kummaline on see, et kuigi näitajate järgi on Galaxy Tab ligi poole kergem kui iPad ning isegi veidi õhem, oli nii iPadi kui Samsungit katsetanud [digi] toimetaja Sven ilma numbriid vaatamata täiesti veendunud, et Tab on paksem ja mitte just eriti palju kergem kui iPad. Väike Galaxy Tab jätab pontsakama mulje kui iPad.

kui iPadiga kaasnes lubadus, et aku kestab 10 tundi filmivaatamist, siis Galaxy Tab'i puhul on selleks numbriks 7 tundi

Väikse üllatusena selgus, et Galaxy Tab toimib tegelikult ka mobiiltelefonina: SIM-kaart käib sisse ja temaga saabki kõnesid teha!

ja see tundus ka enam-vähem paika pidavat. Igatahes ei õnnestunud Galaxy Tab'i akut küll väga kiiresti läbi kulutada, kuigi me proovisime tema peal jõudsalt netis surfata, kopeerisime üle WiFi ja vaatasime ära terve ühe „Top Gear“ osa, surfasime veel netis, mängisime kitarri, lugesime Kindle'i rakendusega veidi e-raamatut ja lõpuks vaatasime ära kaks setti Kanepi-Jankovici mängu.

Nüüsiis teeb Galaxy Tab kõiki samu asju mis iPadki ja isegi veel rohkem, kuid ikkagi ei saa me öelda, et Galaxy Tab on kindlalt iPadist üle ja iPad on ajalugu. Põhjusteid on mitu.

Esiteks on tegemist tõesti ühe esimese Androidiga tahvelarvutiga ja on näha, et Android lihtsalt pole veel tahvelarvutite jaoks päris valmis. Androidil endal pole häda midagi, aga rakenduste poes ei ole kaugeltki sellist tahvelarvutite mõeldud programmivalikut nagu iPadi puhul iTunesis poes on. iPadi rakendusi tuleb iga päev välja kümnete kaupa, samas kui Androidil avastame me, et paljud rakendused ikkagi ei ole mõeldud kõrgema eraldusvõimega ekraanil jooksva vms. Kõik töötab, aga selle vahega, et iPadi puhul on paljud rakendused juba tehtud tahvelarvutite mõttega, Androidi puhul läheb selleni aga aega.

Miks väiksem pole odavam?

iPad on valmis toode koos seda ümbritseva toreda ja turvalise infrastruktuuriga, Android alles avastab end tahvelarvuti operatsioonisüsteemina. Samsung on Galaxy Tab'iga tõestanud, et Androidil on ilmselt ees suur tulevik ka tahvelarvutite operatsioonisüsteemina ning Apple'il on, mida karta.

Mõningane segadus valitseb ka veel Galaxy Tab'i hinnaga. Ametlikult peaks ta müüki tulema oktoobris või novembris ja näiteks Amazon.co.uk lehel on eeltellimishinnaks märgitud 600 naela ehk ligi 11 000 krooni. Sama palju maksab praegu Eestis 3G ja WiFi-ga 16 GB mäluga iPad. Ilmselt ei tule Galaxy Tab poodi sugugi madalama hinnaga kui iPadid ja sellest on kahju, sest ekraan on tal ju ikkagi väiksem ja paari tuhande krooni võrra madalam hind tundub esimese omalaadse toote eest õiglasem. Aga kuni ametlikku hinda ei ole, ei võta me ka selles osas sõna.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Esimene arvestatav konkurent Apple iPadile. Tehniliselt väga heal tasemel, kuid Android on tahvelarvutite operatsioonisüsteemina veel veidi toores.

HINNE

21. sajandi muusikakeskus

Kui paar kuud tagasi vaatasime üle väikese Yamaha retrodisainiga öökapidoki, siis nüüd teeme 180kraadise pöörde ja tutvustame Pioneeri minimalistlikku ja auhindu võitnud dokki NAC3, millesse saab libistada kaks iPodi ning nendega elutoas peo käima lükata.

Muusikaseadmed on tänuväärased seetõttu, et nende disainiga viitsitakse vaeva näha - kes meist ikka tahaks enda elu või magamistuppa ükskõik millist koledat asja. Erand ei ole ka pealt kumera läikiva valge ja ambitsioonika punase disainiga Pioneeri dokk NAC3, mis sobib ilusti elutuppa, kuid paistab väljanägemise järgi pärit olevat mõnest trendilokaalst. Üksnes ekraan on tülikalt madalal, mistõttu näiteks laual oleva doki ekraani vaatamiseks peab alati kummardama.

See Pioneeri dokk ei ole lihtsalt järjekordne dokk, kuhu oma iPhone või suvaline iPod pista ja muusikat kuulata, vaid

See Pioneeri dokk ei ole lihtsalt järjekordne dokk, kuhu oma iPod või iPhone pista, vaid palju enam!

palju enam. Täiesti võimalik, et tegu on parima ja võimalusterohkeima iPodi dokiga, mida hetkel üldse on võimalik poest saada. Võimalusterohkus on kindlasti üks selle doki märksõnu, sest muusika kuulamiseks pole iPodi või iPhone'i omanikele obligatoorne.

Võtab silme eest mustaks

Tänu USB-pordile saab muusikat kuulata mälupealt, aga 3,5 mm audiosendis saab ühendada ükskõik millise MP3-mängija. Sisesehitatud Bluetooth võimaldab dokiga ühendada näiteks suvalise Androidi peal jooksva telefoni (või sülearvuti) ja kuulata muusikat hoopis sealt.

Aga ka see pole veel kõik, sest tänu DLNA ühilduvusele saab üle võrgukaabli kuulata suvalist internetiraadiojaama või strimida muusikat otse arvutist. Unustatud pole ka seda, et iPhone'ist saab vaadata videoid - ühenda aga dokk teleriga ja jälgi pilti sealt ning naudi heli dokist.

Just nimelt naudi, sest see tänapäevane

Pioneer XW-NAC3-R

Hind: 6200 krooni

Müügil: küsige arvuti-/muusikapoodidest
Kõlarid: 10 W + 10 W (1 kHz, 10%, T.H.D., 8 oomi)

Sagedusvahemik: 60 Hz - 20 KHz

Ühendus: USB, Bluetooth, 3,5 mm, LAN, komposiit-videoväljund

Failivormingud: MP3, LPCM, WAV, WMA, AAC, FLAC

Mõõtmed: 41 x 15,3 x 13,5 cm

Kaal: 2,9 kg

muusikakeskus teeb tõesti puhast heli - kitsaskohaks saab siinkohal pigem näiteks MP3-vormingus muusika kehv kodeering kui doki enda heli. Hoolimata suhtelisest väiksusest, teeb NAC3 hirmutavalt valju heli, mis isegi sellistes oludes ei „vaju laiali“. Kaks Apple'i seadme porti tähendab seda, et neid saab kokku mikside ning kolme nupu abil valida, kas hetkel mängib üks iPod või mängitakse lugusid korramööda.

Need olulised detailid ...

Dokk torkab veel silma selliste oluliste piisajadega nagu automaatne muusika vaigistamine, kui keegi peaks sulle helistama, või võimalus lugu funktsiooniga HI-LITE tagasi kerida, et seda-ühete-kohta veel korra kuulata - kõik need teevad elu mugavamaks ja lahedamaks. Lisaks on võimalus teha oma 20 lemmikloost ja -raadiojaamast loend, millele pääseb ligi ühe klõpsuga. Rääkimata Bluetoothi ühildamisest või netiraadio seadistamisest, mis käivad puldi ja ekraani abil tõesti lihtsalt.

Pioneer on suutnud teha maitseka kaasaegse muusikakeskuse, mis kohati tekitab nostalgiat nüüdseks vist juba vana hea, aga sureva CD-plaadi järele. See löbu küll ei ole odav, kuid kvaliteetset meelelahutust saab vastu täie raha eest.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Kallivõitu iPodi/iPhone'i dokk, kuid tõenäoliselt parim ja võimalusterohkeim, mida üldse on võimalik praegu saada.

HINNE

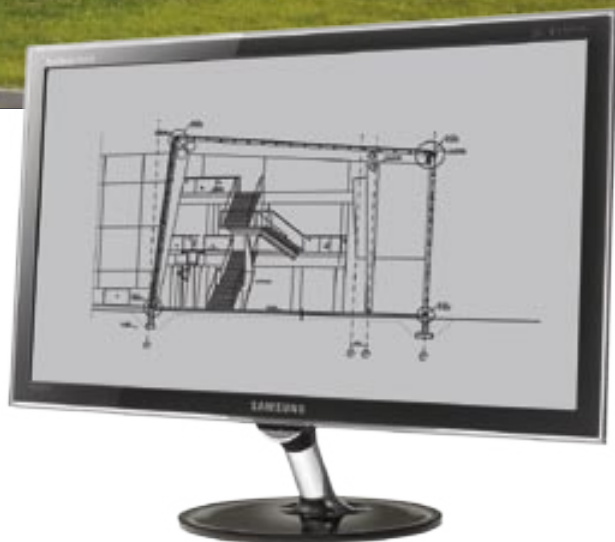
Viimsi keskkool (2006)
Autor: Allianz Arhitektid OÜ

DISAIN SÜNNIB SIIN

UUED SAMSUNGI - MONITORID
PX2370 JA BX2350

Uued Samsungi 23-tollised monitorid on jõudnud piirini, kus on raske midagi enamat soovida. Need võimaldavad teil jõuda seninägematute kaugusteni nii tööl kui ka vabal ajal. LED-id lülituvad koheselt sisse, säästes energiat ja pakkudes võrratut kontrastsust ning 100-protsendilist sRGB värvispektri katvust. Pildi heledust reguleeritakse automaatselt vastavalt välisvalgustusele. Uudised mänguhuvilistele: ülikiire reageerimisaeg – vaid 2ms! Veelgi enam, monitori eriti õhuke ja poolläbikumav disain harmoneerub täiuslikult iga interjööri.

www.samsung.ee

Monitor SERIES **70**

55tolline hiiglane, kolmes

Esimest korda pärast millegi testimist on mul võõrutusnähud. Kuidas elan edasi, kuidas naudin telepilti pärast elu 55tollise sõbraga? Kuidas saan peast Pandora imelise maailma, mis selles telekast paistab vaat et kaunim veel kui kinos?

Kuu aega on teleri testimiseks ideaalne periood. Vasikavaimustus ja menüüdes sobramine jõuab mööduda, sõbrad käivad külas, avaldavad arvamust ning head ja vead, mis selguvad vaid pikaajasel kasutusel ... selguvad.

Esmakohtumine 55LX9500 ehk LG hetke lipulaevaga oli muljet avaldav, näiliselt oli teleri transpordikasti täis pool elutuba. Nägime kahekesi kurja vaeva, et hiiglane kastist välja saada ja jalale sikutada. Reklaamsõnad, nagu „õhuke” ja „Infinitia disain” (loe: väga peenike raam ekrani ümber), on ses mõttes eksitavad, et

iga nurga alt on teler suur.

Vigade parandus: paks pole see teler kohe üldse mitte, pigem kindel valik, kui soov naabrist parem olla. Heli poolest pole ta samuti kuidagi „suur”. On hoopis

Mõnusalt modernse joonega teler sobib igasse elutuppa. Ekraan püüab pilku

üllatavalt kehva ja õbluke, korralik kõlar lihtsalt ei mahu sellesse telerisse. Ostes tasub kohe arvestada, et tuleb investeerida kõlari- või kodukinosüsteemi.

Teleril olev kleeps reklaamib selliseid omadusi nagu 3D-filmi vaatamine, LED-taustvalgustus (full LED, mitte vaid servadest valgustamine), TruMotion 400 Hz ülisujuv pildimootor, juba mainitud Infinitia disain ja Magic Motioni pult.

Disain on maitse asi, aga Lõuna-Korea elektroonikahiid on mõnusa modernse joone leidnud: must on kindel valik, raam ja jalg on pea nähtamatud ja kogu tähele-

dimensioonis korraga

panu on hiiglaslikul ekraanil. Kitsas raam võib kõlada kui reklaamitrikk, aga usku-ge, telepilt tundub visuaalselt suurem, nii et hilisem kohtumine laiaservaliste teleritega tundub nagu reis ajalukku.

Hea teler nõuab head pilti

Pildikvaliteedist peaks tegelikult kirjutama kaks lugu. Ühes on elu nagu muinasjutus, kus Lumivalgeke leiab kolm soovi täitva võlukonna, kes printsiks muutub. Teises tuleb kuri võõrasema, mürgitab kaunitari ja uputab printsi jõkke.

Võlukonnaks on Full HD kvaliteedis filmid ja saated, kurjaks võõrasemaks aga tavaline telekanal, mis edastab signaali täpselt nii hea kvaliteediga, et see paistab ehk uue iPhone'i ekraanil päris kobe.

Teleri pilditöötusmootor huugab

täistuuridel, et madala resolutsiooniga ETV, Kanal 2, TV3 ja teiste algpildist suurele ekraanile midagi mõistlikku võluda, aga tulemus on tihti peale ikkagi nõkääb-kah hea. Tulemus sõltub loomulikult kaadris olevast, selle liikumiskiirusest jne. Lähiaastatel olukord vaevalt märgatavalt paremaks läheb.

Minnes tagasi ideaalolukorra juurde, siis „Avatar” Blu-ray-plaadil (tavaline 2D versioon) LG uues Blu-ray-mängijas võrdub minu imelisima filmielamusega. Kvaliteet oli täiesti super ja ei teagi, kas peaks kummardama James Cameronile või LG inseneridele, aga tunne jäi selline, nagu vaataks mitmemõõtmelist linat. Toatäis sõpru oli lummatud.

Vaatasime sama seltskonnaga ka 3D-demoplaati (päris 3D-filme polnud kahjuks kusagilt võtta) ja kolmas dimensioon tuleb kodus õigesti oludes mõneti isegi paremini välja. Pilt on eredam, kvaliteet parem ja 55 tolli eelised täiesti ilmsed. Kohustuslike prillidega käivad kaasas tavalised hädad, neid on tüütu peas hoida ja need on nõudlikud valgusolude suhtes.

Kohta tuleb hoolikalt valida

„Aga netist tõmmatud filmid?” kuulen küsimust. Tüüpiliste, 700 MB suuruste filmide kvaliteet on suurel ekraanil vägagi vastuvõetav. Ütleks isegi, et tihti liiglahedalt uurimata võrdne DVD kvaliteediga. USB-mälupesad teleri tagaküljel teevad vaatamise superlihtsaks. Telerisse sisse ehitatud tarkvara mängib sama edukalt mälupulgal olevat muusikat ja fotosid.

Erinevalt näiteks Samsungist otsustas LG oma 3D-teleritesse mitte lisada funktsiooni, mis teeb tavalisest telepildist 3D vaate. Endi sõnul pole nad nõus kvaliteedis kompromissi tegema, tulemus oleks paremal juhul 2,5D. IFA elektroonikamesil intervjuueritid LG turundusjuht avaldas, et laborites uuritakse siiski võimalusi, kuidas leiutada piisavalt hea lahendus, mis lisatakse ehk tulevikus uutesse teleritesse.

Kuna teler on hiiglaslik ja kaalub koos jalaga 33 kilo, siis lastega kodus soovitan asukoha hoolikalt läbi mõelda, aga ka veini limpsivad sõbrad võivad läikivale kallimale ohtlikuks osutada. Seinale kinnitamise korral peab hoolikalt läbi mõtlema kõik soovitud ühendused, sest hiljem ühenduspesadele ligipääsemine võrdub teleri seinalt mahakruvimisega. Super-

LG 55LX9500

Müügil: küsige elektroonikapoodidest

Hind: umbes 44 000 krooni

Ekraan: 55 tolli, täis LED-taustvalgustus, Full HD 1920 x 1080 pikslit, 3D

Liidesed: kõrvaklapid, AV sisend, SCART, komponentsisend + audio, HDMI, USB, RGB, LAN, RS-232C

USB tugi: MP3, JPEG, DivX, MPO

Voolutarve: 149 W (0,2 W ooterežiimil)

Kaal: 28,1 kg (32,7 kg jalaga)

Mõõtmed: 125,6 x 75 x 3,1 cm (jalata)

õhukese teleri miinuspooleid.

Mainisin ennist Magic Motioni puliti. Sisult on tegemist Wii juhtpuldil taolise jublakaga, millel vaid viis nuppu (On/Off, kanalite vahetus ja helitugevus) ning liikumisandurid. Idee järgi peaks võimalus ekraanil kursorit ringi ajada ja menüüdes surfata, mängu mängida jne tore olema. Praktikaks osutus selline lähenemine kohmakaks ning teleris olevad mängud totaalselt jamaks, nii et vahetasin selle kiiresti tavalise nupurohke puldi vastu.

Telekanalite kõrvale pakuvad täienda-

Eestis elades teleri pakutavatest teenustest täit mõnu ei saa, meie jaoks on saadaval vaid murdosa

vat meelelahutust ja sisu vist juba kõik teleritootjad. Eesti majandusgeograafiline asend tähendab aga seda, et LG NetCasti teenus pakkus täpselt kolme asja: Youtube'i videoid, Picasa pildialbumit ning Accuweatheri ilmaennustust. Lisaks tobedaid mängu, mis on lisatud lihtsalt selleks, et kaustas „Mängud” oleks midagi. Teoreetiliselt lisandub kasulikku, huvitavat ja lihtsalt aega veetvat sisu tulevikus veel, aga pigem juhtub see aastate kui kuudega.

Testikuu lõpuks kerkib pinnale tõdemus, et kvaliteetsete filmide vaatamiseks on LX9500 näol tegu superteleriga. Hoolimata piinlikust helikvaliteedist ja kõigil 55 tollil hästi välja paistvast kehvast telesaerialist julgen filmigurmaanile LGd soovitada.

SIIM TELLER

KOKKUVÕTE

Superhea pildikvaliteediga hiiglaslik 3D-teler. Miinused heli, olematu sisuteenuse, USB-pesa paigutuse ja Magic Motioni puldi eest.

HINNE

Aardejahtija GPS

Kui statistika hakkas näitama, et pea pooled GPSidest ostetakse Geocachingu ehk geopeituse mängimiseks, tuli turgu kaotaval Magellanil hiilgav idee: teeks vaid geopeituse jaoks lihtsa ja odava GPSi. Siin see siis nüüd ongi – Magellan eXplorist GC.

Täpselt peopessa mahtuv, korraliku mu-nakivi kujuline kummine GPS tundub käes mugav ja vastupidav. Ekraani kaitse-avad kriimustamise eest kõrged servad, kumminupud on suured ja juhtkangike käib raskelt nagu vanadel eXploristidelgi. Aku kaanekinnitus on Magellanil paremini lahendatud kui Eestis levinuimal Garminil – vaid pool keeret ja kaas on lukus-

tatud. Kaane taga on kaks tavamõõdus patareid või akut, mälukaart puudub.

Ekraan on väike ja mitte kõige selgem, kuid hind on ju ka madal, suurt ja eredat pilti ei maksa lootagi. Füüsilise poole pealt on suurim puudus see, et kõike peab juhtima juhtkangikesega, sest GPSi ekraan pole puuetundlik.

Ainult üheks otstarbeks

Geopeituse lehel ilma toetajaliikmeks astumiseta sellesse GPSi midagi laadida ei õnnestu, käsitsi võib koordinaate sisse toksida küll. Samas saab väikese petusetrikiga lasta aardeid salvestada Garmin GPSi brauserilisa abil – aarded liiguvad küll Garmin-nimelisse kausta, kuid neid saab sealt pärast õigesse kohta ümber tõsta.

See-eest saab Geocaching.com'i lehel, mille jaoks see seade tegelikult on mõeldud, rahvusvahelise geopeituse mängija igasuguseid andmeid oma käsiseadmesse tirda: aardekirjeldused, viimased logiteated, raskusastmed, isegi pildid. Kõik on ülimalt lihtne. Seda GPSi eristab teistest, kuhu ka Geocachingu võimalusi on lisatud, väga põhjalik aarete sorteerimine ja otsimine: nime, tüübi, raskusastme ja isegi aardekonteineri suuruse järgi.

Kogu mänguulu juures aga jääb Magellani müügieudu Eestis takistama üks suur puudus: Eesti kohta kaardid praktiliselt puuduvad, ostes on kaasas vaid maailma baaskaart. AruCAD on üritanud OpenStreetmapi tasuta kaartidest luua Magellanile rasterkaarte, mis elu natuke lihtsamaks teevad, aga neid eXploristis kasutada ei saa.

Arvutiga ühendamine käib mini-USBga mälupulga režiimis. Magellan Communicatoriga saab GPXidega ehk teekonnafailidega majandada ja aardeinfot GPSi vedada, aga saab ka otse veebist aardeid seadmesse saata. Läbitud teekonnad võib aga arvutisse laadida ja näi-

Magellan eXplorist GC

Hind: 2450 krooni

Müügil: AruCAD Süsteemid

Kaart: maailma baaskaart

Ekraan: 2,2tolline

GPS moodul: SiRFstarIII, „kuumalt“ asukoht 20 sekundiga, initialsiseerimine kuni 2 min, täpsus kuni 3 m

Tööaeg: 2 AA-akuga 18 tundi

Mõõtmed: 56 x 111 x 36 mm

Kaal: 147 g

Eesti kaardid puuduvad ja OpenStreetmapi kaarte selles seadmes kasutada ei saa

teks Google Earthi kaardile kanda. Pildid pole aarete otsimisel väga abiks, sest GPSi ekraan on siiski liiga pisike ja üsna kehva vaatenurgaga, näiteks õues on pildidelt tekste või isegi inimeste nägusid raske ära tunda.

Koha, mitte teekonna jaoks

Võiks arvata, et Magellan ja Garmin kui käsi-GPSid, mida koos kõrvuti sai linnas proovida, teevad nutitelefoni (HTC Legend) täpsuses ära, siis midagi sellist ei juhtunud. Selgus hoopis, et Garmin Colorado ja HTC joonistasid kaardile üsna sarnase sujuva joone, Magellan aga tunduvat nurgelisema, kuna määras asukohta harvemini. Samas on siiski tegemist spetsiaalse asukoha määramiseks mõeldud seadmega ning paigal seistes asus see „päris“ GPSid koordinaate keskmistama mobiilist veidi paremini.

Menüüd on kõik eestikeelsed, aga väikeste vigadega. Näiteks on valik aarde leituks märkimiseks „leia“. „Vajab hooldust“ on tõlgitud aga „vajavad säilitamist“.

Kui painab tahtmine sukelduda Geocachingu põnevasse maailma, siis eXplorist GC on kindlasti kõige taskukohasem uus GPS-aardejahiks.

KAIDO EINAMA

KOKKUVÕTE

Odav GPS, mis on mõeldud ainult Geocachingu mängimiseks. Kaardi järgi orienteerumiseks peab siiski midagi muud kõrvale võtma, vähemalt Eestis.

HINNE

Külm ja kalkuleeriv HP

Seda, et HP arvutid üritavad „mäkistuda“, täheldasime juba septembrikuises suures koolisülearvutite testis. HP odavapoolsem äriklassiarvuti jätkab just nimelt seda trendi ja tuleb tunnistada, et iseenesest ei ole enda võõraste klahvidega ehtimine üldse halb idee.

Uus HP ProBook 5320m näeb välja „mäkilik“ ehk tõesti hea ning tekib vägisi tunne, et arvuti hind on märksa kõrgem, kui see tegelikult on. Alumiiniumist õhuke, osaliselt ka läikiv korpus jätab täiesti soliidse, heas mõttes külma ja kalkuleeriva mulje. Külma ka veel seetõttu, et alumiiniumist randmetugi ei muutu ka pärast pooleteist-tunnist akukoormustesti nii kuumaks, et sellel võiks omletti praadida.

Tubli tükk rauda

Korpus on tugev, ei paindu ega kaardu, logisemisest rääkimata. Pooleks lõigatud doominonuppude sarnased klahvid on ProBooki õnnestunuim pool ja nende asetus ning funktsionaalsus on meeldivalt konservatiivne - täpselt sellised, mida ühelt arvutilt ootaks, ei mingeid maagilisi

kiirklahve. Samuti on indikaatortulukesed tagasihoidlikud, neid pole palju, need ei vilgu ega sega. Kui väljastpoolt on kõik hästi, siis arvutit käivitades tuleb valmis olla HP erinevate programmide laaviiniks - eelinstallitud programme on üle kahekümne - ja see kõik ei sobi kokku arvuti välise väljapeetud elegantsiga.

Jõudlust on HP ProBookil igati piisavalt ja hakkama saab see kõigea, kui uuemad mängud välja jätta. Viimase põhjuseks on Intel HD Graphics, mis kõlab küll uhkelt, kuid tegemist on uutesse Intel Core i3, i5 ja i7 sülearvutite protsessoritesse integreeritud energiasäästliku graafikakaardiga, millel on jagatud videomälu. Kõlbab filmide vaatamiseks, kuid mitte mängude mängimiseks. Viimane, tõsi küll, pole selle arvuti puhul päevakohane teema.

Saastvara häirib

Kui tavaliselt oleme harjunud, et piir, kus CD/DVD-kirjuti võib sülearvutist puududa, on seal kuskil 12tollise ekraani ja 1,3-1,5 kg kaalu juures, siis see ProBook nihutab seda piiri märgatavalt ülespoole (mõistagi on ProBooki mudeleid, milles optiline seade olemas). HP lubab, et nelja elemendiga aku peab vastu viis ja pool tütundi. Meie tehtud koormustest aga näitas poolteist tundi, mis reaalses kasutuses tähendab umbes korrutamist kahe-

HP ProBook 5320m

Hind: 14 210 krooni

Müügil: Ox.ee

Protsessor: Intel Core i5-450M (2,4 GHz)

Ekraan: 33,7 cm (13,3 tolli) LED-taustvalgustusega (1366 x 768 pikslit)

Mälu: 4 GB

Graafika: Intel HD Graphics

Kõvaketas: 500 GB (7200 rpm)

Optiline seade: puudub

Ühendused: 3 x USB, VGA, HDMI, Bluetooth

Muu: WiFi 802.11 b/g/n

Operatsioonisüsteem: Windows 7 Pro Media Center Edition (64bitine)

Mõõtmed: 32,8 x 22,1 x 2,4 cm

Kaal: 1,72 kg

ga ja tugevat tõenäosust, et üle viie tunni seda arvutit ilma sabata ei kasuta.

ProBook 5320m on ühtepidi mõnus ja mugav arvuti, kuid mitmed väiksemad faktorid (saastvara üleküllus, optilise seadme puudumine ja nõksa alla keskmise akukestvus) tekitavad küsimusi ning võivad positiivse mulje rikkuda - mõnda kasutajat ei pruugi ükski neist häirida, mind aga häirisid kõik.

MARTIN METS

Testitulemused

Akutest:	1:35
PCMarkVantage x64:	5473
Mälu:	3192
TV ja film:	3679
Mängud:	3315
Muusika:	6180
Ühendused:	4799
Tootlikkus:	5020
Kõvaketas:	4219

KOKKUVÖTE

Stiilse välimuse ja hea klaviatuuriga küllaltki suutlik sülearvuti, mille välisele elegantsile ei suuda sisu päris lõpuni järele tulla.

HINNE

Kõige suurem nutitelefon

Kui Dell Streaki välja kuulutas, ei osanud publik sellele kuidagi reageerida. Mis asi see nüüd siis on? Telefon? Tahvelarvuti? Me ei oska isegi nädalase testimise järel öelda, mis asi see on. Aga see on üks hea asi.

Ausalt, kui keegi oleks mulle paar nädalat tagasi öelnud, et minu arvates on viietollise ekraaniga, poole juturaamatu suurune telefon väga hea mõte, oleksin ta välja naernud. Isegi Dell Streaki karpi esimest korda avades tundus mulle, et Dell on hakkama saanud kas huvitava katsetuse või päris hea naljaga, aga praegu tundub mulle, et Streak võiks vabalt olla mu igapäevane telefon.

Dell on ära tabanud õige valemi, mille alusel valmistada tõesti fantastiline seade

Nutitelefoni valmistamine on tänapäeval tegelikult sama lihtne kui purgisupi tegemine. Võta aga standardsed valmistatud komponendid, mõtle neile kest ümber ja ongi toode valmis.

Hea asi tühja koha pealt

Streakis ei ole ju mitte midagi sellist, mida teistel ei oleks: ikka seesama Qualcommi 1 GHz protsessor Snapdragon, viietolline *capacitive*-puutetundlik ekraan, viiemegapiksline kaamera kahe LED-välguga, natuke mälu, WiFi, GSM-telefoniosa ja Android. Lisaks kompassid-kellad-pööramisandurid. Põhimõtteliselt võiks see kirjeldus käia ükskõik millise nutitelefoni kohta ja põhimõtteliselt võiks selliseid nu-

titelefone toota kas 3-, 4-, 5-, 6-, 7-, 8- või mitme iganes tolliste ekraanidega.

Aga saatan on detailides, nagu ingliskeelne kõnekäänd ütleb, ja Dell on Streaki puhul detailidega päris täppi pannud. Streak on üllatavalt õhuke ning just täpselt sellise suurusega, et mahub näiteks teksataskusse. Mitte tagumistesse, vaid ka eesmistesse ja isegi trepist saab üles alla liikuda, ei sega. Pintsaku põuetasku venitab 220 grammi küll veidi allapoole, aga suurt kümmu ei tekita, erinevalt mõnest tavalisest telefonist. Korpus tundub olevat väga kvaliteetsetest materjalidest, näeb ilus ja kallis välja ja tõtt-öelda ongi ju päris kallis. 9700 krooni ei ole vähe.

Klaasi ei kriimustu

Streaki katab muide 5 tolli maailma kõige tugevamat klaasi ehk Gorilla Glassi. Viisime septembris Kuku raadio eetris olnud „Digitunni“ saates läbi katse, toksides laual lebavat Streaki tugevalt pastakaotsaga, kuid ekraanil polnud ühtegi jälge!

Mõned miinused on siiski ka. Esiteks jookseb Streaki peal vana Android 1.6, millele Dell on oma kasutajaliidesekihhi peale teinud. See on üldiselt hästi õnnestunud, telefon on kiire, lihtne ja loogiline. Inglismaal anti korraks klientide kätte ka 2.1 uuendus, kuid see osutus nii vigaderohkeks, et mujale, kaasa arvatud Eesti turule, 2.1 ei tulegi. Sügise jooksul pidi laekuma Android 2.2-ga mudel.

Teiseks, ühe käega on Streaki raske kasutada, erinevalt näiteks iPhone'ist. Mina saan veel hakkama, kuid väiksemate käte-

Dell Streak

Hind: 9700 krooni
müügil: shop.it.ee
Võrgud: GSM 850/900/1800/1900, HSDPA 850/900/2100
Protsessor: Qualcomm Snapdragon QSD8250 1 GHz
Mälu: 16 GB, 512 MB ROM, 512 MB RAM, microSD-kaardid kuni 32 GB
Ekraan: TFT, 5 tolli, 800 x 480 pikslit, mahutundlik
Ühendused: WiFi b/g, Bluetooth 2.0 A2DP, USB 2.0, 3,5 mm audioväljund,
Kaamera: 5 Mpx, 2592 x 1944 pikslit, autofookus, dual LED-välg, esiküljel VGA-kaamera
Operatsioonisüsteem: Android 1.6 (2.2 uuendus tuleb varsti)
Aku kestvus: ametlikke andmeid pole
Mõõtmed: 15,3 x 7,9 x 1 cm
Kaal: 220 g

ga inimene ilmselt mitte. Koduekraan on kasutatav ainult horisontaalasendis.

Aga minu arvates need miinused eriti ei loe. Streaki ekraanilt on nii uudiseid kui ka Facebooki ikka mõnusam lugeda kui näiteks iPhone'i ekraanilt, samuti näiteks fotosid või YouTube'i videoid vaadata, seega on Streak multimeedia-nutitelefoni väga, väga hea. Aku kestab päevaks nagu kõigil sellistel telefonidel ning see on nii suure ekraani kohta väga hea saavutus.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Õudustäratavalt suur, kuid tegelikkuses väga kvaliteetselt ehitatud kiire ja mõnus nutitelefon. Kui suurad sind ei kohuta, on tegemist väga hea valikuga.

HINNE

Samsungi enda iPhone

Kui keegi teeb kusagil midagi õigesti, siis miks mitte kopeerida, eks ole. Samsung seda igatahes ei hääbena ja ongi müüki toonud omaenda iPhone'i ehk telefoni Galaxy S, mis välimuselt on kangesti iPhone 3GS-iga sarnane. Aga sisult?

Tõepoolest, seesama üks suur „kodu-nupp”, hõbedane rant ümber kumerate servadega korpuse - iPhone mis iPhone. Ühtlasi on see ka vist esimene meie toime-tusse jõudnud telefon, mis päriselt saabki iPhone'i vastu ning on mõnes mõttes ise-gi parem. Vähemalt parem kui 3GS. iPhone 4 kohta loe siit samast ajakirjast testi ja otsusta ise.

Nagu tänapäeva nutitelefonide juures tavaline on ka Galaxy S kokku pandud tavalistest, aga headest osadest: telefoni sü-dameks on Samsungi enda 1 GHz protses-sor.

Telefon, fotokas, kaamera

Teiseks Galaxy S-i suureks plussiks on ekr-an: neljatolline Super AMOLED ekraan on tõesti väga heade värvidega ja vaju-dusel väga ere, lisaks muidugi väga, väga suur. Siinsamas ajakirjas testitud Dell Streakile jääb ta suuruses muidugi alla, ent igatahes on tegemist suure ja mõnu-sa ekraaniga, millel multimeedia-nutitele-foone asju teha.

Imeliselt hea telefon, mis oleks väärt ka sama head kasutajaliidest. Mida aga kahjuks pole

Omaette kiitust väärrib asjaolu, et kuigi viiemegapikslisel kaameral ei ole miskipä-rast juures LED-välku, suudab see salves-tada 720p videot 30 kaadrit sekundis. See teeb Galaxy S-ist täiesti korraliku tasku-vi-deokaamera.

Paraku on Samsung otsustanud telefo-niostjaid veidi kiusata, sundides neid ka-sutama Samsungi enda väljaarendatud kasutajaliidest TouchWiz 3.0, mida ilma telefoni häkkimata maha ei saagi. Kui-gi TouchWiz'il on plüsse, nagu näiteks avatud rakenduste kuvamine ja ühe va-jutusega sulgemine (et keegi taustal lah-ti olles akut kulutama ei jääks) ning WiFi-Bluetoothi-GPSi avamine-sulgemine otse kodulekraanilt ühe vajutusega, on sellel

Samsung Galaxy S

Hind: 8990 krooni (kliendile), tavahind 9990 krooni

Müügil: EMT ja Elisa esindustes

Võrgud: GSM 850/900/1800/1900, HSPA 900/1900/2100

Protsessor: Samsung 1 GHz S5PC111

Mälu: 16 GB, 512 MB RAM, 2 GB ROM
Ekraan: Super AMOLED, capacitive-puu-tetundlik, 800 x 480 pikslit

Ühendused: WiFi b/g/n, USB 2.0, Blue-tooth 3.0 A2DP, 3,5 mm audioväljund, FM-raadio

Kaamera: 5 megapikslit, 2592 x 1944 pikslit, autofookus, esiküljel lisaks VGA-kaamera

Operatsioonisüsteem: Android 2.1

Mõõtmed: 12, x 6,4 x 1 cm

Kaal: 119 g

ka miinuseid. Tundub, et TouchWiz teeb telefoni aeglasemaks ja teadajamad kasutajad soovivad tömmata spetsiaalse Galaxy S-i jaoks mõeldud häki, mis optimeerib failisüsteemi ja pidi tegema telefo-ni lausa 70% kiiremaks.

Jätab veidi odava mulje

Samsungi enda muusika- ja videomängi-ja on hea (muuhulgas FLACi tugi!), kuid mitmed muud vidinad ehk Widgetid sel-gelt kehvemad kui Android Marketist saa-da olevad variandid.

Nii kalli telefoni puhul oleks natu-ke rohkem võinud panustada ka mater-jalidesse ja üleüldisse disaini. Galaxy S tundub käes väga plastmassine, korpuse õhuke ja kui sõrmega vastu korpust ko-putada, siis kõmiseb ja väriseb see käe all naljakalt. Lisaks on sisse-väljalülitamise ja samas ka ekraanilukustuse nupp pandud mitte telefoni ülaotsa nagu iPhone'il, vaid külje peale. Kui panna telefon teksapük-s-te taskusse, siis kipub see nupp end ise alla vajutama ja kui eriti halvasti läheb, lü-litab telefon end ise selle peale jälja.

Üldiselt on Galaxy S väga kõva telefon ja ostmist ei pea kindlasti kahetsema. Kahju, et paar väikest asja muidu väga head üld-muljet rikuvad.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Tehniliselt kõrgel tasemel, kiire ja mugav, kuid sooviks kvaliteetsemat korpust ja vähem kasutaja kiusamist Androidi peale ehitatud kasutajaliideseaga.

HINNE

Draivereid pole enam tarvis

Oleme siin näinud igasuguseid imevigureid, aga sellist seadet veel mitte. Photosmart e-All-in-One B110 on seade, millele saab e-kirju saata. Ta küll ei vasta neile, kuid oskab need ise omast tarkusest välja printida.

Kui muus osas on tegemist HP üsna keskmise kodukasutaja ja väikekontori jaoks mõeldud värvilise tindiprinteriga, siis kaks seadme omadust võiksid panna kõrvu kikitama: WiFi ja meiliteenus.

Üle WiFi saab printeri tööle üsna lihtsalt, selleks tuleb seadme ekraanilt tähekaupa parool sisestada (pika parooli puhul üpris tüütu tegevus) ja võrgus ta ongi. Diagnostika, sh IP-aadress, tuleb välja printida, ekraan on ainult valikute tegemiseks, mitte lugemiseks.

Üle WiFi printimisega probleeme pole, kõik toimib nagu kaabligagi, korraliku kiirusega võrgus viide puudub ja aeglaseks ei saa printimist kuidagi nimetada, kuid draivereid on selleks ikkagi tarvis installida.

Täiesti draiverivabaks kasutamiseks on meili teel printimise teenus. Printeril on oma meiliaadress @hpeprint.com, kuhu saadetava sisu printer automaatselt välja prindib.

Saanud üle esimesest naeruhoo, hakkab meilitsi printimine tunduma üha vahvama võimalusena.

Nii saab printida mitte ainult e-kirju, vaid ka dokumente. Prooviks saadetud pdf-, doc(x)- ja xls(x)-dokumendid tulid kenasti välja, kuid OpenOffice'i vorminguid süsteem ei tunne, need tuleb enne ise ümber teisendada. HP veebis saab vajadusel luua lubatud saatjate loendi, et terve maailm ei saaks meiliaadressi teades printerit kuritarvitada.

Kui kõik korralikult töötab, siis töötab kõik hästi. Niipea kui sa üritad teha midagi muud peale lihtsalt printimise, hakkab printer oma elu elama. Näiteks valides menüüst traadita side testi, hakkab printer momentaalselt printima ilma üle küsimata. Häda sulle, kui sul printeris juhtub parasjagu olema kallis fotopaber (minuga nii läkski). Printer ei kontrolli ka paberi formaati, vaid on nõus silumisteadeid rahulikult väiksemale paberile printima nii,

et pool teksti lehelt välja jookseb. Jällegi paber raisus.

Värvipiltide kvaliteet on rahuldav, puhkuse- ja sünnipäevapiltide jaoks on silmale siin piisavalt. Nagu ikka, tuleb enam-vähem loomulike värvide saamiseks ära keelata HP „real life fix“, mis arvab pildistajat paremini teadvat, milline reaalne maailm välja näeb.

Nõudlikumad kasutajad siiski märkavad, et kuigi printeri resolutsioon on hea (0,25pt jooned on selgelt eristatavad), siis halltoonide värvülekannet jätab soovida. 70-80% juures kalduvad halltoonid tugevalt rohelisse, seda nii värvi- kui ka halltoonide režiimis. See on jällegi asi, mida peab spetsiaalselt testima ja ma võin kihla vedada, et kodus kassi- ja lapsepilte printides ei hakka see kunagi silma.

Teine kummaline asi selle printeri juures on see, et tavakvaliteedis (mitte mustandikvaliteedis) printides jäävad pildile selged 1,3 cm vahega triibud. Neist saab lahti ainult parima kvaliteediga printides. Kahju, sest tavakvaliteet aitaks tinti säästa.

SVEN VAHAR

HP Photosmart Wireless e-All-in-One Printer B110

Hind: umbes 1800-2000 krooni

Müügil: küsige arvutikauplustest

Skanner: kuni 1200 dpi, 48 bit

Printer: värviline tindiprinter (eraldi kassetid C/M/Y/K), USB

Punktitihedus: must 600 x 600 dpi, värviline kuni 4800 x 1200 dpi

Printimiskiirus: mustand kuni 32 lk/m, tavaline 8-9 lk/m, maksimumkvaliteediga A4 2 min 50 sek

Paberisalg: 80 lehte

Töökoormus: printer kuni 2500 lk kuus, koopiamasin kuni 1250 lk kuus

Paber: A4, kuni 280 g/m²

Muu: WLAN b/g/n, mälukaardilugeja MS-Duo/SD/MC

Mõõtmed: 45 x 42 x 20 cm

Kaal: 6 kg

KOKKUVÕTE

Meilitsi printimine on väga vahva ja unikaalne võimalus, aga fotoprinterina kasutamisel peaks printeri puudustest teadlik olema.

HINNE

Laps täpselt nagu isa suust kukkunud

Kevadise mänguriklaviatuuride testi võitis veenva edumaaga heas mõttes keskmisele mängurile sobiv Logitech G110. Suve lõpul tuli välja selle täiendatud versioon G510, mis sai sarnaselt Logitechi mänguriklaviatuuride tippmudelitega endale LCD-teabeekraani.

Kui ekraan kõrvale jätta, siis on G510 oma eelkäijaga peaaegu identne - nii klahvid kui ka nende asetus on peaaegu sama. Suurima erinevusena on juurde tekkinud üks horisontaalne lisarida programmeeritavaid G-nuppe, mille arvu saab jällegi virtuaalselt kolme M-nupuga kolmekordistada.

Klahvid on mõnusa suure, kuid pehme ja sügava käiguga, mängimiseks täiesti ideaalsed. Meie rõõmuks on alles võimalus Windowsi klahvi keelata, kuid kahjuks resideeruvad endiselt Esc-klahvi harjumuspärasel kohas M-klahvid.

Suurim uuendus ehk hästi loetav LCD-ekraan (tundub, et sama mis G15-l) kostitab meid vastavalt olukorrale infoga mängu või arvuti seisundi kohta või jõudeolekus kellaaja ja kuupäevaga. Ekraani vajalikkuse üle klaviatuuri küljes võib muidugi diskuteerida, kuid eks see on kokkuvõttes siiski puhtalt maitse asi. Nagu Logitechi mänguriseadmete kohane, siis saab kõike suure ulatuses ise näppida, alates sellest, mida LCD-ekraanile kuvatakse, milline on selle ekraani või klahvide taustvalgustus ning lõpetades makronuppude seadistamisega.

Klaviatuuri serva taga asub 3,5 mm kõrvaklapi- ja mikrofonipesa, mis teeb elu

Logitech G510

Hind: 1560 krooni

Müügil: Ox.ee

Makronupud: 3 x 18

Tarkvara: Windows XP/Vista/7 või vähemalt Mac OS X 10.4

Ühendus: USB

mugavamaks. Need, kes tahavad rannet mugavamalt toetada, leiavad karbist ka lisatava randmetoe. Logitech G510 ei ole parem ega halvem kui G110, tuleb ainult otsustada - kas soovid endale LCD-teabeekraani ja lisamakronuppe või mitte. Meie valikuks jääks ikkagi keskmiselt umbes 300 krooni odavam ja lihtsam G110.

MARTIN METS

KOKKUVÖTE

Tuntud headuses Logitech G110 mänguriklaviatuuri ekraaniga versioon G510 on täpselt nii hea kui eelkäija ... ainult ekraani ja lisamakronuppudega.

HINNE

HEA HIND!

49.-

3.13 €

Tavahind: 99.- (6.33 €)

99.-

6.33 €

Tavahind: 149.- (9.52 €)

NÜÜD MÜÜGIL!

UUS

699.-

44.67 €

progames

www.progames.ee

KUU PAKKUMINE!

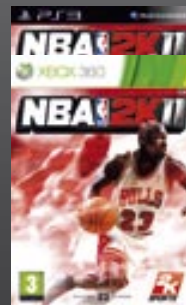
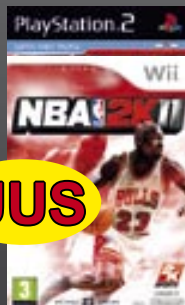
349.-

22.31 €

Tavahind: 499.- (6.33 €)

Pakkumine kehtib 01.-31.10.2010 või kuni kaup jätkub

MÜÜGIL ALATES: 08.10.2010

UUS

ETTE TELLIDES **10%** SOODSAM!

Seitse vahvat päkapikku

Kui peres juba suurem ja vingem, kuid pahatihti ka asjatult raske arvuti olemas, siis tekib ühel hetkel tahtmine osta üks mitte nii vinge, kuid see-eest väiksem arvuti, mida juhukasutamise jaoks kotis kaasas tassida. Kuidas oleks ühe kerge ja odava arvutiga?

Minisüürid, väikearvutid, *netbook*'id - heal lapsel mitu nime. Need on arvutid, mis ei olegi mõeldud selleks, et nendega päevad läbi tõsist tööd teha. Need arvutid on väikesed, mõnusad ja piisavalt kerged selleks, et nende kottipistmise üle ei peaks pikemalt juurdlema.

Miniarvutid on vaid mõne aasta vanused, kuid sellest hoolimata on vahe esimeste omaaegsete ja praeguste vahel üüratu. Esimesed sobisid pigem mobiilseks märkmikuks, tänapäevastega saab juba muretult veebi brausida ja filme vaadata.

Uuendused on sisemised

Miniarvutite suurus on lõpuks pidama jäänud umbes 10tolliste ekraanide juures, mis tundub olevat hea kompromiss suuruse ja kasutusmugavuse vahel. Muutused eelmise aasta sügisese testis olnud minisüüritega võrreldes on peamiselt sisemised. Madala volutarbega Atomi protsessorid on nüüd märksa võimsamad ja aku kestab tunduvalt kauem.

Siis kui *netbook*'id alles lapsekingades olid, võis nende küljes kohata igasuguseid imelisi klaviatuuripaigutusi, kuid nüüdseks on leitud täpselt õige klahvisuurus,

mille juurde on jäänud pidama pea kõik tootjad, keegi ei eksperimenteeri enam suuremate või väiksemate klahvidega ega nuppude eripärase paigutusega. Julgeksime öelda isegi seda, et praegusel hetkel on minisüülearvutite klaviatuurid vaat et

Kuna arvutid on väikesed, siis pole tootjatel õnneks olnud ka kuigi palju ruumi rumaluste tegemiseks

mõistlikumadki kui paljudel suurtel süülearvutitel, kus üritatakse leiutada imepaigutusi, et kasutajale näivat lisaväärtust andvaid klahve kuhugi ära paigutada. Miniarvutitega on lihtne - kuna siin ruumi eriti pole, ei jää ruumi ka rumalustele ja selle üle on meil ainult hea meel.

Kuigi jõudluse poolest on miniarvutid suure sammu edasi teinud, ei saa neist ikkagi lauaarvuti asendajat. Tavalise HD video striimimine brauseri ja Flashi vahendusel viskab protsessorikasutuse lakke

kõigil testitud arvutitel ja sinna pole mitte midagi parata. Full HD filmiklippide vaatamisest veebis tuleb *netbook*'ide kasutajail sootuks loobuda.

Filme saab vabalt vaadata

Hoopis teine asi on aga filme otse kõvakettalt vaadata. Testiks võtsime ruumilise heliga MP4-vormingus 1080p videoklipi „Big Buck Bunny” ja mängisime selle maha VLC abil.

Atom N450 saab sellega hakkama ja võhma jääb veidi veel varukski. Võib julgelt öelda, et kui *netbook*'i ostmisel on peamiseks sooviks aeg-ajalt mugavalt kõvakettale salvestatud filme vaadata, siis selleks otstarbeks sobivad pea kõik testitud arvutid kenasti.

Miinuspoolelt tuleb märkida, et Windows 7 Starter, mida nende arvutitega kaasa antakse, ei ole nõrgukese minisüüleri jaoks sugugi sobiv operatsioonisüsteem, rääkigu Microsoft, mida ta tahab. Need arvutid on niigi piiripealselt nõrga riistvara ja vahe Windows 7 Starteri ja Windows XP vahel on sama riistvara peal selgelt silmaga näha.

SVEN VAHAR

Odav ja üllatavalt hea

Samsung N150P on saadaval ka mustana, kuid valge näib sellele väikesele ja nunnule arvutile sobivat. Ka disain rõhutab arvu- ti sõbralikkust ja pehmust, nii on klaviatuuri klahvidki kumerate servadega, mis teeb arvu- ti veidi mänguasjalikuks.

Samsung on Asuse EeePC 1001PX kõrval teine arvuti, mis on avatuna täiesti matt. Siin ei läigi vastu üldse mitte midagi, silm kohe puhkab peal. Korpus on jäik ja ilma teravate servadeta. Seda arvutit on väga mõnus käes või süles hoida.

Esimesel käivitamisel pakub tarkvara võimalust jagada arvutis olev ainus kõvaketas kaheks partitsiooniks, millest üks oleks süsteemipartitsioon ja teine kasutaja andmete jaoks. Mõnede kasutajate jaoks on see kindlasti väga mugav, sest see võimaldab Windowsi täistaastamise või üleinstitalli korral

Samsung N150P

Hind: 4990 krooni

Müügil: Photopoint

Tehniline info: vaata testi lõpust

varundada olulised andmed teisele partitsioonile ja väldib vajadust hakata jändama väliste andmekandjatega. Nii on kiirem ja mugavam.

Sisu poolest ei paku Samsung peale Bluetooth 3 üllatusi: kõik on standardne ja konkurentidega võrreldav.

Seda enam saab määravaks arvuti hind, mis on üks testi soodsamaid. Viie tuhande krooni eest saab keskmise riistvaraga omamõelise ja maheda disainiga arvuti, mis ei jää mitte milleski alla tuhat või enamgi krooni

kallimatele konkurentidele.

Kuigi ka Samsungile on installitud päris palju lisatarkvara, ei hakka see kasutamist segama, nagu juhtub näiteks Acer Aspire One'i puhul. Samsungi oma värskendus- tarkvara hoiab end diskreetselt tahaplaani- le ning erinevalt HPst ja Asusest pakub vee- biruumi Windows SkyDrive'i näol. Eeliseks HP CloudDrive'i ja Asuse WebStorage'i ees on see, et sul ei ole vaja hakata looma kuskil uut kontot, vaid saad kasutada Windows Live ID-d, mis sul võib-olla juba olemas on.

Kokkuvõttes ei ole meil Samsungile otse- seselt midagi ette heita ja kuna selle mudeli saab kätte väga soodsalt, siis tõstame selle rahuliku südamega edetabeli etteotsa. Kui raha jalaga segada pole, aga väikest süle- arvutit on tarvis, siis Samsung pakub head hinna ja võimaluste suhet.

KOKKUVÕTE

Testi kõige odavamast arvutist eraldab N150P-d vaid 500 krooni ja see vahe on kuhjaga maksmist väärt. Mõnus, tore ja mõistlik miniarvuti.

HINNE

Klassikaline minisülearvuti

Seekordses testis oli meil kaks arvutit, mis ka meiesuguste paadunud kõikenäinud arvutikasutajate nunnumeetri seieri veidi võbelema võtsid; nendeks olid Samsungi N150P ja see Asus EeePC 1015PE.

Ekraan on just sellel minisülearvutil kõige parem. Must on ikka must, mitte läbikülmav sinine, ja kontrastsus teistest märgatavalt parem. Ja pange tähele, seda mitteläikiva ekraani puhul. Asus oleks paneeli valikul justkui osanud ette arvestada filmisõpradega, keda musta asemel siniselt kumav taust häirima hakkab.

Klaviatuur on arvutil küll väga jäik, läbi-paindumiseks tuleb rakendada märkimisväärselt jõudu. Klahvide vahed aitavad neid paremini pimesi tajuda, aga näiteks parempoolne Shift on väike ja peidetud miinusklahvi ja nooleklahvi vahele ning parema käega Shifti vajutamisel on oht kursor kas paigast nihutada või soovimatu sümbol ekraanile saada. Meie seda arvutit endale konspekterimiseks ei võtaks, aga kui Shifti paigutusega ära harjuda või kui sa seda ei kasuta, on kirjutada tegelikult päris mugav.

Asus EeePC 1015PE Seashell

Hind: 5990 krooni

Müügil: Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

Puuteplaat on sellise väikese korpuse kohta suur ja tihtipeale kippus käsi sinna vastu minema ning kursorit paigast nihutama, ent kui piirduda passiivse arvutikasutamisega, st peamiselt ringi surfata, siis tuleb tunnistada, et kahesõrmekerimine on nii suure plaadi peal ikka päris mugav.

Eripärase ja väga harva nähtava võimaluse leiab siit arvutist ka. Nimelt on veebikaamera jaoks füüsiline liugnupp, millega saab kaamera silma ette luugikese liigutada, et olla kindel, et mõni programm kaamerat ise sala- ja sisse ei lülita.

Välimuselt ja riistvaralt on arvuti väga sarnane Samsungi N150P-ga, aga mõjub roh-

kem viimistletumana. Asusel on olnud aega oma EeePC seeriale identiteeti välja töötada ja see paistab ka välja.

Hinnavahe Samsungiga on tuhat krooni ja selle eest saab juurde pool tundi akuaega, mis võib, aga ei pruugi enam määravaks osutada. Hinnale vaatamata on tegu väga hea arvutiga.

KOKKUVÕTE

Asus on tõestanud, et oskab minisülearvuteid teha. EeePC 1015PE on tipp-topp arvuti ja ainuüksi ülihea ekraan õigustab suhteliselt kõrget hinda.

HINNE

Täiesti läikevaba arvuti

See miniarvuti võitis meie südamed päris mitmel moel. Esiteks on see testi kõige vähem läikiv arvuti, olles nii väljast kui seest mati viimistlusega. Päris edevusele lõivu maksmata ei pääse ka siin, sest läigib puuteplaadi all olev liist, kuhu jäävad ilusasti näha kõik näpujäljed, mida sinna vältimatult koguneb. Aga vähemalt on kõik muu uskumatult silmasõbralik. Näiteks HP-l on ekraan ja randmetugi matid, aga ekraani ümbritsev raam läigib ikkagi, sellel arvutil seda häda pole.

Teine, mis on sellel arvutil täpselt kumnesse, on operatsioonisüsteem. Arvutil on Windows XP ja see teeb sama riistvara korral arvuti tuntavalt hõlpsamalt kasutatavaks. Ei, mitte programmiliste mugavuste mõttes, sest Windows 7, olgugi et Starter, toob tõesti mõningaid mugavaid uuendusi, kuid kasutajaliidese reageerimises ei ole testis sellele arvutile võrdselt. Aknad ilmuvad hetkega, mitte ei kasva pikkamisi ekraanile, ja failidega majandamine on vabastavalt vilgas, puudub viide kursori liikumise, klõpsude ja ekraanil toimuva vahel.

Asus EeePC 1001PX

Hind: 4490 krooni

Müügil: Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

Arvuti ise on käe järgi otsustades kergem kui teised, küllap on selle põhjuseks nõrgem aku. Just nõrk aku ongi see, miks me seda arvutit kõrgemale kohale panna ei saa. Sülearvuti jaoks oleks kaks tundi ja nelikümmend minutit keskmine või isegi hea tulemus, minisüleri jaoks on seda aga ilmselgelt vähe. Tallinnast Tartusse sõidab filmi vaadates ära, aga rohkemaks arvutil energiat ei jagu.

Lauaarvutina kasutamisel võib probleeme valmistada ka see, et arvutil on vaid kaks USB-porti. Teistel kõigil on kolm, sellel arvutil mitte. Ühendad külge hiire ja mälupulga ning avastad, et telefoni või MP3-mängijat pole enam kuhugi ühendada, pead midagi

välja tõmbama.

Kuigi arvuti on testi kõige odavam, tuleks potentsiaalsetele ostjatele südamele panna, et kaaluge hoolikalt, kas aku kestvusest teie jaoks piisab. Kui jah, siis saate parima hinna eest väga hea netbook'i. Kui ei, siis käige välja pigem viissada krooni rohkem ja ostke testi võitja.

KOKKUVÕTE

Sellel arvutil on üksainus puudus ja selleks on nõrk aku. Kõik muu on igati omal kohal ja Windows XP sobib selle riistvaraga kindlasti paremini kui Windows 7.

HINNE

Arvuti hiiresõbrale

Arvuti on välimuselt soliidne, kompaktna ja tagasihoidlik. Ei mingeid liigseid kirju ega lohosid ning isegi arvuti korpus on igalt poolt sileda sirge joonega. Põhjaalune on täiesti sile, ei ole seal ei kruviauke ega õhutusavasid, ainult kummijalakased.

Üldist muljet rikub veidi sisse-väljalülitamise nupp, mis asub küljel, mitte klaviatuuri kohal nagu enamikul, või ekraanihingede juures nagu osadel moodsatel sülearvutitel. Nupp on selles kohas, kuhu arvutit tõstes käsi vastu võib minna, ja kuigi meil testimise käigus nupuga õnnetust ei juhtunud, teeb see ikkagi veidi ettevaatlikuks. Meie testis oligi kaks arvutit, mida on võimalik sisse-välja lülitada ekraani avamata, üks neist on Samsung ja teine HP.

Positiivse külje pealt tuleb mainida, et HP puuteplaat on üks mõistlikumaid, selle piirjooned on konkreetsed ja selged ning nupud on eraldi ja hea kindla käiguga. Kahtlemata näeb üks terviklikust puuteplaadi juures lähedam välja kui kaks eraldi nuppu, kuid kindlam tunne on pimesi ikkagi eraldi nuppe kasutada.

KOKKUVÕTE

Väga soliidne ja rahulikult mõjuv minisülearvuti, millel täiesti naljakas ja absurdne puudevate klahvide probleem. Ostmiseks ainult hiiresõpradele.

HP mini 110-3010

Hind: 5490 krooni

Müügil: Photopoint

Tehniline info: vaata testi lõpust

ühendatud pistikuga või USB-pesaga peakomplekti.

HP võiks testis olla täiesti vabalt esimene, sest arvuti ise on soliidne ja ligi kuuettunnine akuaeg on vägagi arvestatav, aga puudevate klahvide probleem on küll niivõrd absurdne, et me ei saa seda arvutit mitte mingil tingimusel kõrgemale kohale seada.

HINNE

Suure Delli väiksem vend

Dell näib disaini järgi olevat täpselt suurema Inspironi väiksem väljaanne, mis iseenesest ei ole ju halb, eriti kui peres on mitu Delli – siis sobivad need omavahel kenasti ansambelisse.

Puuteplaadi nupud on ühest tükist koosneva puuteplaadi servade all, pole isegi eraldi nupuliistu, on vaid markeering „vajuta siia“ puuteplaadil endal. Disaini seisukohalt on see tore, aga puuteplaati kasutades üsna halb. Kui arvutile hiir külge ühendada, siis ei ole muidugi vahet, kuid puuteplaadil sama käe pöidlaga nuppu all hoida ja sõrmega kerida on keeruline.

Klaviatuur on kirjutamiseks üllatavalt mõistlik, seda nii tugevuselt kui ka klahvide paigutuselt, kõik klahvid on seal, kus ootaks, Enter on kenasti reas viimane ning nooleklahvide ümbruses ei ole ka teisi klahve segamas.

Dellil on ainsana ka Skandinaavia klaviatuurilaotus ja sellest tulenevalt püstipidiselt suur Enter, teistel on kõigil ingliseperane kitsas, horisontaalselt pikk Enter.

Kui oleks tarvis seitsme testiarvuti seast kiirelt üks kaasa haarata ja loengusse joosta,

Dell Inspiron mini 1012

Hind: 6990 krooni

Müügil: Max 123

Tehniline info: vaata testi lõpust

et seal kolm tundi järjest materjali üles kirjutada, siis osutuks selleks arvutiks tõenäoliselt just Dell.

Pikemal kasutamisel kuumeneb Dell alt korpuse keskelt. Randmetugi jääb jahedaks ja kuigi klaviatuuri vahelt õhkub pisut sooja, ei ole see häiriv.

Üllataval kombel tülitas meid asjatu lisatarkvaraga just Dell. Jah, ekraani ülaosas on vaikumisi Delli rakenduste käivitamise dokk ja taustal töötavad mitmed Delli lisarakendused, kuid need ei sega tööd, erinevalt Asus-est ja Acerist. Kui Acer tekitas meid esimese poole tunni kasutamise jooksul tunde, et tahaks kogu IT-alase töö jätta igaveseks ajaks

kus seda ja teist ning maale põllumeheks minna, siis Dell taastas meie usu töö võimalikusesse arvutiga.

Kokkuvõttes on tegu hea arvutiga ja see kajastub ka hinnas. Vahe testi kõige odavam arvutiga on 2500 krooni. Jah, Dell on hea ja ilus väikearvuti, aga hinnavahe õigustab end väheste kasutajate jaoks.

KOKKUVÕTE

Ostes selle arvuti, maksad osa raha kindlasti ka ainult Delli nime eest. Kui hind välja arvata, on see arvuti igati mõistlik valik. Kõige parema akuaajaga pealegi.

HINNE

Tarkvara rikub kõik ära

Aspire One'i disain on omapärane segu nurgelisusest ja kumerusest ja see jääb meelde, Aceril on õnnestunud luua disainijoon, mille juba eemalt ära tunneb. Arvuti korpuse tõusev tagaosa ja väga sügavad hinged ei ole aga mitte ilu pärast, vaid neil on ka praktiline mõte. Aspire One on testituist ainus *netbook*, millel saab ekraani ca 150 kraadi võrra tahapoole kallutada, teiste ekraanid on kõik palju väiksema liikumisamplituudiga.

Arvutile tarkvaravärskendusi otsides tekis omapärane olukord, kus Windowsi värskendused palusid ekraanil arvutit taaskäivitada, aga Aceri enda värskendusteenus samal ajal ütles, et oota, ma alles installeerin uuendusi. Pärast taaskäivitamist oskas Aceri tarkvara küll sama koha pealt jätkata, kuid värskenduste automaatse installi edenemist kuvav aknake on ekraanil kõige pealmine ja teiste rakenduste aknad jäävad selle taha peitu.

Liigne tarkvara teeb muidu täpselt sama riistvaraga Aceri teistest ka töös märgatavalt unisemaks. See ei ole liialdus, see arvuti tõesti on tuntuvalt aeglasem. Üheks süüdlaseks on McAfee tarkvara, mis topib end

absoluutselt igale poole, sh brauseri tööriistariibale, mis võtab ära veel ruumi niigi kitsakesest ekraanist. Näiteks Google'i otsitulemuste lehel kuvab McAfee iga jumala lingi taha ikooni vastavalt sellele, kas link on ohutu või mitte. Kõik see aga võtab aega ja raiskab jõudlusressursi, mida on sellel arvutil niigi piiripealselt napilt. Sellest, et McAfee VLC ohtlikuks tunnistab, ei tahaks parem rääkida.

Acer teeb hea riistvara ja meeldiva moega arvuteid, aga tarkvarapartnerid nad valida ei oska. Ainus võimalus, kuidas me saime arvutiga üldse tööd teha, oli liigne ja segav tarkvara maha installida.

Acer Aspire One

Hind: 5299 krooni

Müügil: Photopoint

Tehniline info: vaata testi lõpust

Valesti valitud tarkvara rikubki meie jaoks selle arvuti ära. Sellest on kahju, sest muus osas meeldis arvuti meile väga. Paraku julgeme seda arvutit soovitada ainult neile, kel Windowsi kohandamine käpas ja kes oskavad halvasti käituvat tarkvara oma kontrolli alla saada. Kui sa ei oska, vali parem heaga mõni teine arvuti.

KOKKUVÕTE

Aceri populaarse seeria miniarvuti, millel riistvara poole pealt kõik kombes, kuid mille kasutamise teeb halb tarkvara väga piinarikkaks.

HINNE

Suur ja aeeeeeglane...

Suuruse poolest see arvuti nagu ei sobikski minisüleerite sekka, pigem annab see juba väikese sülearvuti mõõdu välja. Nii ka tegelikult on, aga selle vahega, et arvutil puudub optiline seade ja arvuti protsessor on eriti nõrk. Kui nõrk? Nii nõrk, et ilma reklaamitõkestita pole võimalik Postimehe veebilehte vaadata, sest kerimisel hakib pilt tuntuvalt.

Samuti ei saanud see EeePC hakkama testiks valitud MP4-vormingus 1080p filmi kuvamisega. Kui teistel miniarvutitel võis täheldada pildi „rebimist“ vaid üksikute kohtade peal, siis selles arvutis oli film üksainus suur slaidiseanss. 720p filmiga saab arvuti hakkama juba rahuldavalt. Nuriseda veidi võiks, kuid üldjoontes on HD video siiski juba vaadata.

Klaviatuur on pikaks kirjatõõks pehmeõitu, kuid klahvide vahed on meeldivalt suured ja korraka mitme klahvi vajutamist juba naljalte ette ei tule.

Liistuga puuteplaatidest on see parim, klõps kummaski otsas on kindel ja konkreetne, täpselt on tunda, millal vajutus tuleb ja millal mitte. Ekraan on kahtlaselt tuhm ja sel-

le vastu ravimit ei ole. Eriti selge vahe on kõrvutades näiteks EeePC 1015PE või Samsungi N150Pga, nood on selle arvuti kõrval lausa prožektorid. Mitte et ekraan kasutamiskõlbmatult tume oleks, aga veidi enam heledust sooviks küll, eriti kui seda päeval akna lähedal istudes kasutada.

See arvuti on mõneski mõttes pettumus. Jah, suur ekraan on tore ja klaviatuuril on ruumi laialt, aga isegi pika kannatusega kasutaja on viimaks sunnitud tõdema, et arvuti on aeglane. Lihtsama brausimise jaoks ja meilide kirjutamiseks on arvutil jõudlust justkui küll, kuid vähegi keerukamad või mahukamad veebilehed võtavad arvuti koheselt hin-

Asus EeePC 1201HA

Hind: 6990 krooni

Müügil: Klick

Tehniline info: vaata testi lõpust

geldama.

Ärge minge suure ekraani õnge, see ei tähenda alati paremat arvutikasutus kogemust, vähemalt mitte käesoleval juhul. Kui arvuti oleks tuhat või poolteist tuhat krooni odavam, siis julgeksime seda osadele kasutajatele soovitada, kuid praegu manitseme selle ostuga pigem ettevaatusele.

KOKKUVÕTE

Väga spetsiifiline arvuti väga teadlikule kasutajale. Selle arvuti ostmisel pead kindlalt teadma, et arvuti jõudlus sinu vajadusi rahuldab.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Miniarvutid on leidnud kindla koha inimeste arvutikasutusharjumustes. Omaaegne revolutsiooniline kontseptsioon väikesest sülearvutist on osutunud nii edukaks, et pea kõik arvestatavad arvutitootjad on sellega kätt proovinud.

Minisülerit ostma minnes peaks siiski meeles pidama, et need ei sobi igapäevaseks kasutamiseks lauaarvutit. Enamasti on riistvara

selleks ikkagi liialt nõrk.

Minisülerid on ideaalsed reisiarvutid, eriti nüüd, kui nende akuaeg on suudetud viia keskmiselt 4-5 tunnini. Veel aasta tagasi oli minisülerite aku vastupidavus väga kõikumine, nüüd näib, et kõik tootjad on pika kestvuse nipi kätte saanud. Selles suhtes ei saa suured sülearvutid miniarvutitele mitte kuidagi vastu.

Hea meel on tõdeda, et umbes 5000 krooni eest saab täiesti korraliku miniarvuti ja hinnavahed ei tähista tingimata erinevust kvaliteedi või võimaluste vahel.

Ligi 7000kroonist miniarvutit ostma harkates peaks aga tõsiselt kaaluma, kas ei oleks mõttekam osta hoopis juba lihtsalt väiksemat sorti sülearvuti, mille hüppeliselt parem võimsus võib tasa teha kaotuse kaalus.

	Samsung N150 Plus	Asus EeePC 1015PE Seashell	Asus EeePC 1001PX	HP mini 110-3010	Dell Inspiron mini 1012	Acer Aspire One 532h-2Dr	Asus EeePC 1201HA
Hind (kr)	4990	5990	4490	5490	6990	5299	6990
Müügil	Photopoint	Klick	Klick	Photopoint	Max 123	Photopoint	Klick
Operatsioonisüsteem	Windows 7 Starter	Windows 7 Starter	Windows XP	Windows 7 Starter	Windows 7 Starter	Windows 7 Starter	Windows Home Premium
Ekraan	10,1 tolli, LED, 1024 x 600	10,1 tolli, LED, 1024 x 600	10,1 tolli, LED, 1024 x 600	10,1 tolli, LED, 1024 x 600	10,1 tolli, LED, 1024 x 600	10,1 tolli, LED, 1024 x 600	12,1 tolli, LED, 1366 x 768
Protsessor	Intel Atom N450	Intel Atom N450	Intel Atom N450	Intel Atom N450	Intel Atom N450	Intel Atom N450	Intel Z520 1,33 GHz
Kõvaketas	160 GB	250 GB	160 GB	250 GB	250 GB	160 GB	250 GB
Mälu	1 GB DDR2	1 GB DDR2	1 GB DDR2	1 GB DDR2	2 GB DDR2	1 GB DDR2	2 GB DDR2
Graafika kaart	Intel GMA 3150	Intel GMA 3150	Intel GMA 3150	Intel GMA 3150	Intel GMA 3150	Intel GMA 3150	Intel GMA 500
WLAN/Bluetooth	bgn, jah (v 3.0)	bgn, jah	bg, ei	bgn, jah	bg, jah	bgn, jah	bgn, jah
USB/eSATA	3 x USB	3 x USB	2 x USB	3 x USB	3 x USB	3 x USB	3 x USB
Videoväljund	analoog-VGA	analoog-VGA	analoog-VGA	analoog-VGA	analoog-VGA	analoog-VGA	analoog-VGA
Muu	LAN, mikrofoni- ja kõrvaklapi pesad, veebikaamera	LAN, mikrofoni- ja kõrvaklapi pesad, veebikaamera	LAN, mikrofoni- ja kõrvaklapi pesad, veebikaamera	LAN, ühendatud mikrofoni- ja kõrvaklapi pesa, veebikaamera	LAN, ühendatud mikrofoni- ja kõrvaklapi pesa, veebikaamera	LAN, mikrofoni- ja kõrvaklapi pesad, veebikaamera	LAN, mikrofoni- ja kõrvaklapi pesad, veebikaamera
Mõõtmed (cm)	26,4 x 18,8 x 2,5-3,8	26,2 x 17,8 x 2,4-3,6	26,2 x 17,8 x 2,6-3,6	26,8 x 19,4 x 2,4-3,2	26,1 x 18,3 x 2,5-2,8	25,8 x 18,5 x 2,5	29,6 x 20,8 x 2,7-3,3
Kaal (kg)	1,24	1,25	1,1	1,36	1,2		1,38
3DMark03	693	690	813	728	684	595	335
Akutest (video)	5:20	5:53	2:40	5:45	6:10	4:50	4:05
Hinne	4	4	4	4	3	3	2
Koht	1.	2.	3.-4.	3.-4.	5.	6.	7.

1

Samsung N150 Plus

Me ei oleks osanud oodata, et Samsungi miniarvuti tuleb esikohale seada. Muud võimalust siiski pole, sest riistvaralt on kõik kui ühe vitsaga löödud ja ainsad erinevused on arvuti kasutamismugavuses, disainis, tarkvaras ja hinnas. Samsung suudab selle arvutiga pakkuda veel päris soodsa hinna eest head võimaluste komplekti.

2

Asus EeePC 1015PE Seashell

Asusel on minisülerite tootmisel suuremad kogemused kui kellelgi teisel ja seda on ka näha. EeePC 1015PE on viimistletud ja läbi mõeldud, kohe on näha, et mitmedki teiste arvutite probleemid on Asus juba eelmiste mudelitega läbi teinud ning suudab pakkuda aina paremat. Selle arvuti puhul õigustab hind end täielikult.

3

Asus EeePC 1001PX

Tõeline säästuarvuti, mis puhtalt juba tänu soodsale hinnale väärib iga ostja tähelepanu. Ainsaks puuduseks on teistest poole nõrgem aku.

3

HP mini 110-3010

Väga stiilne ja väljapeetud disainiga arvuti, millel vaid üks tõsine viga puuduvate klahvide näol. Teame, et kõikide kasutajate jaoks ei ole need üldsegi olulised, seega andsime HP minile seekord kolmanda koha.

Muusika- telefonide uus tulemine

MP3-mängijad on surnud, elagu muusikatelefonid! Nagu aasta tagasi ennustasime, pole enam põhjust teha kohapeal tammuvate MP3-mängijate testi, vaid tuleb pilgud ja kõrvad suunata muusika- (ja ka nuti-) telefonide poole, kus kaks seadet on ühendatud tervikuks.

Muusikatelefonid pole midagi uut ja tehud on neid juba tükk aega. Turundusinimesed aga avastasid muusikatelefoni kui toote 2005. aastal, kui Sony Ericsson tõi turule Walkmani W-seeria muusikatelefonid.

Samal aastal ilmus ka Nokia esimene tõeline muusikatelefon 3250 (kes veel mäletab selle ekraani suhtes täisnurga alla pööratavaid numbriklahve?), millest kasvav välja XpressMusicu seeria. Täna on sellest brändiuuenduse käigus saanud lihtsalt X-seeria.

Need kaks firmat on olnud muusikatelefonide valitsejad, ei Samsungil ega ka LG-l pole olnud erilisi argumente, et nendega siin rinda pista. Mõlemalt on küll tulnud aeg-ajalt muusikale orienteeritud ja (liiaga) uudse lähenemisega telefone, näiteks Samsungi puutetundlik, plaadimängijate järgi disainitud Beat DJ seeria, kuid läbi pole need vähemalt meil löönud.

Sony Ericsson ja Nokia toovad aga regulaarselt välja muusikatelefone, Sony Ericssonilt ilmusid viimati kaks odava-

masse hinnaklassi kuuluvat telefoni Spiro ja Zylu, eelmisel aastal kiitsime aga nende kallimat muusikatelefoni W715, mida küll enam ei toodeta, sest neid telefone kipusid pikemal kasutamisel kummitama veidrad tehnilised probleemid.

Seekord testime odavaid muusikatelefone, mis sobiksid võimalikult hästi MP3-mängijat asendama

Nokia on jõuliselt tulnud välja X-seeriaga, eelmisel sügisel alustati liugklapi-ga X3-ga (millest kohe tuleb välja liugklapi puutetundlik versioon X3 Touch And Type), millele järgnes kallim multimeedianutitelefon X6.

Sellel sügisel tõi Nokia välja esmapilgul tagasihoidliku X2, mis meil ka selles testis esindatud on, ning peagi on oodata ka

X5-t, mis maandub võimalustelt kuskile X3 ja X6 vahele.

Meie vaatleme seekordses testis just odavamaid muusikatelefone, just täpselt selliseid, mida võiks osta MP3-mängija asemele. Võtame testi muusikatelefonid, mille soodushinnad jäävad umbes 1500-2500 krooni kanti - rohkem maksivaid (nuti-)telefone ei saa niikuinii hinnata üksnes muusika järgi, kuna mängu tuleb juba liiga palju muid faktoreid, alustades operatsioonisüsteemist ja lõpetades näiteks Android Marketi kümnete muusikamängijatega.

Kõige olulisem oli meie jaoks see, kuidas telefon käes ja taskus istub, kui lihtne on muusikat arvutist telefoni kopeerida ja kui kiiresti see protsess käib. Vähem oluline pole ka see, kui mugav on telefoni meediamängijat kasutada, milline on telefoni muusikaga seotud lisavarustus (kõrvaklapid, adapterid, USB-kaablid) ja lõpetuseks, kui hästi muusika telefonides kõlab. Ikka kõrvaklappidega muidugi.

MARTIN METS

Stiilne retrokassett napsab esikoha

Zylo on 3,5G telefon, mis jätkab Sony Ericsoni liugklapiga muusikatelefonide traditsiooni. Kaks tuhat krooni maksvasse telefonisse on suudetud sisse pressida piisaval hulgal tänapäevast tehnoloogiat ja karbiga on kaasas vajalikud lisavidinad.

Zylo on päris suur, natuke paksem kui Nokia X2, kuid lühem, ja nunnust Spirost igas mõttes suurem. Liugklapp liigub kindlalt, ei logise ja tundub, et peab vastu üsna kaua. Kui harilikult on SE muusikatelefonidel nupud puntras koos nagu uulitsajalgpallurid palli ümber, siis Zylo nupud on üksteisest selgelt eraldatud, mis teeb nende käsitsemise lihtsamaks. Korpuse küljel, nagu Nokia X2-l, muusikajuhtnuppe pole, on ainult tavapärased helitugevuse reguleerimisnupud ja 3,2 megapikselse kaamera päästik.

Karbist leiab meeldivaks üllatuseks USB-juhtme, mis käib SE enda multifunktsionaalsesse porti (peale USB-juhtme sobivad sellesse ka laadimisadapter ja kõrvaklapid). Sellega saab kiirelt installitud PC Companion, millega saab küllaltki mugavalt ja kiiresti ko-

peerida muusika mälukaardile.

Peale Bluetoothi (praegune Bluetooth on ikkagi mitme muusikaalbumi kopeerimiseks aeglane) võib selleks kasutada ka mälukaardiadapterit – pisikest mälu pulga sarnast vidinat, mille sisse saab kaasas oleva microSD-mälukaardi pista, et sellele oleks mugavam muusikat kopeerida. Mälukaarti pole nii lihtne sisestada kui Nokia X2-sse, selleks tuleb eemaldada akukate, kuid õnneks mitte akut.

Sony Ericsson valmistas vahepeal muusikatelefone, mille puhul loobus omaenda kõrvaklapipordist. Ka selles testis olev Spiro on standardse 3,5 mm kõrvaklapipesaga, kuid Zylo juures on jäädud truuks vanale lahendusele. Seega, kui on soov kasutada peale karbis olevate pisikeste kõrvapealsete klappide enda lemmikklappe, peab arvestama tülika adapteri soetamisega.

Kõikide testitavate telefonide kõrvaklapid, olenemata sellest, millise lahendusega need on, tunduvad olevat ühest puust ja suuri erinevusi nende vahel pole. Ka helikvaliteet on umbes sama mis teistel telefonidel – tu-

Sony Ericsson Zylo

Hind: 1990 krooni

Müügil: EMT

mivõitu ja kohati elutu, kuid täiesti kuulatav-nauditav. Muusikamängija sisule on SE tublisti rõhku pannud. Kui mängija ise on vana tuttav ja hästi käsitsetav, siis juurde on tulnud hulgaliselt uusi võimalusi, alustades muusika sorteerimisest kuni esitusstiilideni, millest ilma kahtlusteta lahedaim on alloleval pildil näha olev pöörlev virtuaalne retrokassett, kusjuures loo pealkiri ja esitaja nimi ilmuvad samuti kassetile. Tõeline Walkmani tagasitulek!

Zylo ei ole kindlasti ideaalne telefon. Just suurus jääb häirima, Spiro on Zylost nii palju mõnusalt väiksem ja käepärasem. Ideaaltelefon oleks Spiro korpuses ja Zylo mitmekesise varustusega.

Esikoha saab Zylo seetõttu, et toetab ainsana kadudeta FLAC-vormingut.

KOKKUVÕTE

Tõeliselt hea ja mitte üldse vähem stiilne, korraliku heli ja võimalusterohkusega Sony Ericsoni muusikatelefon, mis suudab esitada ka FLAC-vormingus heli.

HINNE

Nokia üllatab meeldivalt

Peame tunnistama, et ootused Nokia X2 suhtes polnud eriti kõrged. Promofotode järgi paistis telefon kui mitte just kole, siis vähemalt disainitud aastal 2002, ka tehnilised andmed ei andnud põhjust lakke hüpata.

Selgub aga, et uued Nokia X-seeria (ka X3 ja X3 Touch and Type) telefonid pole lihtsalt fotogeenilised, sest kätte võttes on need väga mõnusa, tagant kumera kuju ja stiilse alumiiniumist akukattega. Üllatus oli seda suurem, mida kauem telefoni kasutasime: aku pidas vastu kindlasti üle nädala. Lisaks on telefonil viiemegapiksliline kaamera ja korralikud kasutatavad klahvid.

Disain on praktiline – kõik ühendused (USB, 3,5 mm kõrvaklapipeesa ja laadmisport) asuvad kõik telefoni otsas. Taskus on telefoni kindlasti mugavam hoida, kui kõrvaklapikaabel pole telefoni külje peal. Telefoni küljel paiknevad juhtnupud on üksteisest kõhklusteta eristatavad. X2 on samas mõodus kui Samsung S5350.

Esimeseks puuduseks on see, et telefoni karbis pole USB-kaablit, kuigi aeglase Bluetoothi kõrval on just üle kaabli mugav muu-

Nokia X2

Hind: 1990 krooni

Müügil: EMT

sikat telefoni tömmata, sest micro-USB-pesa on telefonil olemas. Olgu, see kaabel oli puudu ka kõigil peale SE Zylo, kuid eesrindlikult pakub Nokia telefoniga 2 GB MicroSD-mälukaarti, mida on mugav telefoni küljelt sisse pista. See meile meeldib, sest alustuseks sellest piisab ja mälukaardi mugav kasutamine kompenseerib ka USB-kaabli puudumise.

Muusika kuulamiseks pakutakse kõrvasiseseid klappe, millega antakse kaasa kahes lisasuures klappipadjad. Meediapleieri saab avada avamenüüst kolme klõpsuga, menüü on minimalistlik, kuid see-eest selgesti arusaadav juba esimesest kasutuskorrast alates. Heli on keskpärane, kohati kergelt tuhm ja elutu, kuid üldiselt võib sellega rahule jääda.

Mõnda asja X2-st ei leia ja üks olulisemaid neist on 3G. Kui andmeside on oluline, siis võiks pigem valida Nokia X3 või SE Zylo.

KOKKUVÕTE

Nokia X2 on üdini praktiline käepärase disainiga musikatelefon, kuid USB-kaabli ja 3G puudumine võib olla negatiivseks argumendiks.

HINNE

Maailma kõige nunnum musikatelefon

Sony Ericsson on oma kaks uut telefoni kvalalt positioneerinud, sest kui sulle üks ei meeldi, siis peab sulle kindlasti meeldima teine. Nimelt on Spiro kõike seda, mida Zylo ei ole, aga kõike seda, mida Zylo on, seda pole Spiro. Kohe seletame selle asja lahti.

Spiro on nunnult väike – mitte küll nii väike nagu keskmine MP3-mängija, kuid seda on väga mõnus peos hoida. Nagu W205, aga väiksem. Hoolimata sellest on Spiro ekraan sama suur kui X2-l (2,2 tolli) ja sama eraldusvõimega (240 x 320) nagu X2 ja Zylo. Erinevalt Zylost on aga selle nupud tihedalt koos ja neid ei ole nii mugav vajutada.

Spiro juures on Sony Ericsson suutnud loobuda oma kurikuulsast kõrvaklapesast ja 3,5 mm kõrvaklapiühendus asub taskusõbralikult telefoni otsas. See on meie arvates musikatelefoni puhul parim lahendus. Kahju, et Zyloga vana jonni edasi aetakse.

Soovida jätab aga Spiro karbi sisu, kus valitseb peale laadija ja kõrvapealsete klappide tühjus. Ei ole ei microSD-mälukaarti ega ka USB-juhet, mis tähendab, et need tuleb kindlasti endal juurde osta, sest telefoni enda

Sony Ericsson Spiro

Hind: 1490 krooni

Müügil: EMT

5 MB mälu peale kannatab üle Bluetoothi kopeerida ainult ühe loo.

Näiliselt soodsa hinnaga musikatelefon muutub näiteks 2 GB mälukaardi ja micro-USB juhtme juurde ostmise läbi hoobilt umbes 250-300 krooni kallimaks. USB-kaabli ost pole küll päris möödapääsmatu, kuid mälukaardiga opereerida on Spiro puhul ebamugavam kui Nokia X2 puhul.

See on ka põhjus, miks muidu tehniliselt võimsam Zylo ja praktiline Nokia X2 saavad Spiro ees ostusoovituse. Muusika kõlab sellest täpselt sama hästi kui kahest eespool nimetatust, kuigi sarnaselt Nokia ja Samsungi telefonidega ei toeta Spiro FLAC-vormingut.

Muusikamängija on sama mis Zylol, kuid kesismaste võimalustega, näiteks on meie kurvastuseks puudu erinevad stiilid (jah, see-sama Zylo lahe retrokassett!).

KOKKUVÕTE

Väike ja nunn Sony Ericssoni musikatelefon, millel on olemas selged eelised, aga samas ka puudused. Mälukaart ja USB-kaabel tuleb ise juurde osta.

HINNE

Samsung ei tunne ennast päris koduselt

Samsung S5350 on siin testis natuke eba-võrdses seisus, kuna tegemist ei ole siiski 100% muusikatelefoniga. Meil oli aga hädasti vaja mõne muu tootja odavamad klahvidega telefoni, et tekiks võrdlus Sony Ericssoni ja Nokia telefonidega.

Klahvidega Samsungi telefoni polegi praegu lihtne leida. Muusikatelefonide valdas paistab ikka veel jätkuvalt klahvide trend: ühelt poolt tõenäoliselt seetõttu, et toote hinda madalal hoida, teisalt aga harjumusest muusikat nappudega juhtida.

Samsungi telefon on Nokia X2-ga ühes mõodus, üksnes natuke voolujoonelisem ja kiitsakam. Akukate läigib hõbedaselt ja see, kas see on lahe või mitte, on juba maitse asi. Nupud on mugavad, kuid eraldi muusika juhtimiseks nuppe pole.

Tehniliste andmete poolest kuulub S5350 samasse klassi Sony Ericsson Zyloga. Seda aga, et Samsungi telefon pole päris muusikatelefon, on kohe näha: kõrvaklapid tuleb ühendada korpuse küljel olevasse microUSB-pessa, mistõttu on suvalisi klappe keeruline kasutada, vaja läheb vastavat adapterit.

Samsung S5350

Hind: 2190 krooni

Müügil: Elisa

USB-kaablit ega microSD-mälukaarti (telefoni mälu on 100 MB) telefoniga kaasa ei saa, mis tähendab, et niigi testi kõige kallim telefon muutub hädapärase lisavarustuse ostmisel veel kallimaks.

Kõige selle kõrval tuleb tõdeda, et S5350 pole muusikatelefonina siiski mitte täiesti lootusetu – kõrvapealsed klapid ei jää ei mugavuselt ega helikvaliteedilt alla Nokia X2-le ega mõlemale testitud Sony Ericssonile.

Kui lisada esinduslik akukestvus ja ilmselgelt testi parima kvaliteediga ekraan, siis pole tegemist üldsegi mitte halva telefoniga. ka muusikamängija on küllaltki sarnane Sony Ericssoni omale ja piisavalt võimalusterohke, ainult natukene kirjum.

Tõsi küll, FLAC-vormingust tuleb selle Samsungi telefoni puhul suu küll puhtaks pühkida.

KOKKUVÕTE

Samsung S5350 pole ilmselgelt „päris“ muusikatelefon, kuid ei jää helikvaliteedilt ega muudelt omaduselt Nokia ja Sony Ericssoni „proffidele“ alla.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Test oli üsna tasavägine ja muusikatelefonide vahel käis korralik rebimine, kuid päeva lõpuks ilmsed igal telefonil selged plussid ja miinused ning igaüks võib ise otsustada, millised talle rohkem või vähem korda lähevad või tema telefonikasutust mõjutavad.

SE Zylol on võimalusterohke, see suudab erinevalt teistest esitada FLAC-vormingus muusikat, sellesse on mugav muusikat tõmmata, kuid see kasutab Sony Ericssoni enda kapriisset kõrvaklapipesa, mis pealegi asub telefoni küljel. Nokia X2-l on praktiline ja stiilne disain, 3,5 mm kõrvaklapijuhe on taip-

likult paigutatud telefoni otsa ning aku kestab oluliselt kauem kui maratonijooksja, kuid puudu on 3G.

Sony Ericsson Spiro seevastu istub tõesti hästi kätte, sellel on sarnaselt Nokia X2-ga telefoni otsas 3,5 mm kõrvaklapipesa, kuid karbist puuduvad nii USB-kaabel kui ka mälukaart ja telefoni muusikamängijast Zylolahedad stiilid, kusjuures telefoni reaalhind koos lisadega jääb ainult umbes 200 krooni-ga Zylolale alla.

Samsung S5350 on tehniliselt hea telefon, kuid hoolimata korralikust helist pole tegu

päris muusikatelefoniga ja ülejäänud telefonidel on selle ees vähemalt väike eelis. Kõige üllatavamaks võib aga pidada telefonidest kostva heli väga ühtlast taset, sest siinkohal ei saa ühelegi testitud telefonile selget eelist anda.

Üks asi on muusikatelefonide testiga täiesti selgeks tehtud – MP3-mängija asendamise saavad need telefonid kõik kenasti hakkama. Telefonid oskavad muusikamängijat tagaplaanil mängimas hoida, sissetulevad kõned ei sega muusika kuulamist, kõne ajaks keeravad kõik telefonid muusika vaikselt.

VÕITJAD

1

Sony Ericsson Zylol

Tõeliselt hea ja mitte üldse vähem stiilne, korraliku heli ja võimalusterohkusega Sony Ericssoni muusikatelefon.

2

Nokia X2

Nokia X2 on üdini praktiline käepärase disainiga muusikatelefon, kuid USB-kaabli ja 3G puudumine võib olla negatiivseks argumendiks.

3

Sony Ericsson Spiro

Väike ja nunnu Sony Ericssoni muusikatelefon, millel on olemas selged eelised, aga samas ka puudused.

Kuidas ...

Androidi arvutis katsetada

Küll me räägime, et Android on seda ja Android on teist ... Milline aga see Android tegelikult on, seda saab muide igäiks ise arvutis järele proovida, luues Androidi arendustarkvara abil endale virtuaalse telefoni. Helistada, tõsi küll, sellega veel ei saa.

1

Uusim Java

Virtuaalne Android vajab tööks kõige viimast Java versiooni, seega tasub esmalt kindlaks teha, milline versioon on arvutis olemas. Kõige lihtsam on seda kontrollida ja vajadusel installida lehelt Java.com.

klõps peakastus oleval failil SDK Manager. exe avab akna, kus programm kontrollib automaatselt, milliseid pakette on võimalik alla tirida. Kui programm seda automaatselt ei tee, tuleb Settings menüüs teha linnuke Force https:// ... sources to be fetched using https:// ette.

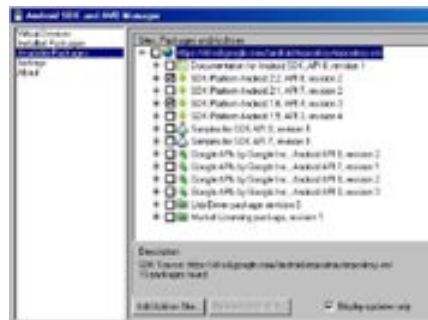
virtuaalse Androidi loomine. Selleks tuleb valida menüüst Virtual Devices ja klõpsata nupul New ... Avaneb aken, kus tuleb kindlasti täita lahtrid Name (oma suva järgi, näiteks Android), Target (rippmenüüst vali Androidi versioon, näiteks Android 2.2 - API Level 8), SD Card (virtuaalne mälukaart, mille mahu saab oma suva järgi valida, näiteks 256 MB). Soovi korral võib Skini alt muuta ka emulaatori väljanägemist ja Hardware alt näiteks ekraani eraldusvõimet. Virtuaalse Androidi loomisest oleme nüüd kõigest kahe klõpsu kaugusel. Esmalt tuleb samas aknas vajutada Create AVD ja avanenud kinnitusaknas klõpsata veel OK.

Download the Android SDK

Welcome Developer! If you are new to the Android SDK, please read the [Quick Start](#) before if you are already using the Android SDK and would like to update to the latest tools or get other than downloading a new SDK package.

Platform	Package	Size	MD5 Checksum
Windows	android-sdk-windows-22	2389904 bytes	814032040832
Mac OS X (Intel)	android-sdk-macosx-22	1029540 bytes	3025e3e5370f
Linux (32bit)	android-sdk-linux-22	12114817 bytes	a7078a3d1ca7

Your download of android-sdk-windows.zip has begun.

2

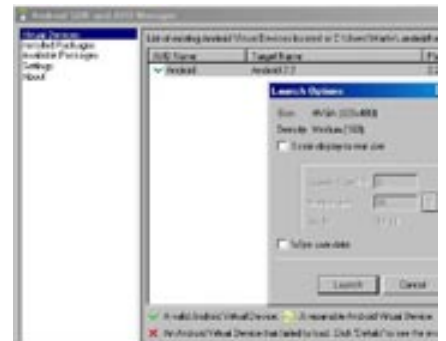
Arendame Androidi

Android on avatud lähtekoodiga platvorm, millele saab igäiks vastavate oskuste olemasolul ise lisatarkvara luua. Android SDK ehk Androidi arendustarkvara ongi see, mille abil seda teha saab, ja täpselt selle tarkvaraga on võimalik ka ükskõik milline Androidi versioon arvutis käima tõmmata. Androidi arendustarkvara saab aadressilt <http://developer.android.com/sdk/>, kus tuleb valida vastavalt Windowsile, Linuxile või Macile sobiv versioon. Meie katsetasime Windowsi versiooni.

4

Proovida saab mitut versiooni

Nüüd on menüüst Available Packages alt näha Androidi erinevad versioonid, mida saab arvutis emuleerida. Tõmbame katsetuseks alla nii Android 1.6 kui ka Android 2.2. Selleks tuleb teha linnukesed vastavate versioonide ette ja klõpsata Install Selected ning vajutada avanenud kinnitusaknas uuesti Install. Nüüd võib minna võileibu valmistama, sest pakettide allalaadimine võtab paar head minutit aega.

3

Kui ei saa nõuga, saab jõuga

Kui Androidi SDK on alla laaditud ja lahti pakitud, siis topelt-

5

Enda Androidi loomine

Järgmiseks sammuks pärast pakettide õnnelikku kohalejõudmist on Android Virtual Device'i ehk

6

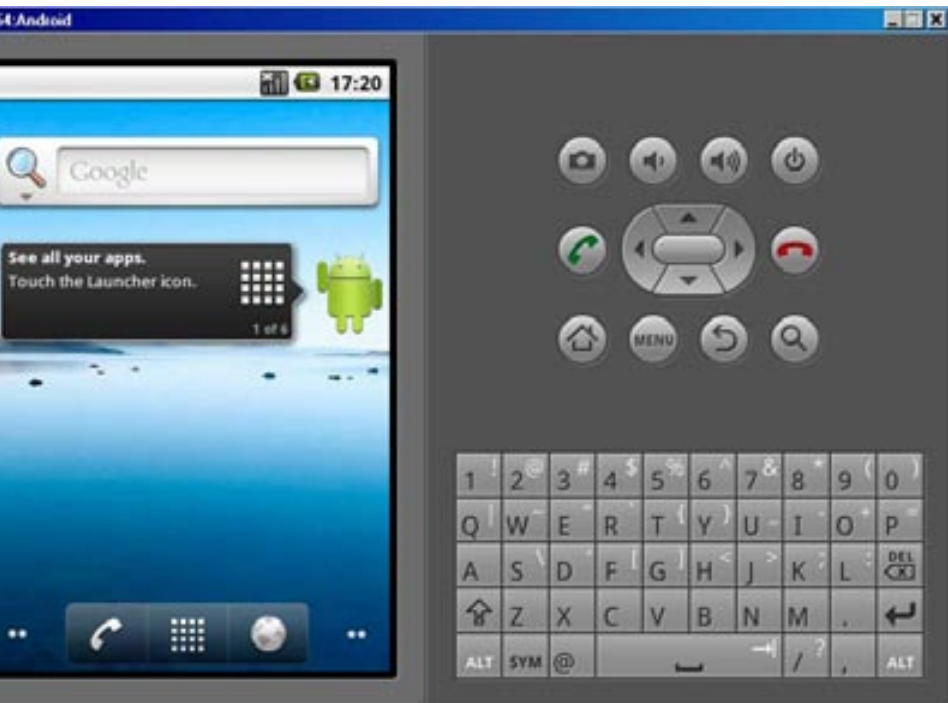
Stardiks valmis

Nüüd on menüüs Virtual Device-se all olemas ilusti Android 2.2, mille käivitamiseks on esmalt vaja klõpsata Start-klahvil ja seejärel vajutada avanenud aknas Launch. Samas aknas saab veel otustada linnukeste lisamisega, kas on soovi virtuaalset ekraani reaalsesse suurusesse skaleerida ja andmeid loodavasse virtuaaltelefoni mitte jätta. Emulaatori esmakordne laadimine võib päris mitu head minutit aega võtta.

7

Minu Android

Nüüd on uus telefon valmis: paremal klahvid ja vasakul telefoni ekraan. See on nüüd Androidi päris nägu, sest kõik suuremad mobiiltelefonide tootjad, näiteks HTC, Sony Ericsson, Samsung, LG, on teinud Androidile enda ka-

sutajaliidese ning need võivad olla küllaltki erineva väljanägemise ja kasutusmugavusega. Näiteks odavate Androidiga LGde väljanägemine on üsna sarnane, HTCd, Samsungid ja Sony Ericssonid on natuke teistsugused. Kui on soov siiski nende telefonide kasutajaliidest ise proovida, siis seda tasub teha juba mobiile müüvates poodides.

8

Aga edasi?

Mida virtuaalses Androidis teha saab? Üsna palju samu asju, mida päristelefonigagi – isegi kui seda mõned minutid ei puutu, läheb ekraanilukk peale. Hiire topeltklõpsuga saab menüüdes ringi liikuda täpselt nagu sõrmeotstega mööda puutetundlikku ekraani. Sõrmega libistamise asemel saab telefonis liikuda nooleklahvide abil. Teksti saab muide peale kõrvaloleva virtuaalse klaviatuuri sisestada mugavalt ka arvuti klaviatuuriga. Eelinstallitud on üsna hea valik programmidest, mida saab lähemalt katsetada, kuid kahjuks ei saa kasutada

Android Marketit ja selle tohutut rakendus- tevaramut. Kõike muidugi usaldada ei tasu, sest 3G-, levi- ja akuikoon on üksnes illust- ratiivsed ning peale selle, et ei saa helistada, pole loomulikult kasu ka näiteks GPSist või kaamerast.

9

Osta või mitte?

Tuleb tunnistada, et Androidi emulaator ei jookse küll kõige su- juvamalt ja seda pole kaugeltki nii mugav kasutada kui päristelefoni, kuid nüüd on vähemat igal [digi] lugejal võimalik liht- salt järele proovida ja otsustada, kas tal on ikka Androidiga telefoni vaja või mitte. Kind- lasti tasub võrrelda erinevusi näiteks Androi- di versioonide 1.6 ja 2.2 vahel.

MARTIN METS

KIIRKURSUS

Kuidas ...

arvuteid mugavalt läbi interneti hallata

Kui sa oled [digi] lugeja, siis ilmselt oled just sina see, kes oma sõpru-tuttavaid-pe- reliikmeid IT alal toetab ja kelle käest nõu küsitakse. Iga probleemi peale kohale sõi- ta on ju tüütu, sestap tasub oma kliente üle veebi hallata. Vahendeid selleks on tur- rul palju, kuid üks paremaid on tasuta Log- Meln.

1 Tee endale konto

Ava brauser, mine www.logmein.com ja tee endale konto. Varusta see korraliku salasõnaga, sest see salasõna on ainus, mis valvab juurdepääsu hallatavatele arvutitele.

2 Mine kohale

LogMeln'i kasutamiseks pead kor- ra siiski abi vajavate lähedaste juures koh- hal käima ja ise nende arvuti taha istuma. Võib-olla pead seda tegema viimast korda üldse, kes teab, aga korra siiski pead.

3 Liida uus arvuti võrku

Abivajava arvuti juures kohal olles mine www.logmein.com lehele, logi end sisse ja klõpsa lehe ülaosas olevat sinist nup- pu „Add Computer“. Ütle, et soovid tasuta versiooni (kui sa just maksta ei soovi, aga enamikul juhtudel pole mõtet), laadi alla LogMeln'i tarkvara (14,5 MB).

4 Paar küsimust

Installer küsib arvutile nime, mil- le järgi sa ta ära tunneks, ja installeib siis LogMeln'i tarkvara. Järgmisena näidatakse sulle juba programmiakent, kust saad teha valikuid, nagu näiteks otsustada, kas kasu- taja näeb arvuti käivitamisel LogMeln'i ter- vitusakent või mitte ja kas sisselogimiseks on vaja kasutaja nõusolekut või mitte.

5 Mine koju ja ava brauser

Nüüd mine koju ja ava brauser. Kui su hoole all olev arvuti jäi tööle ja on ka inter- netiga ühendatud, näedki teda www.log- mein.com'i lehel sisse logides *online*-sei- sundis. Vajuta rohelist nuppu „Remote Control“, LogMeln.com küsib arvuti Win- dowsi-konto parooli ja oledki läbi brauseri teise arvuti töölaual.

HENRIK ROONEMAA

Kuidas ...

vanemal arvutil sujuvamalt uusi mängu mängida

Enamasti on mõistlik arvuti mängujõudlust tõsta uue graafikakaardi, protsessori või lisamälu hankimisega, aga oletame, et rahapörsas vilistab tuul. Proovime, mida annab teha arvutite jõudluse tõstmiseks mõeldud vabavaralise programmiga Game Booster 2.

1

Mis see on?

Game Booster on pisike programm, mis oma olemuselt on väga lihtne – see keerab mängimise ajaks kinni paljud arvutis jooksvad taustaprogrammid ja teenused ning jätab nende all kinni olnud ressursid mängu käsutusse. Lisaks lubab see mängude faile defragmenteerida, mistõttu peaksid mängud kiiremini laadima ja jooksuma.

2

Asume asja kallale

Game Booster 2 värsket beeta-versiooni saab tõmmata aadressilt www.iobit.com/gamebooster2beta.html. Pärast installimist pakub avakuva kohe võimalust hiirega üle Slide to Boost ikooni libistada, et mängimiseks ebaolulised programmid peatada ja mängurirežiimi sukelduda, kuid enne tasub vaadata, millist nõu Game Booster annab, et arvuti kiiremaks teha.

3

Hüva nõu

Game Boomer annab nõu, mitu teenust/programmi saab mängimiseks peatada, kas ja millised draiverid vajavad uuendamist ning milliseid mängimisega seotud lisaprogramme võiksid kasutada. Ja tõesti, graafikakaardile ongi uued draiverid välja tulnud ja Game Booster juhatab meid kohe Nvidia kodulehele õigesse kohta, kust neid alla tõmmata.

4

Keeruline sõna „defragmenteerimine“

Menüüst Game Frag klõpsates saab mängude kaustasid defragmenteerida ehk vähendada failide fragmenteerumist, mistõttu on võimalik faile kiiremini laadida, mis omakorda peaks andma lisakiirust ka mängule. Esmalt tuleb „Select a game directory to analyze...“ valida soovitava mängu kaust ning seejärel klõpsata „Defrag“. Ja ongi kõik.

5

Kuidas testisime?

Testimiseks võtsime vanema mängurimasina ja vaatasime, kas Game Booster suudab sellele nobedamalt lippama panna. Mängisime nii mängurirežiimis kui ilma selleta erinevaid defragmenteeritud mängu, mõttes samal ajal FRAPSi kaadrisagedust. Mängurirežiimi saab nii töölaule tekkinud otseteelt „Switch to Gaming Mode“ kui eespool mainitud Slide to Boost ikooni avakaval libistades. Tavarrežiimi saab tagasi, libistades „Slide to Restore“ ikooni.

6

Tulemused

Imet Game Booster ei tee ja roostes riistvara lendama ei pane, kuid mõned kaadrid see siiski vaieldamatult juurde annab. Samas tuleb ka arvestada, et kaadrisagedus ei ole ainus mängu stabiilsust ja kiirust määrav aspekt, vaid üksnes kõige lihtsamini mõõdetav. Game Booster näiteks väidab ka, et see vähendab mängude kokkujooksmissi. Kuna nende mängudega pole varem probleeme esinenud, siis seda tõestada või ümber lükata meil ei õnnestunud.

7

Kui suur on kasutegur?

Game Booster vabastab natuke arvuti resursse ja kui see väike osa on puudu mängu nautimisest, siis õigustab selle kasutamine ennast kahtlemata. Kindlasti varieeruvad Game Boosteri tulemused erineva seadistusega masinatel ja erinevate mängudega olulisel määral, mistõttu ühe variandina, kuidas vanematel arvutil mängu nautida, tasub seda proovida.

MARTIN METS

Tulemuste tabel

Mäng	Tavarrežiimis (kaadrit sekundis)	Mängurirežiimis (kaadrit sekundis)
Hitman: Blood Money	50	54
Call of Duty: World at War	29	32
Far Cry 2	29	30

Testiarvuti:

Protsessor: Pentium 4 (3 GHz)

Mälu: 2 GB

Graafika: Nvidia 9600GT

OS: Windows XP SP3

Ekraani eraldusvõime: 1280 x 1024

Kuidas ...

oma sülearvutit ise kodus liigsest tolmust puhastada

Võib-olla on see sulle uudiseks, et sülearvutid koguvad enda sisse juba mõne kuuga päris arvestatava hulga tolmu, mis segab nende jahutust, paneb arvuti valjemini undama ning võib selle lausa enneaegselt surmata. Õpetame, kuidas sülearvutit tolmust puhastada.

1

Meie pole süüdi

Lauaarvuti lahtivõtmine on käkitegu ning üldiselt pole selles midagi ohtlikku, kuid sülearvutitega on tihti teine lugu. Olenevalt mudelist võivad need olla kokku pandud sajalt erineval moel: maailmas on sülearvuteid, mis käivad lahti vaid ühe kruviga, ning ka selliseid sülearvuteid, mis tuleb ventilaatorini pääsemiseks vaata et algosadeks lammutada. Pea meeles, et sülearvuti vastutustundetu lahtikruvimine võib olla ohtlik ja pärast võib sul olla nagu Ikea mööbliga: peotäis kruvisid on üle ja sul pole aimugi, kuhu need käia võivad. Seega – mõtle enne järele, kui tegutsema hakkad, ja pea meeles, et meie pole süüdi.

2

Ava Google

Kuna sülearvuteid on tõesti väga palju erinevaid, siis ei suuda me siin konkreetselt õpetada, kuidas neid kõiki avada ja kuidas tolmu ja ventilaatorini pääseda. Siin aga tuleb appi Google. Kirjuta otsinguribale näiteks oma sülearvuti mudel ja selle järele „dust removal“ – ehk on keegi teinud piltidega õpetuse, kuidas oma arvutit puhastada. Kui seda ei leia, siis kirjuta oma arvuti mudel ja selle järele „service manual“. Päris paljude sülearvutite kohta leiab internetiavarustest tehnilise infoga täidetud PDFe, kus ilusti ka kirjutatud ja joonistatud, kuidas sülearvuti avamine täpselt käib, milline kruvi teeb mida jne. Igal juhul on tark enne sülearvuti kallale minemist see dokument läbi uurida.

3

Eemalda aku

Enne sülearvuti lahtikruvimist võta ta vooluvõrgust välja ja eemalda kindlasti ka aku. Sa ju ei tahaks töötada kättpidi arvutis, mis on veel voolu all.

4

Ava oma arvuti

Meie kasutasime näidisenä Dell E6400-t, mis on üks säärasest õnnelikest, mis käib lahti vaid ühe kruviga. Thinkpadid näiteks käisid lahti palju enamate kruvidega ning ventilaatorini pääsemiseks tuli eemaldada ka klaviatuur. Mida iganes sa teed, tee seda väga ettevaatlikult, sest sülearvuti on õrn asi.

5

Leia tee tolmuni

Enamasti on sülearvutites pisike ventilaator, mille leiab üldiselt klaviatuuri alt kusagilt õhutusavade juurest ehk enamjaolt arvuti korpuse servast. Tavaline on see, et õhutusavad on nii arvuti all kui ka külje peal ja tavaliselt kipuvad tolmuga täituma just arvuti külje peal olevad avad.

6

Sekku füüsiliselt

Su maksimumprogramm on leida ventilaator ja see eemaldada ning ventilaatori ja radiaatori vahele kogunenud tolmutoridid näiteks pintsettidega kokku korjata. Ainult puhumisest üldjuhul kasu ei ole, sest kui arvuti on olnud pikemat aega puhastamata, võib olla radiaa-

tori ette moodustunud korralik paks tolmuvaip, mis pelgalt puhumise peale end kuhugi liigutada ei kavatse.

7

Ja nüüd puhuma

Kui sul on kodus suruõhku, võid sellega pärast suurema tolmu käitsi eemaldamist ettevaatlikult radiaatori läbi puhuda. Kui ei ole, siis võid veel ettevaatlikumalt proovida seda oma kopsude abil teha. Igatahes jälgi hoolega, et kummalgi juhul ei satuks arvutisse kondensvett või su sülg, sest vedelikud ja kiibid ei saa omavahel hästi läbi.

8

Tee asju tagurpidi

Kui arvuti tolmust puhas, on aeg see uuesti kokku panna. Jälgi hoolega, et kõik kruvid ja osad ikka oma koha leiaksid ning et midagi üle ei jääks, sest logisev sülearvuti on varsti surnud sülearvuti. Kõige viimasena pane tagasi aku, lülita arvuti uuesti sisse ja kui kõik taas tööle hakkab, võid endale õnne soovida: su arvuti on nüüd jahedam ja seega vaiksem ning tema eluiga tõenäoliselt tänu sellele pikem.

HENRIK ROONEMAA

Kuidas...

krüptida kõvaketast

Kui enamik inimesi on õppinud oma inetrnetielu juba enam-vähem turvaliselt elama, siis kuidas tagada, et sülearvuti varastamise korral seal leiduvad andmed mööda ilma uitama ei läheks? Kõige kindlam on terve kõvaketas parooli alla panna.

1 Milleks ja kellele?
Lühike vastus oleks – kõigile, eriti kõigile sülearvutikasutajatele. Osa lugejaist kindlasti ütles, et „oh ega minul pole midagi varjata, minul pole vaja andmeid peita, mul ei tasu selle- ga vaeva näha“. See on vale suhtumine. Kui sa ei ole just mõne olulise kohtuasja advokaat või kaitseministeeriumi töötaja, ei pruugi sinu arvutis ründajat huvitavaid faile leida. Ründajat ei pruugigi huvitada mitte niivõrd need failid, mis sinu arvutis on, kui- võrd näiteks sinu meilikontode ja suhtlusvõr- kude paroolid või ta võib tahta sokutada sinu arvutisse nohkvara, mis sinu arvutikasutust jälgib, või tagaukse, mille kaudu sinu arvu- tit eemalt kontrollida saab. Kõvaketta krüp- timisele peaksid mõtlema kõik, kes kardavad, et nende arvuti võiks kunagi kas või ajutiselt võõrastesse kätte sattuda.

2 Windowsi paroolist ei piisa
Levinud on ekslik arvamus, nagu kaitseks Windowsi parool sinu arvutit täielikult. Sugugi mit- te. Windowsi parool teeb täpselt seda, mida ta nimigi ütleb – takistab kellelgi teisel Win- dowsi kasutamast. See ei takista aga sinu ar- vuti kõvakettalt failide kättesaamist ega sin- na failide sokutamist. Kuidas? See on väga lihtne, tuleb ainult sinu arvuti kõvaketas väl- ja võtta ja mõne teise arvuti külge ühendada ja ongi kogu su varandus täies mahus ründa- jale kättesaadav.
Kõvaketta täismahus krüptimine, ehk „pa- rooli alla panemine“ on kõige parem võima- lus kaitsta sülearvuti varastamise korral oma andmeid võõraste kätte sattumast.

3 Mille vastu kaitseb kõvaketta krüptimine?
Olgu kohe ära öeldud, et kõva- ketta täismahus krüptimine ei ole imerelv ega paku 100% kaitset. Niipea, kui ründajal on sinu arvutile füüsiline ligipääs ja piisavad oskused, on mäng läbi. Sellest hoo- limata pakub kõvaketta krüptimine kaitset 99% juhuste vastu, kui keegi peaks su arvu- ti varastama või selle mõneks ajaks oma val- dusse saama. Krüptitud ja tugeva parooliga kaitstud kõvaketas on sisuliselt ligipääsmatu.
Sülearvuti varastamise korral on see kohe ka heausksele ostjale märgiks sellest, et ar- vuti ei ole legaalne, kui müüja kõvaketta pa- rooli ei tea.

4 Mille vastu see ei kaitse?
Hea parooliga ja hea krüptimis- algoritmiga kaitstud kõvaketas on üsna kindlalt turvatud selle eest, kui keegi prooviks seda toore jõuga lah- ti murda. See on lootusetu ettevõtmine, pal- ju lihtsam oleks ründajal tagasi tulla ja sinult ähvarduste või vägivaldaga see parool liht- salt välja klobida. Tavaline varas ja keskmis- ne küberkurjategija seda aga kindlasti tege- ma ei hakkaks.

On siiski üks rünnakumoodus, mille vastu tarkvaraliselt krüptitud kõvaketas ei aita. See on nn „kurja toateenija“ rünnak. Piltlikult öel- des on see olukord, kui sa jätd oma sülear- vuti mõneks tunniks hotellituppa ning sel ajal siseneb tuppa toateenija, kes käivitab su sü- learvuti mitte kõvakettalt, vaid irdmeedi- al, nt mälu- pulgalt, ja installeerib peabuutsektorisse klahvivajutuste salvestaja. Toateenija lahku- b, sina naased ja toksid sisse kõvaketta parooli, et oma arvutit kasutada. Järgmisel päeval tu- leb toateenija taas, buudib taas mälu- pulgalt ja loeb programmi abil salvestatud kõvake- ta parooli välja.
Selle vastu aitab irdmeedi- al muutimise kee- lamine ja BIOSe parooliga kaitsmine, kuid sellestki on võimalik mööda hiilida.

5 Enne alustamist
Teadlikumad kasutajad või- vad teinekord ignoreerida hoiat- tust „tee varukopia!“, kui nad on kindlad oma oskustes andmeid taasta- da või mittekäivitavast arvutist kätte saada, kuid enne kogu kõvaketta krüptimist tasuks ka kõige osavamatel kasutajatel veenduda, et kõik olulised asjad on varundatud mujale, sest kui midagi peaks tuksi minema või pa- rool ununema, on kõvaketas pääsmatult lu- kus ja sealt ei saa andmeid kätte mitte mingi nipiga. Seepärast: TEE olulistest asjadest VA- RUKOOPIA!
Lisaks peab sul olema arvutiga ühendatud CD- või DVD- kirjutiti ning varuks olema üks tühi kirjutatav plaat, sest TrueCrypt teeb töö käigus taasteplaadi, mille saab probleemide korral appi võtta.

6 Installeeri TrueCrypt
Paljudel lugejatel on see prog- ramm juba kindlasti installeeritud, kuid tasub kindlasti veenduda, et tegemist on suhteliselt uue versiooniga, sest süsteemipartitsiooni krüptimise tugi tekkis

alles mõne viimase versiooniuuendusega.
Uus TrueCrypt versioon sisaldab osa- de Inteli uute Core i5 ja Core i7 protsessorite tuge, võimaldades kasutada nendes- se protsessoritesse sisse ehitatud riistvaralise krüp- teerimise võimalust. See annab tarkvaralise lahendusega võrreldes kiirusevõidu. Samu- ti toetab versioon 7 kõvakettaid, mille sekto- ri suurus on suurem kui pikka aega standar- diks olnud 512 baiti. Näiteks uued Western Digitali kõvakettad on juba sektori suuruse- ga 4096 baiti.

7 Krüpti kindlasti terve kõvaketas
Käivita TrueCrypt ja vali menüüst System kask Encrypt System Partitition/Drive. Avanevas dialoogiaknas vali krüptimise tüübiks Normal. Teine valik, Hid- den, võimaldab tekitada lisaks olemasolevale ka peidetud operatsioonisüsteemi. Seda võib vaja minna siis, kui sa oled ikkagi sunnitud parooli ründajale ütlemata, sel juhul on hea, kui sul on lisaks veel peidetud operatsioonisüs- teem, millele pääseb ligi teise parooliga. Sel- lest teeme juttu aga mõnes järgmises numb- ris. Praegu piirdu valikuga Normal.
Klõpsa nuppu Next. Märgi valik Encrypt the whole drive. See tagab, et kui sul on

sama kõvaketta peal mitu partitsiooni, siis krüptitakse need kõik. Teine valik võimaldab krüptida ainult partitsiooni, millel asub Windows, kuid sel juhul saab ründaja ikkagi ligi teisel partitsioonil olevatele andmetele. Klõpsa nuppu Next.

8 Taastepartitsioonid ja mitmikboot
Mitmetel arvutitel, peamiselt sülearvutitel, on kõvakettal üks või mitu peidetud partitsiooni, kus hoitakse tehaseadistuste taastamise jaoks vajalikke andmeid. Neid partitsioone ei ole tingimata vajalik krüptida, sest sinu isiklike andmeid nendes kõvaketta osades ei hoita. See vähendab ka krüptimiseks kuluvat aega. Vali jaotis No ja Klõpsa nuppu Next.

Kui sul on arvutisse installitud mitu operatsioonisüsteemi, nt Windows ja Linux või mitu Windowsi, vali siinkohal kindlasti Multiboot. Vastasel juhul ei pruugi sa arvuti käivitamisel näha enam operatsioonisüsteemi valikut.

9 Krüptoalgoritm
Vaikimisi pakub TrueCrypt krüptimise jaoks algoritmi AES ja räsi algoritmiks RIPEMED-160, mis mõlemad on küllaltki turvalised valikud. Sul on võimalik valida ka teisi algoritme, algo-

ritimide kiiruse testimiseks klõpsa nuppu Benchmark. TrueCrypt näitab, kui kiire andmete krüptimine sinu arvuti riistvaral iga konkreetse algoritmiga on. Tõenäoliselt on pea kõik algoritmid ikkagi kiiremad kui sinu kõvaketta maksimaalne andmevahetuskiiirus. Riistvaraliselt on osade Core i5 ja Core i7 protsessorite poolt toetatud vaid AES. Kui sa endas kindel pole, klõpsa siin kuval muudatusi tegemata nuppu Next.

10 Vali hea parool
Oleme [digi]s varemgi rõhutanud hea parooli tähtsust ja nii tuleb teha ka seekord. Parool olgu selline, mida on raske ära arvata, seega välis- ja juba eos oma pere või lemmikloomade nimed või hüüdnimed. Kõige parem parool on pikk, sisaldab palju erinevaid tähti või numbreid ja, mis kõige olulisem, selline, mida on hea mees pidada.

Kuna TrueCrypt lubab paroolis kasutada ka tühikuid, siis pane parooliks mõni luulerida või lause, mida sa suudad igal hetkel taas täpselt korrata. Näiteks laused „Kui seda metsa ees ei oleks...“ või „Eidekesel oli 7 kitsetalle, 6 lehma ja 18 kana!“ on head paroolid.

Seda parooli on sul vaja sisestada iga kord arvuti käivitamisel, kui kõvakettalt hakatakse andmeid laadima, seega olgu see selline, mida sul on mugav ja kiire kirjutada. Ühe näpuga parooli toksides on alati võimalus, et keegi üle sinu õla piiludes selle tähthaaval meelde suudab jätta.

Sisesta parool kummassegi lahtrisse ja klõpsa nuppu Next.

Põhimõtteliselt on sul võimalik kasutada ka võtmefaili, kuid sellisel juhul peab sul arvuti bootimiseks alati olema käepärast irdmeedia nendesamade võtmefailidega.

Järgmisel kuval palutakse sul krüptoalgoritmile juhuandmete ettesöötmiseks hiiriga ekraanil ringi sebid. Mida pikemalt ja juhuslikumalt sa hiirt liigutada, seda parem. Kui käsi väsima kipub, klõpsa nuppu Next. Ka järgmisest kuvast võid nupuga Next edasi klõpsata.

11 Taasteplaat
Nüüd pead looma taasteplaadi. Kui midagi valesti läheb ja arvuti või parooli küsimiseni ei jõua, siis saad sa taasteplaadi abiga ikkagi veel oma andmetele ligi. Seda sammude ei saa vahela jätta. Järgi ekraanil kuvatavaid juhiseid. TrueCrypt loob

ISO-tõmmise, selle pead plaadile kirjutama ise mõne sobiva programmiga. Parema puudumisel kasuta mõnda tasuta rakendust, näiteks DeepBurnerit. Enne jätkamist kontrollib TrueCrypt plaadi üle. Klõpsa nuppu Next.

Iseenesest mõistagi ei tasu nüüd plaadile suurelt peale kirjutada „Kõvaketale juurde pääsemise CD“ ja jätta seda arvuti juurde või lauale vedelema. See olgu koht, mida tead ainult sina, vastasel juhul muutub kogu käesolev tegevus mõttetuks.

12 Testimine ja krüptimine

Järgmise sammuna pakub TrueCrypt võimalust kõvakettal ülekirjutatavate kohti hilisema võimaliku andmete väljalugemise vältimiseks üle kirjutada, kuid kui sa ei karda, et luureorganid sinu kõvaketta vastu huvi tunnevad, siis jäta see samm vahele. Klõpsa nuppu Next.

Enne lõplikku krüptimist testib TrueCrypt kõikide valitud seadistuste õigsust ja seda, et sinu arvuti ka pärast kenasti tööle läheks. Selleks teeb arvuti proovikäivitamise. Alles siis, kui see läheb edukalt, on ta nõus kõvakettast krüptima. Salvesta ja sulge pooleliolevad tööd ning klõpsa nuppu Test.

Nüüd küsitakse arvuti käivitamisel sult juba kõvaketta parooli. Sisesta see. Windowsi käivitamisel teavitab TrueCrypt sind automaatselt testi tulemustest. Kui kõik on korras, tekib dialoogiakna alla serva nupp Encrypt. Klõpsa seda.

TrueCrypt asub nüüd kõvakettast krüptima, kuid sa võid samal ajal tööd jätkata. Suure kõvaketta puhul võib päris kaua aega minna. Testimiseks kasutatud Core i5 650 protsessoriga arvutil kulub 500 GB kõvaketta krüptimiseks umbes 5 tundi.

13 Sinu jaoks ei muutu mitte midagi

Pärast krüptimise lõppemist ei ole sul vaja arvutit taaskäivitada, lihtsalt jätk töö nagu varemgi. Kõikide rakenduste ja draiverite jaoks on krüptimine täiesti läbipaistev ja midagi eraldi seadistama ei pea.

Ainus, mis nüüd muutub, on see, et enam ei saa võõras inimene sinu arvutit käivitada ning pärast voolukatkestust ei tule Windows enam ise automaatselt üles, kuna arvuti jääb bootimiskuval kõvaketta parooli ootama. Ent see on siiski väike hind turvalisuse eest.

SVEN VAHAR

Kuidas...

mobiiltelefoniga pilte teha

Telefonikaamerate kvaliteet on aastatega kõvasti paremaks läinud ja kuigi plakateid nendega veel ei pildista, võib paari lihtsa näpunäite järgimisel ka telefoniga häid kaadreid saada. Anname nõu, mida telefoniga teha ja mida mitte, et paremaid fotosid saada.

1 Õpi oma telefoni tundma
Kui pildistad igapäevaselt päris kaameraga, ei ole sa ehk telefoni kaameraprogrammi eripärasid tundma õppinud, see aga võib kiiret reageerimist nõudvas olukorras valusalt kätte maksta. Tutvu kõikide menüüde ning seadistamisvõimalustega, samuti tee erinevates tingimustes proovipilte ja analüüsi neid hiljem arvutis. Sedasi leiad vajalikud valikud kiirelt üles ja oled kursis ka sellega, kus telefonikaamera hätta kipub jääma.

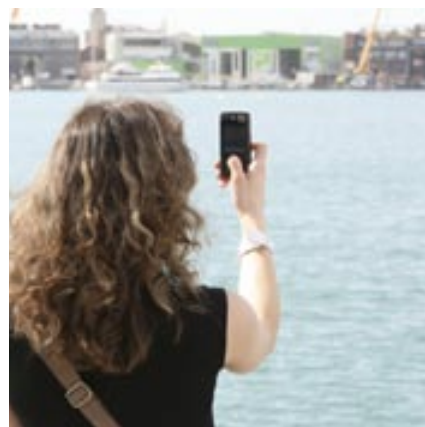
2 Hoiapaarati paigal
Raske öelda, kust on tekkinud arusaam, et kompaktkamera või telefoniga pilti tehes tuleb käed võimalikult kaugele välja sirutada, igal juhul on see täiesti vale. Toeta küünarnukid tugevasti vastu keha ja tee siis klõps – käteväärinat on märksa vähem ja tõenäosus teravaid pilte saada palju suurem. Ka siis, kui tahad objekti suuremalt kaadrisse saada, ära siruta käsi välja, vaid astu parem samm või kaks lähemale. Mobiiltelefoniga tehtud pilti võib mõjutada isegi hingamisest tingitud keha liikumine, nii et mida kindlamalt sa aparati paigal hoiad, seda parem.

3 Jälgi, millal klõps käib
Kui peegelkaamera teeb pildi praktiliselt nupule vajutamise hetkel, siis telefonikaameral võib viivitus olla üsna pikk. Jäta meelde, kui pikk on ooteaeg nupuvajutuse ja tegeliku pildistamise vahel, siis tead, millal on kõige tähtsam kaamerat paigal hoida. Puutekraaniga telefonid näiteks teevad pildi reeglina mitme nupuvajutuse ajal, vaid alles siis, kui sõrme ekraanilt ära võtad – ikka selleks, et kaame-

ra liikumine tulemust võimalikult vähe mõjutaks.

4 Pildista maksimaalse kvaliteediga
Kui seadetes saab muuta pildi resolutsiooni või salvestuse kvaliteeti, siis jälgi, et mõlemad oleksid maksimaalsed. Kui väikese sensori niigi tagasihoidlikku tulemust veel töötlema hakata, ei pruugi tulemus enam suurel ekraanil vaatamiseks kõlvata.

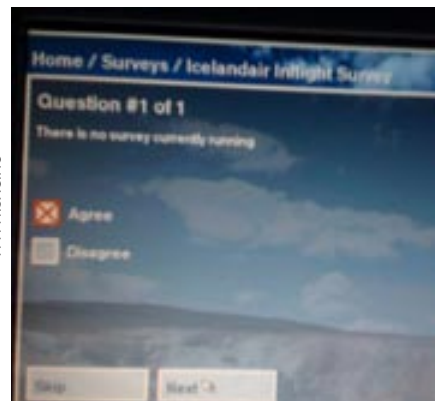
5 Välti digitaalset suumi
Digitaalne suum toimib pildikvaliteedi arvelt ning tulemuseks on treppis piirjooned ning hägune kaader. Kui sa tõesti pead pilti digitaalselt suurendama, saad seda teha ka hiljem arvutis.

6 Värvustasakaal paika
Kuna telefonikaamerad RAW-vormingut ei toeta, säti värvustasakaal õigeks enne pildistamist, juhul muidugi, kui telefon seda võimaldab – vastasel korral pead automaatrežiimi usaldama.

7 Valgus on su sõber
Telefonikaamera sensor vajab palju valgust, seetõttu on nende kaamerate säriaeg üsna pikk või ISO väärtus kõrge. Esimene põhjustab udu- seid, teine säbrulisi pilte. Parim lahendus on pildistada seal, kus valgust jagub. Välti siiski otsesest päikesevalgust näos ja teravaid kontraste. Kui kaameral on välk, kasuta julgelt ka seda.

8 Öörežiim sobib ka päeval
Kui kaameral on öörežiim, saad seda edukalt kasutada ka siseruumides või lihtsalt hämarates oludes pildistades, ent kuna niigi pikk säriaeg kipub siis veel pikemaks venima, tuleb telefoni paigalhooldmisele erilist tähelepanu pöörata.

9 Mida lähemal, seda parem
Telefonikaamerad on enamasti üsna laia nurgaga, nii et ära hääbne objektile lähemale minna. Katseta ka päris makropiltidega – selles vallas võib telefoniga üllatavalt häid tulemusi saada. Üldiselt sobibki telefonikaamera pigem detailide kui avarate vaadete ja maastike pildistamiseks.

10 Kasuta telefonikaamera eeliseid
Õeldagu telefoniga tehtud pildide kvaliteedi kohta mida tahes, vähemalt on need pildid tehtud. See ongi mobiilikaamera eelis kõikide teiste kaamerate ees – telefon on sul ju alati taskus ja reeglina ka laetud. Ära siis lase juhust luhta ning pildista kõike, mis jäädvustamist väärt ja mis muidu kaamera puudumisel pildistamata jääks: naljakad sildid, ootamatud situatsioonid ja muidugi kohad, kuhu tavalise kaamera- ga ei pääse. Telefonikaamera on ka hea praktiline abimees, olgu siis meeldejätmist vajava teksti, poeüksel loetud kuulutuse või sõbra maamajja juhatava kaardi jäädvustamiseks.

11 Ole loominguline
Paratamatult ei suuda telefonikaamera suure ja kalli kaameraga konkureerida, sestap pead hea-

Kuigi mobiiltelefoni kaamera ei ole maastike pildistamisel just ülemäära suutlik, saab mõne kauni vaate hädapärast siiski jäädvustatud.

de piltide saamiseks asjale loomunguliselt lähenema. Katseta uusi ja huvitavaid rakursse, otsi pisiasju, anna piltidele järeletootluses meelega retrolikum välimus jne.

12

Ära häälitse

Nagu enamik kompaktkaaameraidki kipub telefonikaamera arvama, et sulle meeldib, kui aparaat pildistamise ajal valjuhääldist peegelkaamera katikut imiteeriva häälitse kuuldavale toob. Pilt sellest siiski kvaliteetsemaks ei muutu, nii et ümbritsevate inimeste huvides lülita palun heliefektid välja.

13

Lisaobjektiiv on vidinahullu jaoks

Kui tunned, et telefonikaamera suurendusest sulle kuidagi ei jätku, saad netiavarustest paarikümne dollariga osta ka väikese suumobjektiivi, aga selliste

vidinate kasutusmugavus, kvaliteet ja mõttekus on siiski küsitavad. Küll võib päris toreid pilte saada võtmerõngasuuruse makro- või kalasilmobjektiiviga, mida saab samuti lihtsalt kaamera ette asetada.

14

Puhasta objektiivi regulaarselt

Taskus kantava telefonikaamera objektiiv kipub alatasa mingit sodi ja sõrmejälgi täis minema, sestap viska sellele enne pildi tegemist igaks juhuks pilk peale. Vajadusel puhasta objektiivi pehme lapiga.

15

Tea telefoni piire

Kaameratelefonide areng on olnud küll kiire, aga füüsikaseadused kehtivad endiselt ning väike sensor ja kehv optika seavad pildistamisvõimalustele ja -kvaliteedile piirid. Näiteks hämaraid stsene või kiiresti liikuvaid objekte pildistades ei ole telefonist eriti asja, parimaid tulemusi saab, kui pildistatav on paigal ning hästi valgustatud.

16

Jaga ja arhiveeri

Paljudest telefonidest on pilte tülikas arvutisse saada, mistõttu kipuvadki need pärast pildistamist unustusse vajuma. Kui vaevusid pildistama, leia siiski mahti piltidega edasi tegeleda, muidu lähevad need koos telefonivahetusega lõplikult kaotsi.

17

Pane pildid raha teenima

Kui midagi suurepäraselt ja -veel parem - uudisväärtuslikku kaamera ette jääb, on alati võimalik see ka rahaks teha. Proovi nt fizwoz.com oksjonit, mis mõeldud just mobiiltelefoniga tehtud fotode-videote müügiks.

18

Tarkvara tuleb appi

Nutitelefonide omanikud saavad alla laadida mitmeid programme, mis aitavad pilti juba telefonis ilusamaks töödelda või lisada sellele efekte, mis aitavad wow-faktoriga ehk kehvapoolset pildikvaliteeti pisut varjutada (iPhone'i kasutajad võiksid uurida nt Photo fx võimalusi, Androidi omanikud Vignette'i ning Symbiani kasutajad Photoacute'i tarkvara). Igasuguse töötlemise võiks jätta siiski pigem hilisemaks - arvutiprogrammid saavad sellega reeglina paremini hakkama ja pakuvad ka rohkem võimalusi. Kes keerulist fototöötlusprogrammi osta ei taha või seda kasutama õppida ei viitsi, võiks proovida nt programmi Mobile Photo Enhancer (www.vicman.net/mobile-photoenhancer/). See on tasuta ja aitab levinud mobiilpiltidele hädasid üsna edukalt siluda.

KRISTJAN KALJUND

Kuidas ...

vähendada müra

Küllap on iga digipiltnik tagedalt kulmu kortsutanud, vaadates ekraanilt värviliste täppide säbru piirkondades, kus tegelikult peaks olema ühtlane värv. Päris müravabasisid pilte teha on võimatu, aga [digi] annab nõu, kuidas müra vähendada.

1

Mõista müra olemust

Seda, et digitaalne müra on seotud kõrge ISO väärtusega, teab vast igaüks, aga säbru pildidel võib olla tingitud veel õige mitmest tegurist, sh kaamera sensori tüübist ja suurusest, säriaja pikkusest, välistemperatuurist jne. Lisaks liigitatakse müra selle avaldumisvormide järgi – kas see mõjutab üksnes pikslite heledust või ka värvi. Sellist eristamist on hea meeles pidada, kui hakkad müra tarkvaraliselt eemaldama, sest mõni võte võib suurepäraselt toimida vaid üht tüüpi müra puhul, suutmata teise parandamiseks eriti midagi teha.

400 enamasti lagi, parimad peegelkaamerad võimaldavad aga täitsa talutavaid pilte teha isegi ISO 3200 juures. Tee ports testpilte erinevate ISOdega ja vaata arvutis 100% juures, kustmaalt asi halvaks läheb. Oluline on mõista, et ISO suurendamine toimib võimendina – see muudab tugevamaks nõrga signaali, aga ühes sellega ka kaasneva elektroonilise müra. Kui oled väheses valguses sunnitud ISO väärtuse suureks kruttima, ära unusta seda hiljem tagasi muuta, muidu võivad järgmisel pildistamiskorral tehtud kaadrid headest valgustingimustest hoolimata mürased tulla.

2

Hoia ISO madalal

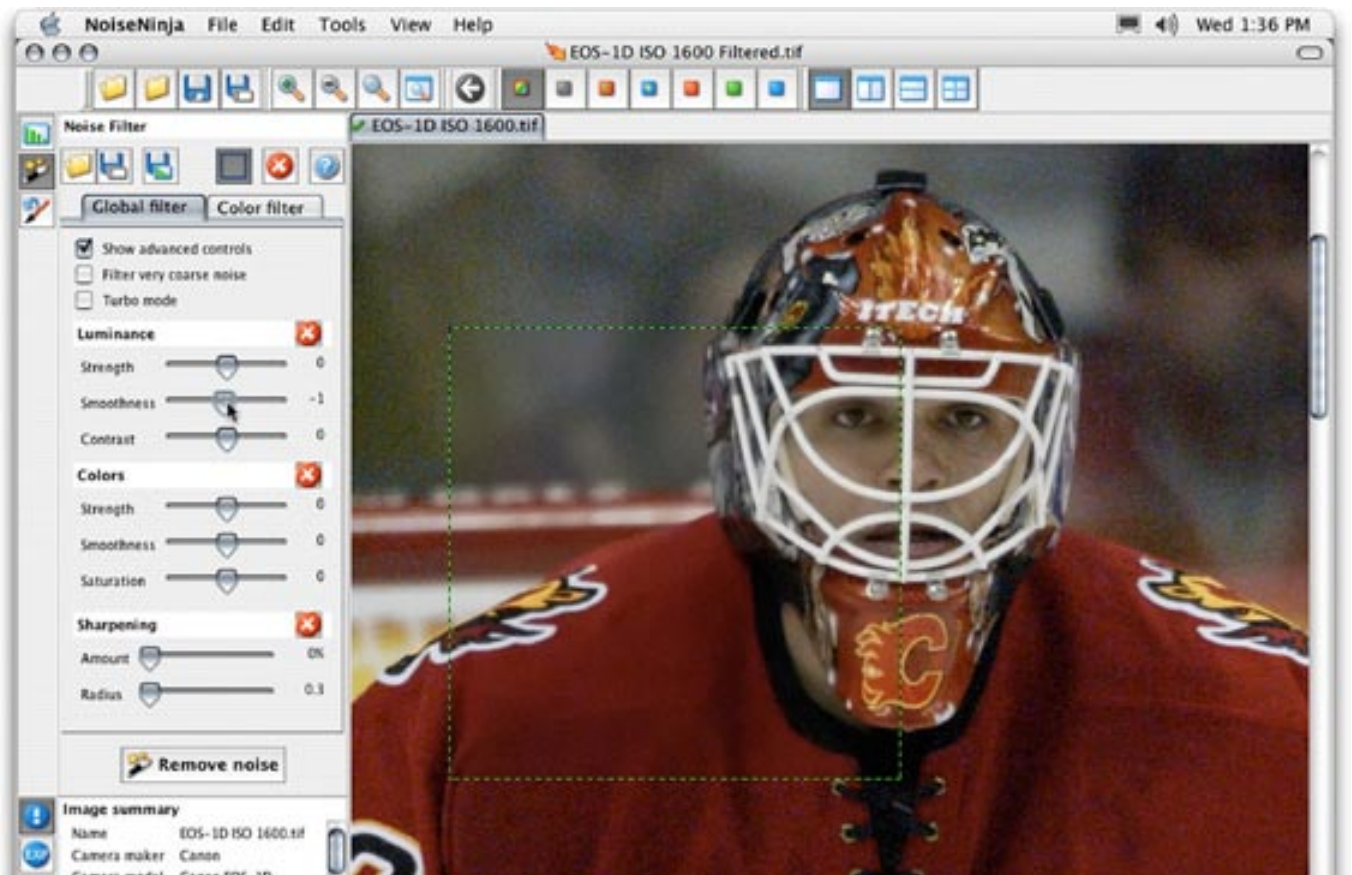
Kõige lihtsam ja levinum nõuanne on hoida kaamera ISO väärtus võimalikult madal, nt 100 või 200. Mõningase müraga pilt on siiski etem

kui udune kaader, nii et vajadusel keera tundlikkust suuremaks. Kui kõrgeks tundlikkust ilma pildikvaliteeti oluliselt mõjutamata ajada saab, sõltub suuresti su kaamerast ja isiklikust taluvuspiirist. Kompaktkaameraga on

3

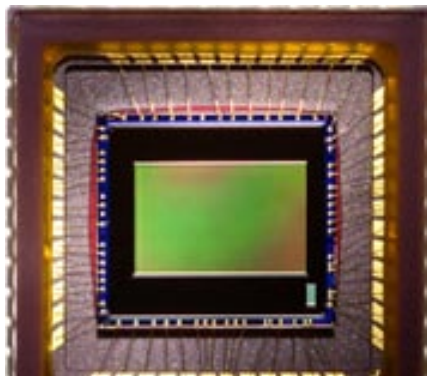
Ära ahnitse megapiksleid

Mida rohkem piksleid tillukesele sensorile topitakse, seda enam tuleb sealt ka müra, sest valgustundlikud andurid asuvad nii tihedasti koos, et hakkavad üksteist mõjutama. Kuna keegi

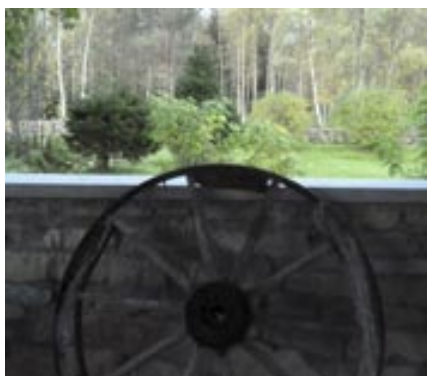

Võimalusel tasub müra vältimisele mõelda juba pilti tehes, aga ka järelohtluse käigus võib saada väga häid tulemusi.

ilmselt kompaktkamera pilte nagunii seinasuuruselt välja trükkima ei hakka, pole mingit põhjust, miks taskukaamera peaks olema 12- või 14-megapikselse sensoriga. Õnneks hakkavad ka tootjad sellest aru saama ning nii mõnegi kaameraseeria uuemate mudelite puhul on pikslite arvu hoopis vähendatud. Müra mõttes kehtib kaamerat valides lihtne reegel: mida suurem sensor, seda vähem müra (see on ka üks peegelkaamera suuri eeliseid kompaktkamera ees).

4 Hoi kaamera jahedas
Mida kuumem, seda rohkem müra sensor toodab, sest soojuse mõju valgustundlikele elementidele võib olla samasugune nagu valguse mõju, st signaal registreeritakse ka seal, kus seda optiliselt ei ole. Välise kuumusega on asi lihtne – ära jäta tumedat kaamerat päikese kätte vedelema, vaid aseta varju (või vähemalt kata kinni). Keerulisem on soojusega, mida kaamera ehk sensor ise toodab. Mida pikem säriaeg, seda soojemaks töötav sensor muutub ning ühes sellega kasvab ka müra. Sensori soojenemisest tingitud müra võib tekkida juba säriaegadega, mis pikemad kui sekund, ent probleem muutub teravaks alles väga pikkade säriaegadega, 30 sekundit ja enam (nt astrofotograafias võivad säriajad ulatuda tundideni). Ent kui on valida pikema säriaja ja kõrgema ISO väärtuse vahel, tasub enamasti eelistada pikemat säri.

5 Välti alasäri
Müra on ennekõike tumedate alade probleem. Kui alasäriaga alased fototöötlusprogrammis heledamaks timmida, muutub ühes sellega paremini nähtavaks ka seal peituv müra. Kui

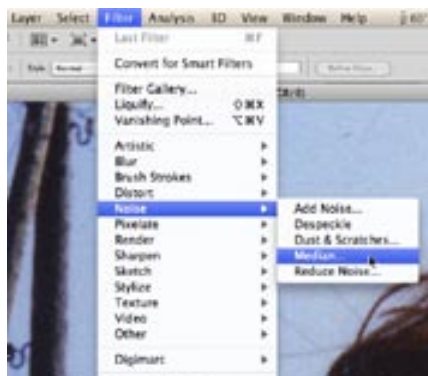
valgust jagub, jälgi, et kaader oleks korralikult valgustatud. Hea lihtne viis seda kontrollida on vaadata histogrammi – kui see on kuhjas vasakul servas, on ilmselgelt tegu alasäriaga.

6 Pildista JPG asemel RAW-s
Mida rohkem pilti kokku pakitakse, seda enam selle kvaliteet kannatab. Väga väikeseks surutud JPG toob endaga kindlasti kaasa ka müra, seetõttu pildista maksimumkvaliteeti jahtides RAW-vormingus, aga JPG puhul jälgi, et selle kvaliteet oleks maksimaalseks keeratud.

7 Ära kasuta digitaalset suumi
Digitaalne suurendus tekitab pildile arvutuslikul teel pikslid juurde ja sellest sünnib üksnes halba, sealhulgas suureneb müra hulk. Kõige kasulikum on digitaalne suum menüüst sootuks välja lülitada.

8 Kasuta kaamera müraaemaldust
Osadel kaameratel on sisse ehitatud müraaemaldusvõimalus. Kui kasutad pikki säriaegu, aga järeltöötusega arvutis eriti jännata ei viitsi, on see funktsioon kasulik abimees.

9 Eemalda müra pilditöötlusprogrammis
Igas pilditöötlusprogrammis on mingi müraaemaldusvõimalus, Photoshopis näiteks leiad neid lausa mitu, vt Filter -> Noise menüüvaliku alt. Katsetada tasuks ennekõike valikutega Median ning Remove Noise. Esimene neist uurib etteantud

raadiuse ulatuses pikslid ning üritab nende heledust ühtlustada, teine on mõeldud erinevat tüüpi müra vähendamiseks.

10 Kasuta pimekaadrit
Eelkõige pikkade säriaegadega tekkivat püsijaotusega müra on enamasti küllalt lihtne eemaldada, kuna see tekib sarnastes tingimustes üldjuhul samasse kohta. Selleks tehakse vahetult pärast soovitud pilti veel üks võte täpselt samade seadetega, aga võimalikult pimedas (katki ja pildiotsija suletud, kaamera kotis). Kui nüüd seda nn pimekaadrit esialgse foto- ga võrrelda, leiab müra pikslid üles ning saab need eemaldada. Mõned digikaamerad oskavad seda isegi automaatselt teha, samuti saab seda hõlpsasti toimetada fototöötlusprogrammides.

11 Kombineeri kaadreid
Kui pildistamistingimused on head (aega palju ja kasutada korralik statiiv), võib müra märkimisväärselt vähemaks saada ka identseid kaadreid kombineerides. Idee on lihtne: kui täpselt samas situatsioonis identsete seadetega tehtud pilte arvutis piksel piksli haaval võrrelda, tulevad juhusliku müraga kohad esile. Kui nüüd kaks erineva väärtusega pikslit üheks keskmiseks kokku kirjutada, on tulemus vähem müra kui kumbki originaal üksikuna. Mida rohkem pilte kombineerida, seda puhkam tulemus. Astrofotograafias pole harvad juhtumid, kui üheks pildiks miksitakse kokku sadu kaadreid. Seda tööd ei pea muidugi tegema käsitsi, vaid saab edukalt toimetada arvutiga. Guugelda nt järgmisi programme: Image Stacker, RegiStax (tasuta), Keith's Image Stacker, Astrostack, ImageJ, PhotoAcute, DeepSkyStacker.

12 Kasuta spetsiaaltarkvara
Müra eemaldamiseks üksikult kaadrit on olemas hulgaliselt spetsiprogramme. Reeglina saavutavad need väga häid tulemusi suurte ühtlaste pindade (vesi, taevas) korral, samas kui kirjumad struktuurid kipuvad müraaemalduse käigus detailsust kaotama. Kes aga vähegi tõsisemalt digipildindusega tegelda tahab, võiks endale ühe müraaemaldustööriista hankida küll. Valik on suur, aga enim kiidusõnu on pälvinud Noise Ninja. Uurida võib ka NoiseWare'i ja Neat Image'it. Väga häid tulemusi on saadud ka kaadrite kombineerimise ning müraaemalduse tarkvara ühiselt kasutades – esimene säilitab detailid ja teine silub ühtlased pinnad perfektseks.

KRISTJAN KALJUND

Kuidas...

Androidiga mobiiltelefonide internetis käimist taltsutada

Otsid uue Androidiga telefoni ja oled mures, ega ta üle mobiilivõrgu kalli raha eest internetis ei käi? Õige mure, sest võib täitsa juhtuda, et käib. Õpetame, kuidas Androidide internetisu taltsutada ja vältida ootamatute hiiglarvete tekkimist.

Hea meel on näha uute telefonikasutajate silmist siirast rõõmu ja vaimustust, kui nad sõpradele särasilmselt näitavad, mida ja kuidas uued telefonid kõike teha suudavad. E-kirjad, internet ja kõik tänapäevased moodsad internetiteenused mahuvad uude telefoni.

HTC uuematel telefonidel on kasutajaliides Sense, mille avakuval on suur kell ja kellaeg ning mis suudab võtta telefoni GPSist sinu asukoha, tuvastada vastavalt sellele linnale, kus sa asud, ning näidata sulle ilmateade. Lähipäevade ilmateade laaditakse automaatselt serveritest, mis tegelevad pidevalt ilmaennustamisega. Kui peaks vihma sadama, siis kuvatakse ekraanile animeeritult langetavad vihmapiisad ning see näeb telefoni ekraanil väga äge välja.

Kõik on väga lahe, kuni sa toimetad oma koduvõrgus. Mõistliku mobiilse interneti pa-

keti puhul toimib kõik kindla kuutasu eest täiesti muretult. Mured algavad tavaliselt siis, kui oled oma uue telefoniga läinud välismaale ning hiljem avastad, et oi-oi-oi, telefon on välismaises võrgus pidevalt internetis käinud. Välismaised mobiilse interneti hinnad on aga hoopis teisest puust.

Eriti palju probleeme on olnud Androididega. Nad on uued, alguses võib-olla natuke harjumatud kasutada ning armastavad hirmsat moodi internetis käia. Ent ka neid on võimalik taltsutada. Isegi päris hõlpsalt.

1

Alustame ilmast

Võtame näiteks kas või sellesama ilmateate ja kella *widget*'i. Oles ilmateate käivitanud ja vajutades telefonil nuppu „Menu“, tekib lisavalik, mis aitab antud *widget*'i käitumist seadistada. Seal on täiesti olemas võimalus, kust lin-

nukene „automaatne ilmateate uuendamine“ sisse või välja lülitada. Kui sa lülitad automaatselt uuendamise sisse, pannes linnukese rea lõppu „Update automatically“, siis kuvatakse sulle hoiatustekst ning kui sa sellega nõustud, siis antakse valida, kui tihti sa tahaksid ilmateadet igapäevaselt uuendada.

2

Teistega on samamoodi

Samasugune loogika kehtib ka teistel HTC *widget*'ite puhul. Vaata alati üle, mis *widget* ja kui tihti käib end automaatselt internetist värsket infoga varustamas.

3

Ja Facebook!

Peale *widget*'ite saab HTC Androidid panna internetist e-kirju, kontakte, kalendrit ja kas või Facebooki sõprade infot uuendama. See kõik

käib nähtamatult taustategevusena kasutaja häirimata. Kasutusmugavus on väga hea. Juhul kui sa aga ei taha, et telefon oleks varustatud alati kõige värskemate e-kirjade ja Facebooki uuendustega, siis saab talle seda ilusasti öelda.

Olles telefoni avakuval ja vajutades jällegi „Menu“ nuppu, ilmub lisavalik „Settings“, kust saab vaatama minna, milliste andmete sünkroniseerimine on telefonil lubatud. Settingsite all on menüüvalik „Accounts & Sync“.

Kohe ekraani ülääres on kaks valikut, mida saab roheliste linnukestega aktiveerida ja deaktiveerida. Kõige ülemine ja peamine on „Background data“, mis sisuliselt lubab või siis ei luba üldse ühelgi programmil telefonis taustategevusena internetis käia.

Auto-sync'i valik lubab või keelab märgitud kontodel andmete sünkroniseerimise internetist. Kui sealt linnuke ära võtta, siis ei saa ilmteate *widget* käia iga kolme tunni tagant ilmteadet uuendamas ja ka e-kirjad ei tule automaatselt kohe telefoni. Ise valid, kui mugavat elu sa tahad. Kui seal Background data ja Auto-sync ära keelata, siis pead käsitsi kõiki andmeid ise uuendamas käima. Tüütu, kuid kontroll internetikasutuse üle on suuremal määral sinu käes.

4

Veel rohkem seadistusi

Muidugi saad selle Auto-sync'i valiku all sa teha nii, et iga *widget*'i ja rakenduse kohta määrad ise, kui tihti üks või teine rakendus internetis infot uuendamas käib. Ilmteadet uuendatakse ühe intervalli järgi, kuid Facebooki infot hoopis tihedamini või harvemini. Vastavalt sellele, kuidas kasutaja ise soovib.

5

Mida teha välismaal?

Kui juhtud välismaal olema ja sa ei taha mitte mingil juhul, et telefon saaks ise internetis käia, siis Settingute all on veel selline sätete valik nagu „Data roaming“ (Settings -> Wireless & networks -> Mobile networks -> Data roaming). Pannes sinna valiku järele linnukese, kuvab telefon kasutajale tähtsa teadaande, küsides veel igaks juhaks üle, kas kasutaja ikka on täie teadmise juures, et välismaal interneti kasutamise puhul võivad sidekulud olulisel määral kasvada. Olles lubanud välismaal telefonil interneti minna, saab lisaks veel seadistada „piiksu“ ehk heliteavituse juhaks, kui telefon tahab välisvõrgus interneti minna. Võttes Data roamingu rea lõpust rohelise linnukese ära, võid olla küllalt kindel, et välisvõrgus telefon kasutaja teadmata interneti minna ei suuda.

6

See pole keeruline

Paljud on kurtunud, et neil puudub igaasugune kontroll ja arusaamine sellest, mida see telefon internetis salaja tegemas käib. Telefoniga pisut tutvudes aga selgub, et tegelikult on võimalused, kuidas seada telefon käituma just oma vajadustele vastavalt, päris laialdased.

OLIVER OJAMAA

KIIRKURSUS

Kuidas ...

Androidiga telefoniga mobiilset interneti arvutitele jagada

Vähesed teavad, et Androidiga telefonid oskavad väga lihtsalt enda mobiilinterneti ka arvutitele jagada ehk olla sisuliselt ise netipulga eest. Sel kuul õpetame, kuidas seda teha. Antud näide on kirjutatud HTC Legendi kasutuskogemuse põhjal ja on võimalik, et teistel Androidiga telefonidel käib see veidi teistmoodi või ei käi üldse kuidagi, kuid enamik mudeleid peaks siiski sellist interneti jagamist võimaldama.

1 USB-kaabliga on väga lihtne

Kui sul on Androidiga telefon, siis pole tarvis muud, kui panna telefonile USB-juhe sappa ja ta arvutiga ühendada. Telefon viskab ekraanile väikese valiku. Võtad „Internet sharing – Share phone's mobile network with PC“ ja telefonist saab arvuti jaoks justkui eraldi väline võrgukaart. Internet ongi jälle arvutis olemas. Ei mingit modemi programmi käivitamist, PIN-koodi sisestamist ega „Connect“ vajutamist arvutis, nagu peavad tegema välise 3G-modemi kasutajad. Ei mingit „Nokia PC Suite“ või mõne muu „Suite“-i käivitamist arvutis, et telefoni interneti aidata. HTC Legendis on kogu modemitarkvara tarkus sees ning telefon saab sõnagi lausumata ise arvutitele interneti pakumisega muretult hakkama.

2 Samal ajal saab ka rääkida

Mis veelgi parem: kui ma olen sellisel läbi telefoni arvutiga interneti ühendatud, siis saab samal ajal telefoniga helistada. Internetiliiklust ei häiri helistamine kuidagi-moodi. Kirjutun e-kirja ja saan samal ajal ka telefoniga rääkida. Pikemal kasutamisel jäi mulje, nagu oleks telefon interneti jagamise ajal ka oma aku täis laadinud. Mõnetunnise mobiilse interneti kasutamise järel märka-

sin, et ka telefoniaku indikaator oli rohelisemaks läinud, kui ta seda varem oli.

3 Kuni 8 arvutit üle Wi-Fi

HTC Desire omanikud on veelgi privilegeritudamad. HTC Desire telefonist on võimalik teha ajutiselt Wi-Fi ruuter ning jagada üle Wi-Fi interneti kuni kaheksale arvutile.

4 Kuum koht

Pärast HTC Desire viimast tarkvarauuendust uuele Androidi versioonile 2.2 FroYo tekkis telefoni menüüsse uus võimalus nimega „Wi-Fi Hotspot“. See on koht, kus saab telefonile öelda, et võta ühe antenniga 3G mobiilne internet sisse ja pritsi teise (Wi-Fi)-antenniga see Wi-Fi-signaalina telefonist välja.

5 Tekib uus võrk

Lülitades telefonis sisse funktsiooni „Wi-Fi Hotspot“, tekib õhku kiirelt üks Wi-Fi-võrk, millel nimeks „HTC network“. Vaikimisi on mobiilne Wi-Fi leviaala loodud WPA (TKIP) turvalisusega, kuid seda on võimalik käsitsi muuta.

Telefonis on DHCP-server, mis jagab IP-aadressi, ja järgmisel hetkel oledki 192.168.xx.xx alamvõrgus.

See on taas üks lihtne ja mugav võimalus, kuidas vajadusel telefoni vahendusel väiksemale seltskonnale juhtmevaba internetiühendus tekitada.

OLIVER OJAMAA

Talukartul
VILJAKAKS ELUKS
www.talukartul.ee

Kartulivabariigi parim toidukartuli valik!
Igale maitsele.

Eestimaine kvaliteetkartul keetmiseks, praadimiseks, salatiteks, grillimiseks ja tsillimiseks.

Kas SSD on ebatavaline?

Tere, kuna te olete ajakirjas sellest ka mitut puhku rääkinud, olen hakanud mõtlema, et äkki peaks tõesti oma sülearvutisse tavalise kõvaketta asemel hoopis SSD-kõvaketta hankima. Mind natukene hirmutavad turvalisuse küsimused. Ma olen kuulnud, et SSD kõvaketast ei ole võimalik turvaliselt puhastada ehk wipe'ida. Kas see vastab tõele ja kui ebatavaline SSD-kõvaketta kasutamine tegelikult on?

See, millest sa kuulnud oled, on vist see, et SSD-kõvaketaste puhul traditsiooniline wipe-operatsioon, mis peaks kõvaketalt oleval andmed mitmekordselt juhuandmetega üle kirjutama, ei tööta. Lihtsustatult öeldes võib nii väita küll. Tegelikult on põhjus selles, et SSD-ketaste puhul suunatakse ketta kirjutamisoperatsioonid ketta kulumise vältimiseks juhuslikesse kohtadesse üle kõvaketta. Seda nimetatakse inglise keeles peenelt *wear levelling*, mis eesti keeles tähendab kulumise ühtlustamist. SSD-ketastel on iga kettasektori kohta piiratud arv kirjutuskordi, mille ületamisel hakkab ketas kuluma ega säilita enam andmeid. Kuna SSD puhul ei ole ketta algusest või lõpust andmete toomise kiirusel mingit vahet ning fragmenteerunud failide kokkuotsimine ei tekita mitte mingit lisa-ajakulu, siis kirjutatakse andmed kettale suvalistesse kohtadesse, et vältida ühtede ja samade sektorite pidevat järjest ülekirjutamist. Seega, kui üritada ketast mitmekordse ülekirjutamisega vanadest andmetest puhastada, juhtub see, et kettakontroller suunab iga kord kirjutamisoperatsiooni SSD-kettal erinevasse kohta ning täpselt soovitud kohta ülekirjutamist ei ole võimalik garanteerida.

Kui oled mures oma kõvaketalt leiduvate andmete pärast, krüpti parem terve kõvaketas. Vastava juhise leiadki puhtjuhuslikult käesoleva numbri „Kuidas ...“ rubriigist. Ole lahke ja loe.

Aru ei saa, mida ta tahab

Mida tähendavad teated „This program installed correctly“ või „This program did not install correctly“ või mida iganes see Windows mulle aegajalt ette viskab? See juhtub mõnikord pärast programmi installimist ja ma ei saa üldse aru, mida Windows mulle öelda üritab. Mida ma tegema pean, kust ma tean, kas programm installeerus õigesti või mitte?

MARKO

Kas sa mõtled neid valikuid, mida Windows Vista või Windows 7 sulle pakub aknas: This program might not have installed correctly: Reinstall using recommended settings ja This program installed correctly? Need tekivad sel juhul, kui programmi installimisel või mahainstallimisel

ERITI HEA KÜSIMUS

Chrome, va pimeloom

? Kuulge, ma olen Chrome'iga hädas. Mul on sülearvutis päris väike kõvaketas ja ma pean hoolega jälgima iga baiti oma kõvaketalt. Ma suudan enamasti arvuti kontrolli all hoida, aga Chrome on nagu metsik hobune, seda pole võimalik ohjeldada. Või olen ma ise rumal, aga palun öelge, kuidas ma saan kontrollida Chrome'i kettapuhvri suurust? Kasutajaliideses säärast võimalust ei ole. Ma ei taha, et Chrome'i puhver mu kõvaketast paarsada megabaiti enda alla haarab. Help!

PEETER

D Täiesti õigustatud küsimus, Chrome rapsib tõesti kõvaketalt kontrollimatult ringi. Päris võimatu teda ohjeldada siiski pole. Loe tähelepane-

likult läbi need leheküljed siin: <http://bit.ly/auNWYS>. Lühidalt resümeerides tuleks sul Chrome'i käsuraale lisada vöti --disk-cache-size=N, kus N on puhvri suurus ... mingites ühikutes. Mis ühikud need on, pole kindel, sest ei baitide ega kilobaitide arvestusest ei näi Chrome kinni pidavat. Kui selle välja suudad selgitada, siis kirjuta meile ka, Digidoktor oleks hirmus tänulik. Niipalju on selge, et midagi see käsuraale vöti siiski teeb ja kui see näiteks 1 peale määrata, siis tekib vaid väike, mõnesajakilobaidine puhver. SSD omanikele see kindlasti meeldib.

Muud huvitavat statistikat Chrome'i puhvrikasutuse kohta saad aga niimoodi, et tipid Chrome'i aadressiribale sisse <chrome://net-internals/#httpCache>.

sel läheb Windowsil arvestus sassi, kas selle programmi kirje juhtpaneeli all programmi nimetusse ikka lisati või maha võeti. See võib tekkida ka siis, kui Windowsil tekib segadus programmi või selle teekide versioonidega või kui programmi install katkeb ootamatult ja Windowsi jaoks jääb poololev töö ebamäärasesse seis. Mida täpselt teha, sõltub olukorrast. Kui sa oled kindel, et programmi installimine lõpule jõudis, klõpsa rahulikult valikut This program installed correctly. Sama võid klõpsata ka siis, kui säärane tõrketeadete tekib programmi mahainstallimisel. Ebaloogiline, aga selline see Microsofti imeline maailma juba kord on.

Kui sinu arvutil see teade mingil põhjusel eriti sageli ette kerkib, siis on sul meelerahu huvides mõistlik keelata teenus Program Compatibility Assistant, mis on tolle segadusse ajava dialoogiakna esilekutsujaks. Vali Start-menüüst käsk Run, tipi sinna services.msc, otsi teenuste loetelust üles Program Compatibility Assistant, paremklopsa seda, vali käsk Properties ja määra Startup type väärtuseks Disabled. Pärast järgmist taaskäivitamist see sind enam ei tüllita.

Kahest Windowsist on mul veel vähe

Mul oli arvutis 320 GB kõvaketas, kus peal oli Win7(1). Sain ilusti arvutis olla ja kõik oli korras. Ostsin aga juurde 1 TB ketta, millele laadisin peale 2 Win7't. Praegu saab teha dual-boot'i. Nüüd aga, kui ma panin selle vana 320 GB ketta sisse, ei ilmunud kolmandat Win7. Kõvaketas töötab korralikult, kui minna 1 TB kettal oleva OSiga sisse, siis saab ilusti vaadata sealt andmeid ja värke. Windowsi aga sellelt 320 GB kettalt käima panna ei saa. Ehk oskate soovitada, kuidas saaks sealt vanalt 320 GB ka käima nii, et aliguses näitaks kolme Windows 7 valikut?

KÜSIMUS DIGI.EE FOORUMIST.

Kui tingimata soovid ikkagi saada kolme Windowsi muutvalikut, pead õiged valikud ise lisama. Seda saad teha näiteks programmiga BCDEdit. Ametlikud juhised leiad aadressilt <http://bit.ly/bBZidf> ja mitteametliku õpetuse siit: <http://bit.ly/dJjU88>. Graafilise kasutajaliides sellele käsuraaprogrammile leiad siit: <http://neosmart.net/dl.php?id=1>. Önn kaasa ketaste buttoosiga massamisemise, seda läheb vaja.

Avasime ISHOP24.EE esinduse:
JÕE tn. 9, TALLINN, WTCT KESKUSES

Esindus avatud:
E - R 10.00 - 18.00
Tel. 6661138 või 53007007

Originaal
kaaned

TASUTA

Hind al. 9490.- Kõik iPad-id Eesti laost!

iPhone 4 Lukuvaba

al. - 13990 EEK

Uued iMac 21.5" ja 27"

al. - 19590 EEK

Uus iPod Nano

al. 2790 EEK

SONY

al. 6990.-

DELL

al. 4990.-

BLOBO Mac'i-le

990.-

Magic Mouse

990.-

Leia meid ka Facebook'is
Fännidele topelt soodustused
www.facebook.com/ishop24

Klienditugi
6661138
E-R 10-18

Maffia ei unusta

Tundub uskumatu, et „Mafia” ilmumisest on möödas kaheksa aastat. Paremat gangsteriteemalist mängu annab otsida: raske on unustada hästi kirjutatud lugu ja tõetruud atmosfääri. 2K Czech pidi pingutama, et „Mafia 2” eelkäijale täielikult alla ei jääks.

Aasta on 1943 ja Teine maailmasõda käib täie auruga. Vito Scaletta, noor Sitsiilia immigrand, kes läkitati poeröövis osalemise eest sõjaväkke, saadetakse pärast haavata saamist tagasi Ameerikasse - kodulinna Empire Bay'sse.

Vito õnn jääb aga üürikeseks. Tema isa jättis surres maha võlad, mis nõuavad peatset tasumist, ning isegi kui ta raatsiks, ei jõuaks ta lihttöölisena hommikust õhtuni rabades sellist raha kokku kraapida.

Elu juhutöölisena

Jääb üle vaid üks võimalus: jätkata vanu eluviise ning koos lapsepõlvesõbra Joe Barbaroga kohalikku maffiat juhutöödel abistada lootuses, et ühel päeval võetakse ka nemad väljavalitute perekonda. Elu „tehtud mehe” pole aga nii idülliline, kui välismaailmale paistab.

Kuigi „Mafia 2” lugu jääb eelkäijale alla pikkuselt, on see igal muul viisil esimese mängu tasemel. Peategelane Vito on sümpaatne kuju, ehkki tema vastuoluline käitumine võib teinekord ka pahviks lüüa. Keevalise ja ettearvamatu Joe'ga moodustavad nad isegi parema koosluse kui „Ma-

Teed maffiaperekonna tippu sillutades tuleb käed-jalad poriseks ja veriseks teha.

fiu” trio. Kuna sündmustik leiab aset kaheksa aasta jooksul (1943-1951), on lugu laiahaardelisem ja mõnevõrra sügavam kui enamikes avatud maailma mängudes. Fännide heameeleks on see ka väga otse- sel viisil esimese mänguga seotud. Kah-

juks jääb lõpp üldisele tasemele alla, kuna jätab otsad lahtiseks. „Mafia” kolm tugisammast - sõitmine, tulistamine ja luuramine - seisavad endiselt omal kohal, aga viimased kaks on nüüd teise kuju võtnud.

Enamik madinast on samasugune „Gears of War” stiilis „seinakallistamine”, nagu võiski oodata moodsalt kolmandas perspektiivis tulistamiselt. Sisse on toodud ka paar väikest, aga tarvilikku lisandit, nagu võimalus ainsa nupuvajutusega ümber Vitot kaitsva objekti liikuda.

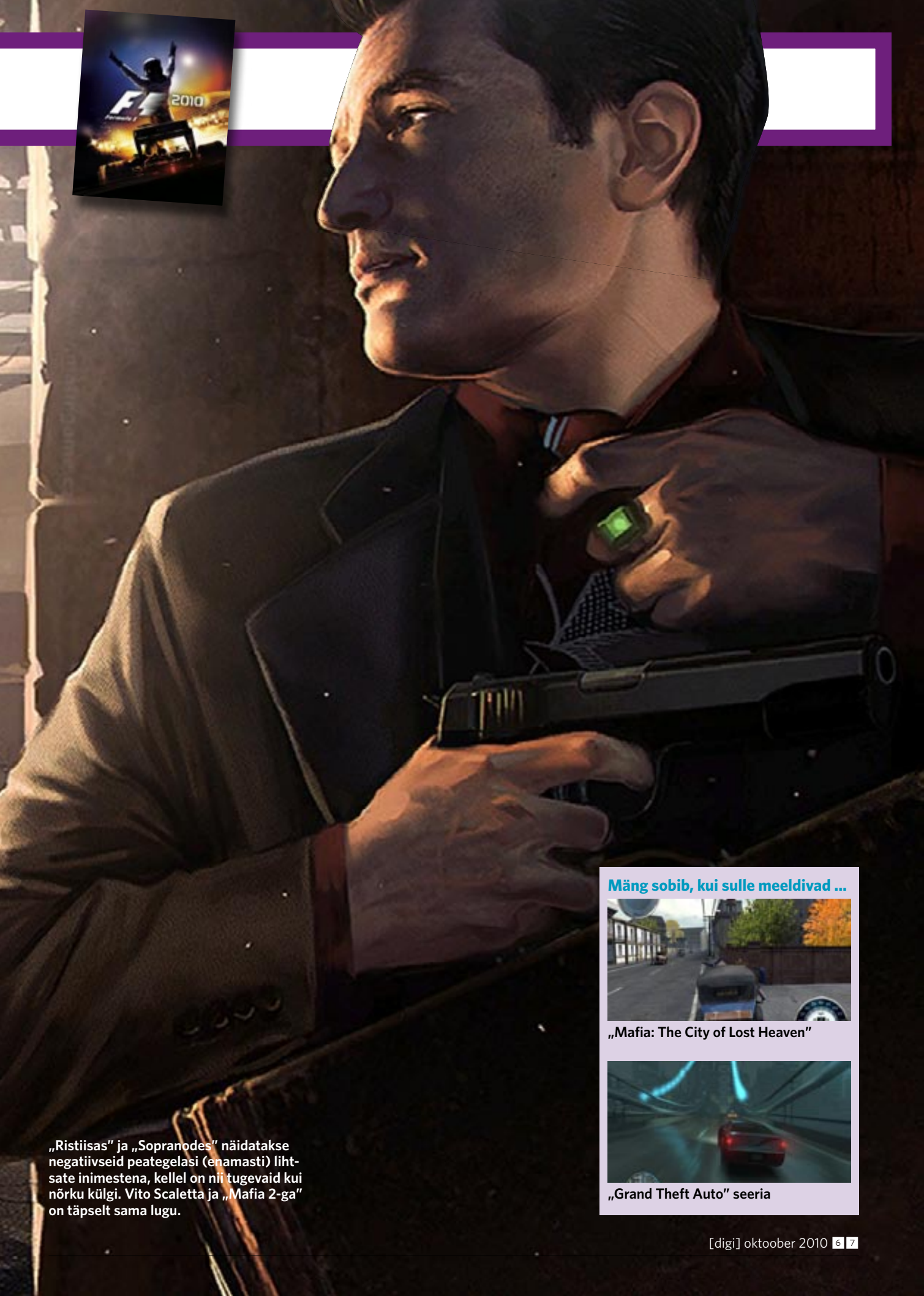
Tulirelvade repertuaari üle ei saa nuri- seda ja vastaste AI on tige ja arukas. Madin pole just kergete killast, aga kuna tulista- mine toimib nii hästi, ei muutu see kunagi tüütuks. Kõrgeimal raskusastmel saab aga ilmseks salvestuspunktide loogikavas- tane paigutus. Alati on hea, kui mängijale pakutakse ka alternatiivseid tegevusi, eri- ti kui need on saanud sama palju lihvi kui

põhilised tõmbenumbrid. Antud juhul on nendeks hiilimine ja käsitsivõitlus. Hiili- mine on tavaline segu varitsemisest, lai- pade lohistamisest ja lukumuukimisest, kuid paraku saab sellega tegeleda vaid üksikutele juhtudel.

Rusikad ikka sügelevad

Lööminguid esineb tihedamini ja need on täpselt nii kerged, et pole vaja eelnevaid kogemusi kaklusemängudega, aga piisavalt rasked, nii et tuim nuppude tagumine ei viiks kuhugi. Mõlemad on loogilisel viisil sündmustikku põimitud, et ei kannataks mängu usutavus ega tasakaal.

Suurem osa mängust tuleb aga vee- ta autoroolis, kuigi „Grand Theft Auto” stiilis kihutamist esineb harva. Kiiruse- mõõdikul peab silma peal hoidma ja mit- te ainult selleks, et vältida tüli politseiga. Kokkupõrked (videomängude mõistes)

„Ristiisas” ja „Sopranodes” näidatakse negatiivseid peategelasi (enamasti) lihtsate inimestena, kellel on nii tugevaid kui nõrku külgi. Vito Scaletta ja „Mafia 2-ga” on täpselt sama lugu.

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

„Mafia: The City of Lost Heaven”

„Grand Theft Auto” seeria

TÕMBA ALLA!

Jimmy's Vendetta

„Mafia 2-le“ lubati algusest peale hulgaliselt DLCsid ehk allatõmmatavaid lisalugusid, esimene neist Xbox 360-le on juba kohal, peagi on oodata järgmist, ebaoriginalse pealkirjaga „Joe's Adventures“. PS3-le oli kohe alguselt olemas DLC „The Betrayal of Jimmy“, kuid see on Sony konsooli eralõbu.

Kui „Mafia 2“ jättis suhu päris hea maitse, siis „Jimmy's Vendetta“ kipub seda vägisi rikkuma, sest ainus asi, mida see pakuda suudab, on efektsed plahvatused ning lugu ja missioonid, mis on äärmiselt ebaühtlased, ülesehitus kannatab selle all nagu orjad Vana-Roomas.

Halb on juba see, et ropu suuga Jimmy oli peaosas PS3 DLC-s, sest teiste jaoks on see kiilakas gänster võõras ja tema tegemised jätavad külmaks. Rõõmustav on üksnes see, et erinevalt üldisest reeglist on „Jimmy's Vendetta“ DLC kohta üllatavalt pikk.

KAUR PÖLDVERE

Silmailu on „Mafia 2-s“ kuhjaga, kuid praegu oleks õige hetk siit minema hiilida.

tagasihoidlikel kiirustel lõpevad Vito jaoks enamasti kurvalt, väiksemad müksud kärbibivad aga sõidukite maksimaalset kiirust ja kiirendust. Tõelised entusiastid võivad auto juhtimisel proovida ka simulatsiooni raskusastet, kuigi see täidab pigem kurioositeedi rolli.

Teed, mida kästakse!

„Mafia 2“ suurimaks probleemiks on valikuvõimaluste puudumine. Kuigi missioonid on sisult üpris vaheldusrikkad, saab neid täita vaid ettemääratud järjekorras. Ülesannete täitmisel saab küll linnas vabalt ringi liikuda, Vito riidetust muuta ja autosid modifitseerida ning raha teenimiseks omakorda sõidukeid müüa ja poode röövida, aga mingeid lisamissioone kunagi ei anta.

Esimene mäng ei hiilunud samuti selle koha pealt, aga vähemasti oli iga missiooni ajal valikuline lisäülesanne uut liiki autode saamiseks. Eriti kahju on aga sellest, et loobuti ka mängutiübbist Free Ride Extreme, mille nonsensmissioonid ja lahedad sõidukid olid esimese mängu ori-

ginaalsuse krooniks. Empire Bay linn ise pole just kõige suurem, mida seda tüüpi mängudes nähtud, aga kõik linnaosad on põhjalikult välja ehitatud ja algusest peale ligipääsetavad. Lisaks sellele pole miljöö kogu aeg sama: esimene pool mängust leiab aset neljakümnendate ajal talvel.

Hiljem asendub see viiekümnendate suvega, kusjuures autod muutuvad kiiremaks ja raadios murtsub *rock & roll*. Tehniline külg on kahtlemata üks „Mafia 2“ trumpe, sest et silmailust puudust ei tule. Pisidetailidele pööratud tähelepanu on mõnes kohas võrreldav isegi Rockstari „Red Dead Redemptioniga“. Laadimisajad on aga põgusad ja animatsioonide kvaliteet omaette tasemel. Kõike seda ar-

Pisidetailidele pööratud tähelepanu on mõnes kohas võrreldav isegi Rockstari „Red Dead Redemptioniga“

Mafia 2

Hind: 899 krooni

Müügil: Progames.ee

Millega mängida? Arvuti, PS3, Xbox 360 (testitud)

vestades pole ime, et kaadrisagedus aegajalt kõigub - õnneks mõistlikes piirides.

Internetist võib leida üsna veenvaid tõendeid selle kohta, et „Mafia 2“ ilmus polettidele kärbitud kujul ja väljajäetud osi hakatakse müüma DLC-pakkidena (allatõmmatavad lisad). Isegi kui see vastab tõele, peab tunnistama, et ka praegusel kujul on see igati mängimist väärt.

Lahtiseks jäetud lõpp ja lisamissioonide puudumine ei varjuta sugugi helgemaid külgi: autentne atmosfäär, esmaklassiline mängitavus, hea graafika jpm. Ja kuigi see lõbusõit kestab parimal juhul vaid 15 tundi, on see piisavalt sündmustersrohke ja kõitev, et enamikku mängijatest ka teisele ringile ahvatleda.

ANDREAS TÜRK

KOKKUVÕTE

„Mafia 2“ on ilus ja originaalne, aga mõnevõrra piiratud avatud maailm, mis paneb märksa rohkem rõhku kvaliteedile, mitte aga kvantiteedile.

HINNE

Retk maailma südamesse

Seikluse puhul algab kõik heast loovestmisoskusest. „Lost Horizoni” on valmistanud Animation Arts, kes on varem tuntust kogunud keskpäraste lugude, kuid muidu soliidse „Secret Filesi” sarjaga. Nüüd aga üllatavad nad meid kaasakiskuva looga.

Täpselt, sellel mängul on lugu, mis väärrib mängimist, eriti kui sulle meeldivad Indiana Jonesi stiilis lõbusad (ja ka natuke lapsikud) seiklused. Indiana Jonesiga on sel mängul ühishisimeetajaid hulgi ja kiire sisukirjeldus võiks ideaalselt sobida mõnele ta filmile, sest 1936. aastal üritavad natsid kätte saada müstilist eset, mis võib nende kätte anda ühe hoobiga kõik maailma teadmised.

Sünnis plagiata

Lendurist salakaubavedajal Fenton Paddockil, kes on nende takistamiseks sunnitud pool maailma läbi reisima, puuduvad üksnes piits ja kaabu, et Indy'ga äravahtamiseni sarnane olla. Üllataval kombel ei häiri kõik need sarnased jooned vähimalgi määral, sest lugu haarab endaga kaasa kohe mängu algusest ning vaimukas ja teravmeelne, enamasti täiesti usutavalt siseloetud dialoog on just see, mida ühest seiklusmängust ootaks.

Mis hiireklikiseikluse veteranidele ei pruugi meele järele olla, on see, et mäng ei ole eriti raske. Ühe õnnetus on aga teise õnn ja seetõttu on tegemist just nn soovitusliku kirjandusega, mida mängides žan-

Mõistatustejadad on kohati nagu Matroškad: lahendad ühe ja selle seest tuleb välja järgmine ja selle seest tuleb välja veel järgmine ...

riga esmatutvust teha. Ei teki frustratsiooni kinnijäämistest ja mäng liigub edasi heas tempos, kuid hoolimata sellest kestab ikkagi kümne tunni kanti. Sarnaselt „Secret Filesiga” on enamik mõistatusi varustusepõhised ja surra ei lubata. Parimad ajurakuliigutamised seisnevad jällegi kahe tegelase vahel hüppamisega.

Mõistatusejadad on kohati magusmõrult sarkastilised nagu Matroškad: lahendad ühe ja selle seest tuleb välja järgmine ja selle seest järgmine ... „Lost Horizon” pakub meeldejäävaid ja väga ilusti joo-

Ebaõnn – just siis, kui on vaja soolajärve ületada, on kaameliga teejuht lõunastamas.

Araabiamaade basaarid pakuvad Fentoni „elu tehinguid just sulle” igal nurgal.

nistatud stseene põnevatest ajastutest ja kohtadest: tollal Suurbritannia alla kuulunud eksootiline Hong Kong, lumine ja väheavastatud Tiibet, kõrbelinn Prantsuse koloonias Marokos, 1936. aasta vastuolulised olümpiamängud Berliinis ja kurikuuus Wewelsburgi loss Saksamaal, milles toimunu on üks natside paremini varjatud saladusi tänini. Just see loss on muide aluseks olnud ka „Wolfensteini” mängudest tuttavale kindlusele. Need on üksnes mõned reisisihtpunktid paljudest.

Kui lõpuks tekkis tunne, et mäng enam küll millegagi üllatada ei suuda, siis sain

Lost Horizon

Hind: 628 krooni

Müügil: GamersGate.com

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: Pentium 4 protsessor, 512 MB mälu, 128 MB graafikaart

vastu näppe. Peale heade kannapöörete sisu on ka viimase pusle ülesehitus nii võrd hea ja unikaalne, et oleks lausa patt seda siin natukenegi lahti rääkida, kuid oluline on siinjuures just see, et mängija hoiab hinge kinni kuni lõputiitrite alguseni ja igav ei hakka.

Kulla hinnaga

Ainukesed mängu hädad seisnevad vaid selles, et selle eest küsitakse (vähemalt praegu) küllaltki kõrget hinda ja laadimisekraani näeb sagedamini, kui sooviks. Kohati võivad ka sarnasused „Secret Files” sarjaga liialt häirima hakata.

Muide, mängu lõpus lahtilukustuv boonusmaterjal lubab peagi ka uut „Secret Files” mängu. Tõsi on aga see, et „Lost Horizon” on viimase aasta-kahe parim originaalne seiklusmäng (ehk mitte uusversioon või järg), mida olen mänginud.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Lõbus ja harvanähtavalt kaasakiskuva looga hiireklikiseiklus. Nii häid mängu ei tehta tänapäeval tihti. Seiklusmänguveteranidele on mõistatused liiga lihtsad.

HINNE

Salakaval infosõda

„R.U.S.E.” on uus Ubisofti Teise maailmasõja teemaline strateegiamäng, kus erinevalt paljudest teistest sarnastest mängudest tuleb keskenduda hoopis infosõjale ning määravateks teguriteks lahinguväljal polegi enam arvuline ülekaal või suurem tulejõud.

Võitmiseks tuleb rakendada oskuslikult spionaaži, vastuluuret, diversioone ja valeinfo edastamist. Need esmapilgul väikesed nüansid muudavad lahingute dünaamika hoopis erinevaks sellest, mida võiks oodata varasematelt reaalajastrateegiamängudelt. Informatsioon on kõige efektiivsem relv, mis on mängija käsutuses.

„R.U.S.E.” pakub huvitavat mänguela must nii üksikmängijatele kui ka inimese vastu mängides, sest kunagi ei saa olla kindel selles, millist käiku vastane plaanib. Mäng toimub suuremõtmelistel kaartidel, millel mängija võtab osa ajaloolisest operatsioonidest. Mängija käsutuses on nii jala-, tanki- kui ka õhuvägi ning ulatuslik spioonivõrgustik. Iga väeliik on teisest põhimõtteliselt erinev ning võiduks tuleb neid kasutada kombineeritult.

Taavetile see meeldiks

Suur hulk üksuseid ei pruugi tagada võitu, sest mäng pakub väiksearvulistele väeosadele mitmeid võimalusi endast palju võimsamate hävitamiseks. Metsa varjunud jalaväerühm võib äkkrünnakuga edukalt tankikolonna hävitada.

Lahingutes saab ka oluliseks erinevate üksuste laskeulatus. Tankihävitajad on efektiivsed kaugelt lastes, kuid jäävad alla lähivõitlusele. Sellised nüansid pakuvad häid võimalusi teostada erinevaid taktikalisi kombinatsioone. Tõeliselt huvitavaks läheb mäng inimese vastu män-

Kõige rohkem saavad kannatada tsiviilisikud ja -hooned nagu sõjas ikka.

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

„Company of Heroes”

„Hearts of Iron III”

Baaside ehitamine on lihtne, paljudele RTSi fännidele ehk isegi liiga lihtlabane.

Suur hulk üksusi ei pruugi tagada võitu, sest mäng pakub väiksearvulistele väeosadele mitmeid võimalusi endast palju võimsamate hävitamiseks

See pole sobilik hetk maastikku imetleda!

gides, kus määravaks osutub juba intuitsioon ning bluffimisoskus. Oma kohal on mängus ka ressursside kogumine, neid on igal kaardil piiratud koguses. Ressursside eest saab ehitada rohkem ja paremaid üksuseid, mis sunnib mängijaid territooriume vallutama.

Tõeliseks eripäraks on võimalus kasutada „petteid” ehk *RUSE*’isid. Mängijatele antakse iga natukese aja tagant uusi punkte, mis kajastavad kindrali käsutuses olevat luuret ja vastuluuret ning mille eest saab pettemanöövreid aktiveerida.

Mõned petted võimaldavad pealt kuulata vastase raadiot, mis reedab ka nende üksuste positsiooni ning kavatsused. Teised võimaldavad saata spioone või luurelennukeid vastaste sekka, aidates avastada erinevaid pettemanöövreid ja saada teada täpset üksuste tüüpi mingis alas. Saab ka varjata enda üksuste raadiosidest või lausa korraldada petterünnakuid viinerist ehitatud tankidega.

Teadmistes peitub jõud

Enne iga rünnakut on mõistlik kindlaks teha, et mängija käsutuses olev teave on täielik ja õige. Rünnates ala ilma skautideta, võib tihti langeda varitsuse ohvriks. Hea mängija suudab petete abil hoida enda vastaseid teadmatutes ja rünnata õigel hetkel nõrka kohta.

Kampaania paigutab mängija USA armee kindrali rolli, kelle ülesandeks on pidada visa võitlust natside vastu mitmel lahingutandril. Kampaania viib ta Aafrikasse, Itaaliasse, Prantsusmaale ning lõpuks Saksamaa südamesse.

Kampaania pakub ka hea võimaluse õppida kasutama väeliike ja spionaažitööriistu. Mäng on üsna lihtsasti õpitav ja kontrollsüsteem käepärane. Kahjuks on kampaanial mõningaid vigu, näiteks mõjuv taustalugu tüütult ja ebausutavalt.

On üritatud kirjutada põnevat spiooni-lugu, mis sisaldab nii reetmist kui ka draamat. Kahjuks pole see hästi välja kukkunud ja vaheklippid tunduvad olevat pigem koomilised kui haaravad. Lisaks on kampaanial ärritav omadus katkeda keset kibedat lahingut selleks, et esitada mõni vaheklipp või teadaanne. Missioonid on piiratud ja mängija käsutuses on vaid väike osa suurest kaardist. Palju paremini võimaldavad erinevaid strateegiaid teostada suured tavakaardid.

Graafilise poole pealt on mäng tasemel. Tohutud kaardid on maalilised ja loovad mulje kolossaalsest sõjategevusest. Kui suumida kaamera kaugele välja, muutub mängu kaart lahingutandri maketiks keset peakorterit. Linnad ja metsatukad on välja joonistatud detailselt ning sama kehtib ka üksuste kohta. Erinevalt teistest Teise maailmasõja teemalistest mängudest

TEINE ARVAMUS

Nagu vanad-tuttavad mängud

„R.U.S.E.” on nagu male, kus vastased saavad aeg-ajalt oma malendeid teatud ruutudel (ehk maa-aladel) peita või neid maskeerida, näiteks lipust teha oda või vankrist etturi. See võib olla küll natukene ebaaus, kuid see on paganama lõbus.

„R.U.S.E.” on nagu pokker, sest suuresti sõltub siin edu mängija bluffimisoskusest ja vastasmängija käitumise läbinägemisest. Arvutit õpib igauks kotti tõmbama päris ruttu, kuid valvsust ei tasu siiski kaotada, sest ka tehisintelligents võib üllatada. Küll aga on arvuti vastu igav bluffida.

MARTIN METS

on „R.U.S.E.-is” kasutatud eredaid värve ja seeläbi saavutatakse huvitav efekt.

Võib ka pealt vaadata erinevate üksuste lahinguid lähedalt, kuid siinkohal jätab animatsiooni soovida. Üksused liiguvad ebarealistlikult kiiresti, jalaväelased muutuvad ilma igasuguse hoiatuseta veoautodeks, seega on mängu parem mängida kaugelelt vaatega.

Kõik uus võlub

„R.U.S.E.-i” puhul on tegemist korraliku strateegiamänguga, mis hüvitab mõningased vead uudse lähenemisega, lisaks on mäng stabiilne ja jookseb sujuvalt.

Ubisoft on ka loobunud oma karmist koopiakaitsest, mis vajas pidevat internetiühendust, see on vajalik ainult aktiveerimiseks. „R.U.S.E.-i” võib julgelt soovitada igale strateegiamängude fännile, kuid tuleb meeles pidada, et parima mänguelamuse huvides oleks soovitatav mängida inimeste, mitte arvuti vastu.

JOONATAN RENEL

R.U.S.E.

Hind: 499 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida: Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: Core 2 Duo protsessor, 2 GB mälu, GeForce 8800 GS/Radeon HD 3800 sarja graafikakaart

HINNE

KOKKUVÕTE

Kena graafikaga ja parajalt uudse lähenemisega RTS, milles pea igat aspekti võib vähemalt mõõdukalt kiita. Üksnes kampaania ei ole suurem asi.

Nüüd saab nende ilusate plekkliindudega ka väga kolel maalastikul maanduda.

Pilvedesse peidetud *déjà vu*

Esimene hävituslennuki juhtimise mäng Tom Clancy universumis tuli välja poolteist aastat tagasi ning juba on Ubisofti tehases ühelikiirusel välja lennanud ka teine osa – „H.A.W.X 2”. Seekord aga ei saa vigu nii kergesti andeks anda kui debüütmängu puhul.

Jällegi leiab tegevus aset lähitulevikus, umbes samal ajal kui „Ghost Recon: Future Soldier”, mille tegelasi võid ka nüüd kohata. Lugu kui sellist praktiliselt ei olegi. Sarnaselt „Call of Duty” sarjale vahetad rolle erinevate tegelaste vahel (britid, venelased või ameeriklased). Igal poolel on omad probleemid, mis on seotud, nagu Tom Clancy fännid juba ennustada võivad, Vene terroristidega, tuumalõhkepeadega ja kõige muu samalaadsetega.

Ei liha ega kala

Mängitavus on üsna samasugune kui esimeses osas – tegu ei ole simulatsiooniga, aga mitte ka täielikult arkaadiga. Uuteks võimalusteks on õhkutõusmine, maandumine ja õhus tankimine. Kahjuks ei anna ükski neist tegelikult midagi juurde, vaid pigem rikuvad naudingut – näiteks see, et missioonide lõpus peab maandumiseks sõitma pika tee tagasi baasi. Esimesest osast tuttav ERS-süsteem on seekord peaaegu täielikult välja jäetud ja kuigi „abid maas” režiim on olemas, siis on see üpris ebavajalik.

Peale reaktiivlennukite antakse võimalus juhtida UAVd või AC-130. Kahjuks muutuvad need pikad ja venivad missioonid kiiresti igavaks. Eriti tüütavad ära UAV missioonid, sest neid on liiga palju ja need on lihtsustatud.

Kõht taeva poole ei tähenda üldse halba.

Tom Clancy's H.A.W.X 2

Hind: 999 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida: Arvuti, PS3, Xbox 360 (testitud), Wii

Missioone, kus saad ise lennata, on üritatud teha põnevamaks varieeruvate eesmärkidega, aga lõpptulemus on ikka sama – lase vastase lennukid alla või hävita nende maavägi. Põhiline probleem kampaaniaga on see, et kõigeaeg tuleb ükski hakkama saada, kuna arvuti juhitud kaaslased on täiesti kasutud, vaenlased samas aga osavad tiplendurid. Tihti tuleb ette olukordi, kui pead võitlema korraga 10 vas-

tasega, kellel kõigil on lõputult leekpad-runeid (sinule antakse neid ainult paar tükki), samal ajal kui sind jälitavad kolm raketti ning su kaaslased ei tee midagi.

Asja teeb hullemaks veel see, et tihti on eesmärgi täitmiseks ajalimiit. Õnneks saab mängida kolme sõbraga, mis teeb kampaania lõbusamaks. Peale kampaania on veel kolm erinevat laadi: vabalend (vaenlasteta ja eesmärkideta lendamise harjutamine), ellujäämine (vastupidamise testimine) ja arkaad (kampaaniast võetud missioonid paari muudatusega).

Pagunid tuleb välja teenida

Mänguaega aitab pikendada ka auastmesüsteem, mille kaudu saad sooritada ülesandeid, et teenida kogemuspunkte täienduste avamiseks. On olemas ka esimese osaga sarnaselt üksluine mitmikmäng. Asja teeb hullemaks ka see, et just auastmesüsteemi uuenduste pärast on osad mängijad teistest tugevamad.

Sarnaselt esimese mänguga kasutab „H.A.W.X 2” maailma loomiseks satelliidipilte. See tähendab, et kaugelt näeb kõik üpris kena välja, aga lähemale liikudes on näiteks majad ja puud jubedad. Sellegipoolest on esimese mänguga võrreldes graafiline külg parem. Lennukid on jällegi detailsed, kuid videoklipid missioonide vahel naeruväärsed.

SILVER SAUL

KOKKUVÕTE

„H.A.W.X 2” ei ole kohutav, aga ka ei midagi erilist. Kui esimene osa meeldis ning sul on juhtkang ja kolm sõbra, siis tasub mängu ostmisele mõelda.

HINNE

PlayStation® Move

IT'S YOUR
MOVE

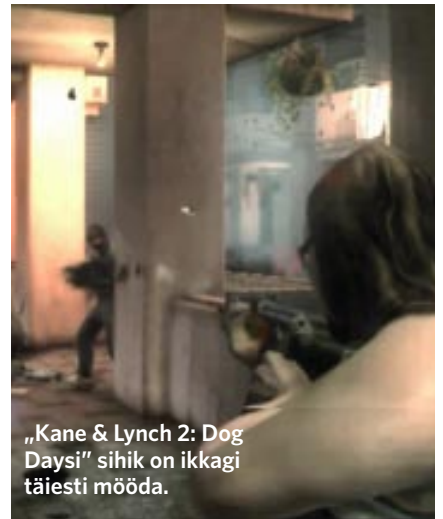
PS3

PlayStation 3

Varjumismehhanism töötab valikuliselt ja ka varjunult võivad vastased läbi seinte sulle pihta saada. Ka läbi kiviseinte.

„Kane & Lynch 2: Dog Daysi” sihik on ikkagi täiesti mööda.

Miks nad küll tagasi on?

Kuigi ma kolme aasta eest „Kane & Lynch: Dead Meniga” sugugi rahul ei olnud, soovis Martin, et ma „Kane & Lynch 2: Dog Daysi” üle vaataks. Et äkki täitus mu lootus, et iga osa tuleb parem, nagu juhtus „Hitmani” seeriaga. Tühjagi, siin ma nüüd olen, taas kirumas.

Pärast esimese osa verevalamist läksid meeste teed lahku. Psühhopaat Lynch seadis end sisse Shanghais ja leidis tüdruksõbra. Endine palgasõdur Kane üritas parandada suhet tütreaga. Et natuke lisaraha teenida, tuleb Kane Lynchile appi lihtsale ja tasuvale tööotsale, relvasmugeldamisele Aafrikasse.

Kui aga plaan läheb vett vedama, sest kogemata saab nende kuulide all surma vale inimene, siis muutuvad nad korraga kogu Shanghai pättide ja korralavuri- te märklauaks.

Psühhopaadi peas

Üksikosas kontrollib mängija enamuse ajast Lynchi, lõpus veidi ka Kane'i. Surematu paariline on alati kaasas ja aitab sõjas märkimisväärselt. Kampaania 11 missiooni saavad läbi kiirelt, kuid löbu pikendab veidi teiste reeglitega koostöö.

Kuuel lisakaardil annab teha röövimisi, mis paneb mängija kurjategijate punkti, kes peavad noosi pätsama ja pättide-politseinike rinnetest põgenemismasinani läbi murdma. Arkaadmänguviisi all saab seda teha arvuti juhitud kaaslastega, kuid ole- mas on interneti ja kohaliku võrgu tugi.

Mitmikosa röövitoid saab mängida kolme erineva reeglikomplektiga: saab olla kurjategija, salavõmm pättide seas või noosi kaitsev politseinik. Nati löbu siin

Mäng on vägivaldne ja ropp, ilma sümpaatsete heade tegelasteta ja meeldejäävate kenade asukohtadeta

Kane & Lynch 2: Dog Days

Hind: 599 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: 3 GHz protsessor, 2 GB mälu, 512 MB Nvidia 7800 või ATI X1800

peidus on, aga mitte kauaks. Mäng on vägivaldne ja ropp, sümpaatsete heade tegelasteta ja meeldejäävate kenade asukohtadeta. Shanghai tänavad, slummid, pilvelõhkuja, lennuväli jm paigad ei pais- ta ägedad ka niruvõitu pildi tõttu.

Visuaalne stiil jätab külmaks ja graafika on aegunud. Sisu reetmata tuleb vihjata, et kohati kombib mäng julge pildiga sünd- suse piire. Selliste üksikute meeldejää- vate seikade nägemisele lisandub kohati päris mõjuvalt etendatud meeste meele-

heide. Vahepeal, mitte alati, on hääletööd ja taustahelid rohkem kui korralikud. Kui vaid saaks seda ka madina kui mängu lei- vanumbri kohta öelda.

Töö muude relvadega kui pumppüssi- dega on nüri, osalt ebatäpsuse, osalt nõr- ga toime tõttu. Vastased on täpsed, kuid rumalad. Sageli varjuvad seljaga mängija poole ja jooksevad rumalasse kohta. Pal- jud toad võimaldavad vastasele külje alla pugeda ja risttuld anda, kuid osad lahing- gud langevad pardijahi tasemele - oota, kuni keegi pea välja pistab ja kõmm!

Kindla peale altsminek

Võrreldes sarja esimese osaga on mängu- mehaanikat veidi tuunitud. Taastuv ter- vis, korraga kaasas vaid kaks relva, inim- kilpide võtmine ja sprintimisoskus (kuigi see paneb pildi liigselt kiikuma) on kõik proovitud-kindlad popid elemendid. Uuenduslikum on raskelt vigastatult maas lamades relvaga päästa mis päästa annab ja varju roomata, aga see on vaid nüanss.

Taanlaste IO-Interactive üldiselt hal- bu mängu ei tee. „Hitmani” luureseria on hinnatud ning mitmekesine ja lõbus „Mini Ninjas” on suurepärase laste mee- lelahutaja. Aga vahel vääratavad ka pari- mad. Järgmisel aastal peaks ilmuma ka Bruce Willise ja Jamie Foxxiga film. Ei tea kohe, mida oodata.

LEHO LAHTVEE

KOKKUVÕTE

Vanasõnas on tõde - käbi ei kuku kannust kaugele. Esimene osa oli halb, järg samuti. Võikalt vägivaldne, kole, lühike - tühi elamus ja mahavisatud raha.

HINNE

Ei tasu ainult pead kaotada

„Saw” õudusfilmide maailm tundub olevat ideaalne valik, millest mäng teha. Erinevalt paljudest muudest filmidest, millele kohustuslikus korras mäng sappa tehakse. Konami laseb aga hea võimaluse käest, sest „Saw: The Video Game” haiseb säästumängu järele.

Kolmanda isiku vaates survival horror kõlab paljulubavalt, kuid kahjuks on arvuti-versioon veidra kontrollsüsteemiga - tegevused toimuvad numbriklihvidega 1, 2, 3 ja 4 ning seda ei saa muuta -, mis juba isenesest teeb soovituslikuks mäng ette võtta konsoolil. Aga et ennast filmisarja vaimus sadistlikult piinata, mängisime just nimelt seda arvutil.

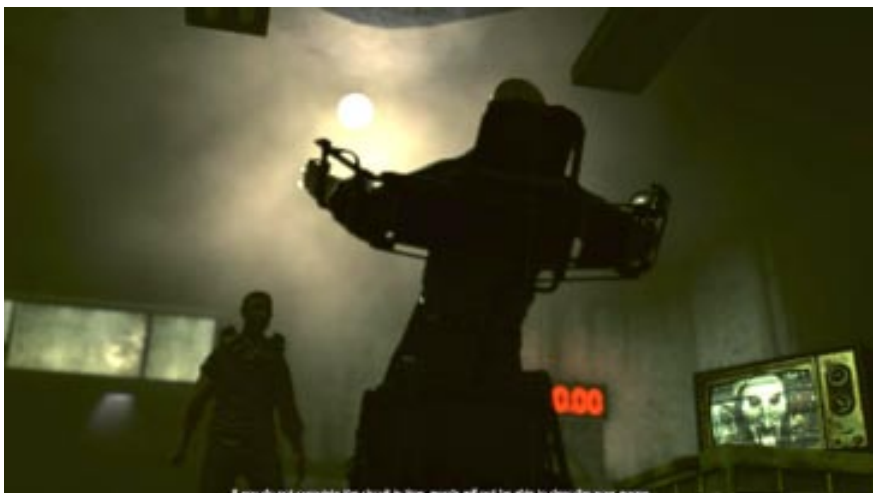
Sisu on „Saw” filmidele omane, otsustage ise, kas see tähendab head või halba. Läbipõlenud politseink Tapp (tuttav eelkõige esimesest filmist, kus teda kehastas Danny Glover) ärkab keset tohutu suurt vaimuhaiglat, et osa saada omalaadse moraaliga sarimõrvari Jigsaw mängudest - peale isiklike katsete peab ta päästma kuus inimest, kes on kuskil keset haiglat surmavas lõksus. Filmide parimas vaimus pakutakse lõpus ka valikuid, et erinevaid lõplahendusi kogeda.

Piinarikas ravikuur

Kuna haiglas on peale Tappi veel teisigi „patsiente” ja kõik neist pole sõbralikult meelestatud, siis tasub ennast relvastada ettejuhtuvate külmrelvadega: torukupp, sõrgkang, süstal, laualamp, kurikas (võite ise seda nimekirja jätkata). Paaril korral lubatakse ka tulirelva kasutada. Õnneks on kaklust tagasihoidlikus koguses, sest robustne madinasüsteem (mitte küll nii halb kui „Prison Breaki” mängus) teeb kaklemisest pigem porikärbsse sarnase tüütuse ja kindlasti mitte väljakutse.

„Manhunt 2” või „Condemned 2” sarnast veresauna ei korraldata, sest mõned kaas-kannatajad ei tahagi sinuga võidelda, ja kui sa nina nende asjadese ei topi, siis nad jätvavad ka sind rahule.

Kuna Tappile riputatakse üsna mängu alguses kaela lõhkelaengu-tega kaelakee, mis teise sarnase kee kandjaga kokku puutudes plahvatab, siis osutub põnevamaks osaks hoopis uste barrikaadimise

Kui taimer näitab selles mängus ainult ümmargusi nulle, siis see head ei tähenda.

Kumba nuppu ei tohi vajutada?

ja lõksude seadmise näol otsese võitluse vältimine. Teisalt ei suuda mäng luua ka „Silent Hillidele” omast haprat õhk-konda, kuigi Unreal 3-ga loodud lagunev haigla, minimalistlik, aga terav helidisain ja Tobin Belli häälega Jigsaw’ monoloogid panevad sellele hea alguse. Mida aga aeg

Nürist kaklemisest hoopis põnevam on uste barrikeerimise ja lõksude seadmisega kakluse vältimine

Saw: The Video Game

Hind: 370 krooni

Müügil: Game.co.uk

Millega mängida: Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: kahetuumaline protsessor, 2 GB mälu, 256 MB graafikakaart (Geforce 7600 GT/Radeon X1900)

edasi, seda üksluisemaks ja kordumavamaks ülesanded muutuvad ning lõpuks tundub vägisi, et vahetuvad üksnes numbrid palatiuste kõrval.

Helged momendid tuhmuvad

Mitmed taimeri tiksumise pingele alla lahendatavad minimängud on isegi toredad, kuid need kipuvad samuti korduma ja kui õige nõks nende lahendamiseks on käes, siis pole enam ka peavalu.

„Saw: The Video Game’il” on ehtsa säästumängu tunnused - alguses visatakse mängurile kont kätte, kuid seejärel proovitakse selle najal mäng lõppu juhtida. Tõsiasi on see, et 90% mänguritel hakkab nii igav. Vähe sellest, et „Saw” filmid paljunevad nagu jäneseid, juba selle aasta oktoobris on oodata järge ka mängule - „Saw II: Flesh & Blood”.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Arvuti-versiooni veider kontrollsüsteem teeb mängu läbimise soovitatavaks konsoolil, kuid ka seal muutub see igavaks, kuna mäng ei arene edasi.

HINNE

Ajalugu kordub (ja see ei meeldi meile üldse)

Arvake, mis mängu kirjeldus see on: Midway kolmada isiku vaates märul, kus palju kihutamist, peaosas kuulus musklimees, plaanis oli ka film, mille valmimine aga venib. „Wheelman”? Jah, aga mitte ainult. Enne seda oli „Spy Hunter: Nowhere to Run”.

Dwayne „The Rock” Johnsonist pidi saama Vin Dieseli „XX” sarnane märulikanangelane - superagent, kihutav ja tulistav. Filmiks pidi sündima mänguseerial põhinev „Spy Hunter”. Vähemalt teatati nii 2003. aasta mais, täpselt üheksa kuud pärast „XX” linastust.

Filmiga samal ajal pidi ilmuma ka mänguseeria kolmas osa (kusjuures „Spy Hunter 2” ilmumiseni jäi ka veel pool aastat), samuti The Rockiga. Aga oh neid plaane. Filmi ei tulnud, Midway kannatus katkes ja 2006. aastal said mängu kätte Xboxi- ja PS2-mängurid. Kolm aastat hiljem porditi mäng ka arvutile. Mitte just kõige parema töö tegi valgevenelaste Steel Monkeys.

Seeria uus peategelane ongi The Rocki näo ja häälega agent, kes seerias esmakordselt masinast välja astub. See ei tähenda, et kihutmine superautoga kadunud oleks. Kuni Vene sugemetega kuri ja võimas organisatsioon Nostra paha peal on, saab megarelvastusega paadiks ja mootorrattaks muutuva masinaga jätkuvalt ringi tuisata.

Kümme aastat tagasi võis see plahvatus olla lahe, kuid tänapäeval on see võigas.

Ainult et see pole nauditav. Hiire-klaviatuuriga juhtimine on kohutav nii keldes, tulistades kui ka sõites. Pilt oluaks keskpärane ka kümme aastat tagasi. Õnneks pole ainult üksikosaga mäng pikk.

Parema juhtimissüsteemiga saaks „Spy Hunter: Nowhere to Run”-ile „old-school”i hõngu eest respekti avaldada, aga praegusel kujul aegunud mängu müümine on solvav. Ehk paari aasta pärast linastuv film taastab maine? **LEHO LAHTVEE**

Spy Hunter: Nowhere to Run

Hind: 52 krooni

Müügil: Pandorabox.co.in

Millega mängida? Arvuti, PS2, Xbox

HINNE

Tondipüüdjate igapäevaelu enne kolmandat filmi

1980ndate hittfilmid „Ghostbusters” ja „Ghostbusters II” on sünnitanud kaks multikaseriaali ja hulga videomänge, kuid tänapäevastest konsoolidest on kõik mööda läinud. Ka eelmisest ja ainsast sarja külastusest arvutile on möödunud kümme aastat.

See viga parandati 2009. aastal, kui ilmus uus mäng lausa seitsmele platvormile, neist kolme kangema kolmanda isiku vaates tulistamise autoriks Terminal Reality. „Ghostbusters” on filmide otsene järg, mis külastab tuttavaid kohti ja tegelasi. Paljud filmidest tuttavad näitlejad on tagasi oma hääle ja välimusega ning videoid ja kõnelust on nende hea taseme tõttu rohkelt. Ka muusika on kodune ja pilt kaunis, aga Infernal Engine on nõudlik arvuti suhtes.

Mängija astub tiimi uue värvatuna, kes kiirelt ohtliku töö käppa saab. Harva liigub uustulnuk üksi, tavaliselt on vähemalt üks vanadest olijatest saatmas. Nii on latravad seniorid abis, kui võitluses viga saanuna turgutamist vajad, ja vastupidi.

Erinevaid kolle on palju. Osad tuleb lõksukasti püüda, teised lagunevad lihtsalt nelja erineva relva all kildudeks. Seljal asuva masina kastist jõudu ammen-davaid imerelvi saab tontide püüdmise eest saadud rahaga täiendada. Teadmisi ja raha saab koguda ka kummitusi ja paranormaalseid artefakte skaneerides. Ata-

Nagu filmidki pole „Ghostbustersi” mäng mitte õudne, vaid lõbus ja lastesõbralik.

ri levitatava „Scorpion: Disfiguredi” rikkus just nende konsultant. Pole teada, kas saab ka nüüd Atarit süüdistada, aga arvutiversioonil puudub mitmikosa.

Kuna üksikosas on 7 missiooni ja see kestab 7 tundi, siis võiks lisaväärtust olla rohkem kui lahtilukustuv galerii. Sellegipoolest pakub „Ghostbusters: The Video Game” hulga huumorit ja sõrmeotsaga kõhedust ning on fännidele nagu toit Slimmerile. **LEHO LAHTVEE**

Ghostbusters: The Video Game

Hind: 310 krooni

Müügil: Gamersgate.com

Millega mängida? Kõik platvormid

HINNE

Gangsterite paradisi

1995. aasta hittsingel oli Coolio maheräpp „Gangsta's Paradise”.

1995: Parimad mängud

Eelmise kümnendi kesksajal hakkasid strateegiamängud jõuliselt esile tõusma. „Doom” ja selle 1995. aasta kloonid („Star Wars: Dark Forces”, „Hexen”) olid endiselt peavoolumängud, kuid strateegiamängud pole vist kunagi nii palju mängijaid leidnud kui tollal.

Mina jõudsin strateegiamängude juurde, tõi küll, mitu aastat hiljem omapärase õnnetuse läbi. Pärast seda, kui murdsin vasaku käe luu ja käsi nädalaid kasutult kipsis oli, ei saanud ma enam poppe FPSse mängida. Nii avastasingi lisaks hiirekliki-

seiklustele „Command & Conqueri” (ja selle lisapaki „Covert Operations”), sest seda sai tänuväärsele kombel üksnes hiirega mängida.

Hiljem tulid juba kirevamad ja/või paremad „Warcraft II”, „Heroes of Might and

Magic”, „C&C: Red Alert”, „Krush, Kill 'n' Destroy”, „Age of Empires”, „Z” ja „Total Annihilation”. Vasak käsi oli selleks ajaks muidugi mõista juba paranenud, aga strateegiamängud jäid.

MARTIN METS

1

Command & Conquer

Esimene C&C tegi strateegiamängudes revolutsiooni lihtsusega – klikka üksus(t)ele ja seejärel klõpsa kas vastasel või kohal, kuhu tahad liikuda. Täna kõlab see loogiliselt, aga näiteks esimeses „Warcraftis” oli juhtimine keerulisem. Ja muidugi oli lõbus tollaste standardite järgi kena baasiehitus. Juba esimene C&C osa hiilgas ülepingutatud stuudiovideotega ning see stiil on jäänud sarjale omaseks viimaste osadeni.

Lisapak „Covert Operations” hiilgas eriti raskete ja pikkade missioonidega – polnud ime, kui ühte kaarti tuli mängida 10 tundi (ja siis ikka kaotada). Tänapäevaks on esimene C&C (uue alapealkirjaga „Tiberian Dawn”) vabavara, tõmba endale see siit: www.commandandconquer.com/classic.

2

Worms

1995. aastal tutvustati esimest korda vihaseid ussikesi, kes üksteisega kõikvõimalike relvadega mõõtu võtavad. „Worms”, millest hiljem kasvab välja legendaarne sari, on tuntud eelkõige kõrge lõbufaktori tõttu. Kaks ussikeste meeskonda peavad kordamööda üksteise pih-ta ogaral maastikul tuld andma ja seda saab teha mitmekesi ühe ekraani taga. „Worms” kuulub nende mängude hulka, mille valem on püsinud muutumatuna tänaseni.

3

Descent

„Descent” on oma olemuselt samuti „Doomi” kloon, kuid see pakkus oluliselt suuremat liikumisvabadust. Kosmoses ja erinevates kaevandusshahtides toimuva madina ajal sai vabalt liikuda igas suunas ehk erinevalt „Doomist” ka üles ja alla. Muidu oli „Descent” enda eeskujuga igati sarnane, koosnedes läbi silmade vaates lahingutest, kusjuures iga osa lõpus tuli kaevandusest loetud sekundite jooksul edukalt põgeneda.

4

Heroes of Might and Magic: A Strategic Quest

Kui räägime käigupõhistest strateegiamängudest, siis selles valdas on kaks suurnime: „HOMM” ja „Civilization”. HOMM sai alguse rollikasarjast „Might and Magic”. Rollikalikult arenevad ja seiklevad kangelased jäid küll alles, kuid juurde tulid linnad, mida enda elukatearmeega vallutada ja siis üles ehitada. Esimene „HOMM” oli küll hea, kuid järjed olid eelkõige just strateegilises plaanis sellest peajagu üle.

Esialgsest kenast plaanist tuli jube pullikaka

Endiste NSVLi vennalike liiduvabariikide mängutoodangut juhib kvantiteedilt kindlasti Venemaa, kuid kvaliteedi ja tunnustuse kohalt võib Ukrainat esile tõsta. Nii heas kui halvas mõttes. Heidame pilgu peale kahele ainult üksikosaga Ukraina arvuti-FPSile.

Paljud teavad GSC Game Worldi „Cos-sacksi” ja „S.T.A.L.K.E.R.i” seeriade kaudu. GSC puu käbides on tekkinud ka 4A Games („Metro 2033”) ja Deep Shadows („Boiling Point”). Kuid Ukrainast on veel nt Best Way, Action Forms, Electronic Paradise ja tänaseks suletud B-COOL Interactive. Viimane ongi „Scorpion: Disfigure-di”, stuudio ainsa lõpetatud töö autor.

Tulevikus toimuva mängu teema on viirusekanistri jälitamine kurja korporatsiooni koridorides. Sangar on umerütisse pistetud agent Scorpion, kes end mutantide ja erasõdurite hordidest läbi raiub. See pole lihtne, sest vastased on tugevad ja täpsed, isegi läbi seinte lastes. Scorpion kasutab samu tukke, kuid tema käes on need valutumad relvad FPSides eales.

Abiks peaks olema erivõimed, nagu energiakilp, aegluubis tegutsemine, telekinees jm. Aga nende kasutus pole ei lihtne, lõbus ega vajalik. Kasutatavaid võimeid ja relvi saab arendada, aga mitte nii kaugele, et neist kasu oleks. Pea alati on edu valem lähivõitlus pumppüssiga. Pilt

Kes küll seal pimeduses müttab? Vahet pole, sest seda mängu me osta ei soovita.

on kesine, aga heli on hullem - muusika-taust on tüütav ja heliefektid väga halvad.

Siin-seal kummitavad vead, nagu kaardilt väljakukkumine, täidetud ülesande mittefikseerumine, kinnijooksud jne. Tülgastust tekitav ajaraisk on pealegi pikk. Kaarte on lubatud 20 asemel 16. See pole ainuke erinevus leitatud info ja mängu vahel. Segane on ka tegevuskoht, aeg, tegelase päritolu ja palju muud. Mitte et see oluline oleks.

LEHO LAHTVEE

Scorpion: Disfigured

Hind: 312 krooni

Müügil: Gamersgate.com

Millega mängida? Arvuti

HINNE

Külm kõhedus põrmustab eelarvamused

Kuna mängustuudio Action Formsi eelmine tulistamine „Visector” oli halb, siis oli ka „Cryostasis: Sleep of Reasonil” eelarvamustest tulenev kahtlusevari. Kõhe aura jäigi külge, hirmumängu jaoks küll heas mõttes, ja sellele atmosfäärile mäng tuginebki.

„Cryostasis” paneb mänguri vene teadlase kirsadesse ning saadab ta kõhedasse jäävangis jäälõhkujasse. Pealtnäha hüljatud laev on aga pesaks vägivaldsetele kollele, kes külalisi ülemäära ei hinda.

Metallabürindis sombitaoliste vastaste kolkimise kõrval tuleb lahendada ka keskkonnamõistatusi ja inimsurnute viimastesse hetkedesse sukeldudes muuta nende saatust.

Mäng on taevamanna neile, kellele meeldivad müstilised kõhedikud nagu „The Thing”, „Call of Cthulhu: Dark Corners of the Earth”, „Cold Fear” ja „Penumbra” seeria.

Keskmise pikkusega FPSi tempo on aeglane. Harva on korraga mitu vastast. Külmrelvade kõrval kasutatavad tulirelvad on ebatäpsed ja/või aeglaselt laetavad. Alafunktsioneerimise põhjus, ekstreemne külm, on suurim vaenlane ka tervisele.

Mängur peab temperatuuri hoidma üksikute soojaallikate - lampide, torude, mootorite jms - toel, et varuga läbi külma

Toasoe võrdub Arktikas elu hinnaga, nii et Mustamäel ei tasu arveid makstes viriseda.

ja vastaste jõuda elusalt järgmise soojendajani. Kuigi mängu lugu, innovaatilisus ja helipool on saanud palju kiita, on põhjust ka nurisemiseks.

Pildi sujuvus ja kenadus jätavad mitteilivõimsatel arvutitel soovida. Teiseks pole mänguga peale üheksordset läbimist enam mitte kui midagi teha - mitmikosa pole, otsitavaid saladusi pole, isegi mitte erinevaid raskusastmeid.

LEHO LAHTVEE

Cryostasis: Sleep of Reason

Hind: 160 krooni

Müügil: Gamersgate.com

Millega mängida? Arvuti

HINNE

▶ ARGIPÄEVAMÄNGUD

Robotid armastavad jazz'i

„Little Wheel” on lühike, aga see-est fantastilise atmosfääriga seiklusmäng. Pärast voolukatkestust on õitsev ja õline robotite linn välja surnud, kuni kümme tuhat aastat pärast saatuslikku õnnetust tabab ühte robotit valgusnool, mis selle imekombel uuesti „sisse lülitab”.

Ja nii peabki üksiku roboti siluett („Limbo” fännidele on see mäng teadagi kohustuslik) mööda fantastiliselt ilusat, aga minimalistlikku surnud linna ringi rändama ja kõiksugu erinevaid seadmeid näppima. Saatmas on teda ainult mahe ja atmosfääri ideaalselt sobiv jazz.

www.fastgames.com/littlewheel.html

Pöörab elu pea peale

Kui sulle meeldis „Portal” ja sa ei jaksa kuidagi „Portal 2” ära oodata, siis tasub vahepeal läbi mängida veebipõhine „Shift 2”. See mäng sarnaneb „Portaliga” ennekõike suhtumise poolest – mäng juba algabki teatega, kus sind õnnitletakse mängu viimasele tasemele jõudmise puhul. Kooki ei lubata ega pakuta, kuid eelseisev kogemus ei ole vähem veidram.

„Shift 2” on pusleplatvormikas, kus peale tavalise noolenuppudega liikumise ja tühikuga hüppamise saab Shift-nupuga maailma tagurpidi pöörata, mis ongi võtmeks, kuidas enamikke teele jäävaid takistusi ületada.

armorgames.com/play/964/shift-2

Hea mängu neli mantlipärijat

Amanita Designi tehtud „Machinarium” on teada-tuntud hea hiireklikiseiklus, mis loodud veebipõhiste lahedate ja abstraktsete „Samorosti” mängude põhjal. Vaatame, milliseid sama tüüpi põnevaid nuputamismänge internetist veel leida annab.

Absurdne alkeemia

„Alchemia” on 100% „Samorosti” vaimus tehtud hiireklikiseiklus, mis hiilgab kõrgelennulise absurdsusega. Pärast seda, kui mehaaniline rähnilaadne elukas peategelase õhtueine pintsilisse pistab ja viimane teda selle peale kirvega viskab, teeb „rähn” hädamaandumise. Monstrumi metallist keha on katki, kuid tema mehaaniline hing vajab uut keha.

Kõlab mõistlikult? Hoolimata lennukast loost on „Alchemia” mängijasõbralik ja midagi valesti teha ei ole võimalik.

www.alchemiagame.com

Pilkases pimeduses

„The Black Forest” on diip. Nii diip, et kui kivi visata, siis sulpsatust kuulda ei ole. Mängijale antakse ette pilkases pimeduses „mets”, kust tuleb leida väljapääs käsikaudu kobades ehk nooleklahvidega liikudes tuleb jõuda mööda labürinti päästva lõpuni.

See võib kõlada labaselt või igavalt, kuid tegelikult on see parajalt kaasakiskuv väljakutse, sest tulnud tee hakkab järg-järgult kustuma. Muusikaline taust teeb mängule au ja kõrged klaverihelid loovad hoolimata lakoonilisest graafikast kõheda tunde.

pixelate.de/games/the-black-forest/episode/1

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 Dell Inspiron 1470
[digi] nr 65 ★★★★★
Enamiku kasutajate jaoks universaalne sülearvuti. Koolitööd saab tehtud, veebis surfatud ja aku kestab hästi.

2 HP 625
[digi] nr 65 ★★★★★
Matt ekraan, nägus välimus ja soodne hind kaaluvad üles need paar kiiksu, mis arvutil on.

3 Dell Vostro 1015
[digi] nr 65 ★★★★★
Tootja poolt Ubuntu kasutamiseks sertifitseeritud sülearvuti näitab end igati heast küljest.

Kompaktkaamerad

1 Samsung WB600
[digi] nr 62 ★★★★★
WB600 pakub kõiki fotograafiahuvilisele vajalikke võimalusi usumatult hea hinna eest.

2 Canon Ixus 210
[digi] nr 65 ★★★★★
Sobib inimesele, kes ei taha fotograafiaga tõsisemalt tegeleda, kuid kes on nõus kaameras peituvaga tutvuma.

3 Samsung EX1
[digi] nr 63 ★★★★★
Ergonoomiline kere ning valgusjõuline objektiiv edasijõudnud fotohuvilisele. Igati õnnestunud komplekt.

Peeelkaamerad

1 Pentax K-x + 18-55 mm
[digi] nr 59 ★★★★★
K-x on tervikuna parem kui selle osade summa. Selles hinnaklassis on paremat võimatu leida.

2 Panasonic G2
[digi] nr 65 ★★★★★
Ideaalne kaamera, kui digikom-pakt „kitsaks“ jääb või digipeegli-le väiksemat ja võimekat asendajat otsid.

3 Canon EOS 550D + 18-55 mm IS
[digi] nr 61 ★★★★★
Kaamera, mis lausa sulandub kätte ja mida on mugav kasutada.

Mobiiltelefonid

1 iPhone 4
[digi] nr 66 ★★★★★
iPhone 4 on väga hea telefon. Aga sees pakitseb tunne, et Androidi juures toimuvad põnevamad arengud.

2 Dell Streak
[digi] nr 66 ★★★★★
Õudustäratavalt suur, kuid tege-likkuses väga kvaliteetselt ehitatud kiire ja mõnus nutitefon.

3 Samsung Galaxy S
[digi] nr 66 ★★★★★
Tehniliselt kõrgel tasemel, kuid sooviks vähem kasutaja kiusamist Androidi peale ehitatud kasutajaliidesega.

Kuvarid

1 Fujitsu SL3230
[digi] nr 63 ★★★★★
Kaugeltki mitte ideaalne kuvar, kuid just selline, mille võib karbist välja võtta, natuke nuppe sättida ja nii jätta.

2 Dell G2410
[digi] nr 63 ★★★★★
Rahuldava pildikvaliteediga, kuid kõigist teistest paremate seadistusvõimalustega.

3 ViewSonic VA2213w
[digi] nr 63 ★★★★★
Tegelikult ei pea ju igal kuvaril kümne erinevat liidest küljes ole-ma. Vahel on vaja midagi odavat ja lihtsat.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Sony MDR-EX300SL
[digi] nr 57 ★★★★★
Nii hea heli, kui ühtedelt kõrvasisestelt klappidelt üldse võid oodata, ja kõik lisad on olemas.

2 Pioneer XW-NAC3-R
[digi] nr 66 ★★★★★
Kallivõitu iPodi/iPhone'i dokk, kuid tõenäoliselt parim ja võimalusterohkeim, mida üldse on praegu saada.

3 Denon AH-C360
[digi] nr 57 ★★★★★
Tasakaalus heli ja stiilne minimalistlik disain, ainult kandekarp on väike.

ISIKLIK KOGEMUS

E51, see klassikaline Nokia

Miskipärast arvavad osad mu tuttavad, et kuna puutun nii-kuinii kogu aeg uute vidinatega kokku, on mul kindlasti kohutavalt vingefotoaparaat, äge sülearvuti või taskus kõige uuem või popim telefonimudel, mis üldse hetkel saada on. Ent nagu te olete sellest rubriigist juba aru saanud, ei ole see teps mitte nii. Ka [digi] tegijatel kujunevad välja omad lemmikud ja vidinaklassika, millest ei raatsita mingi hinna eest loobuda.

Viimane poolteist aastat on mu isiklikuks telefoniks olnud aastal 2007 turule toodud Nokia E51. Ostsin selle juba kasutatud peast, sest uueaasta seda enam poest saada ei olnud. Suvalist telefoni ma kasutatuna ei ostaks, aga selle ostsin.

Kui mul oleks vaja praegu telefoni osta ja kui see ei peaks olema moodne suure ekraaniga nutitelefoni, vaid telefon lihtsalt helistamiseks ja meilide lugemiseks, siis ostaksin kõhklematult taas sama telefoni.

E51 on kitsas ja õhuke, võin selle suruda pea igasse taskusse, kus muude telefonide jaoks ruumi napiks, kartmata seejuures telefoni katki murda või sellele vigade teha. Ma ei jaksaks üles

lageda neid kordi, kui olen olnud tänulik, et telefonil on metallkorpus. Asfalt ja betoon, kõnniteed ja trepid on püüdnud seda telefoni murda, ent see pole neil õnnestunud. Kunagist plastkorpustega telefonide probleemi, kus kukkumisel kaas lahti hüppab ja aku välja pudeneb, pole mul selle telefoniga kunagi esinenud. Vaid mõnikord juhtub, et klaviatuur väändub korpuse nurga taha ja mõned klahvid jäävad kinni, aga ma väänan ta jälle lahti ja telefon töötab edasi nagu muiste.

Muidugi on E51 moodsate nutitefonidega võrreldes paras muuseumikraam. Ekraan on tiluke ja kuigi mobiilse Opera abil saab veebi brausida, on see pigem piinarikas kui meeldiv kogemus. Kuid meilivahetust saab telefoniga häda korral siiski pidada, kalendrit vaadata ja täita samuti ning WiFi on 802.11g toega ning telefon mõistab ka WPA2.

Nokia on olnud piisavalt aega, et sellest telefonist lastehaigused välja ravida: kõik, mis peab töötama, töötab. Ka mobiil-ID, mida kasutades ilmnevad igal nutitefonil omad kiiksud, töötab alati ja igast

Vasakul vana Nokia, paremal uus HTC. Sven armastab Nokiat.

asendist. Telefoni on lihtne täismahus varundada ja andmete kaotamise hirmu mul selle telefoni puhul praktiliselt ei ole. Laadida saab telefoni ka arvutist ning eriti hea on see, et telefonil on küljes standardne mini-USB pesa. Häda korral ostan lähimast poest kaabli ja laen telefoni suvalise arvuti küljes.

Tegelikult ongi mul oma telefonile ainult kaks etteheidet. Esiteks on mingil hetkel tekkinud viga, mille puhul peamenüü kuvamisel ekraan sassi läheb ja ma ei näe menüüs ringi liikuda, kuid kuna see telefoni funktsioonide kasutamist ei sega, siis taaskäi-

vitan telefoni selle parandamiseks äärmiselt harva.

Teine probleem on ekraani klaasi alla kogunev tolm. Korra juba käisin EMT esinduses spetsiaalset kruvikeerajat laenamas, et korpuse serva kangutada ja tolmu ära puhuda, aga see oli vaid ajutine lahendus. Pikapeale koguneb tolm taas ja küllap pean varsti jälle puhastama.

Kui ostangi endale lähiajal uue telefoni, siis E51 kindlasti ära ei viska. Pigem pärandan selle perekonnas kellelegi edasi. Väärt vidinaid ei maksa kergekäeliselt maha müüa.

SVEN VAHAR

Lauaarvutid

1 AMD Dragon
[digi] nr 53 ★★★★★
Tagasihoidlikuma rahakotiga mänguril-rauaentusiastil on vägagi põhjust rõõmustada.

2 Ordi Netbox XP
[digi] nr 53 ★★★★★
Parima hinna ja võimekuse suhtega kodumaine arvuti. Sobib ideaalselt koju teiseks arvutiks.

3 Fujitsu Celsius Ultra
[digi] nr 55 ★★★★★
Ülivõimekas ja kallid mänguriarvuti, mille disaini oleks võinud masina sisemise iluga vastavusse viia.

MP3-mängijad

1 iPod Nano 5G
[digi] nr 54 ★★★★★
Nanol on kaamera, raadio ja sammulugeja, aga mõõtmed ja kaal on jäänud samaks, hind vähenenud.

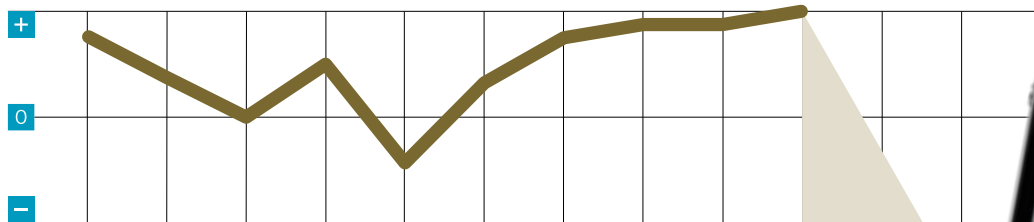

2 iPod Nano 4G
[digi] nr 43 ★★★★★
Vähe sellest, et tegemist on üliheha mängijaga, on see ka seni kõige loodussõbralikum iPod.

3 iPod Shuffle
[digi] nr 49 ★★★★★
Spordisõbra parim kaaslane. Mii-nuseks hind ja standardsete kõrvaklappide välistamine.

PÄEVIK

Esimesed päevad

Ootamatult tuli Eestiski müüki uus iPhone 4 ning kohe vahetas see välja juba aasta otsa meie pikas testis tiksunud iPhone 3GS-i. Esimene nädal uue telefoniga oli rõõmustav.

25. september, hommikupoolik

iPhone 4 tuli eile ehk 24. septembril müüki ja testitelefongi ootas mind Tallinnas, aga mina olin hoopis terve nädala Lõuna-Eestis. Hommikul seisain ilusti pool tundi Viljandis EMT poe järjekorras, et saada vana SIM-kaardi asemele uus väike mikro-SIM. Telefon jõuab minuni Tallinnast lõunaks. Terve hommikupooliku olen nüüd aga telefonita, sest uus väike SIM ei lähe ju enam vanade telefonide sisse. Pärastlõunal saan telefoni Olustvere mooside ja hoidiste messil kätte. Karbi avamisel koguneb mu ümber uudishimulike tuttavate ring, kõik kiidavad uue telefoni retrošikki välimust. Panen kaardi sisse, lülitan telefoni ka sisse ja tahan kohe helistama hakata, kuid võta näpust - telefoni ekraanile ilmub USB-kaabli märk, mis käsib telefoni esimese asjana iTunesiga ühendada. Olustveres mul küll iTunesi käepärast pole.

25. september, pealelõuna

Jõuan maakoju, ei tee eriti välja meile tulnud külalistest, vaid lähen kohe telefoni arvutiga ühendama. iTunes hüppab lahsti, aktiveerib telefoni ning tea-

Ja ongi uus iPhone Eestis müügil. Õigemini, juba müüdi läbi.

iTunes küsib, kas panna uude telefoni mu vana iPhone'i sisu. Nõustun. Aga rakendusi ei pandud

tab, et nüüd installime telefonile ligi 600megabaidise tarkvarauuenduse. Hea küll, ohkan. iTunes hakkab uut tarkvara alla laadima, üle EMT netipulga. Lähen õue kohvi jooma. Tagasi tulles selgub, et olin unustanud sülearvuti laadima panna ja ta oli end millalgi välja lülitanud. Alla laadimine oli muidugi katkenud. Alustame otsast peale, ikka üle EMT 3G-võrgu. Lähen jälle kohvi jooma. Tunni aja pärast naastes

selgub, et 600 MB oli küll alla laaditud, kuid iTunes teatab, et fail on vigane. Ohkan. Panen kolmandat korda laadima. Järgmise tunni pärast on tarkvarauuendus kohal.

25. september, õhtu

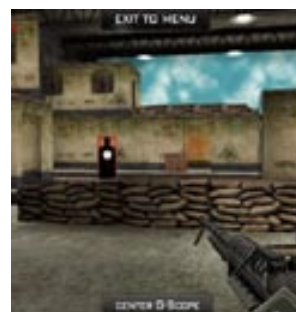
iTunes küsib viisakalt, kas taastada uude iPhone'i mu vana telefoni sisu ja seadistused. Nõustun. Asi käib kuidagi kahtlaselt kiiresti. Selgub, et rakendusi ei sünkroniseeritud. Vajutan iTunesis mingeid linnukesi, valin menüüst mingeid käskke. Mida täpselt, ei mäletagi enam, aga lõpuks soostub iTunes ka rakendusi uude telefoni sünkroniseerima. Veidi ootamist ja kontrollin järele - ongi kõik olemas. Sõnumid, fotod, kontaktid, rakendused, isegi viimati valitud kõned. Huuh. Algab uus elu.

KUU IPHONE'I-NIPP

Ohutut liiklemist!

Kellel Tallinna-Tartu maanteele rohkem asja, laadigu endale kindlasti iTunesi poest Cams Ahoy! nimeline programm. Kui see telefonis tööle panna, hoiatab ta kenasti ette, kui kiiruskaamerale lähenemas oled, ning hakkab koleda häälega proökama. See-eest on siis vähem tõenäoline trahvi saada.

KUU APP

Gun Range

Üks oluline erinevus uue ja vana iPhone'i vahel on güroskoobi lisandumine. Eriti suuri muutusi pidi see kaasa tooma mängunduses ja üks esimesi güroskoobi võimalusi kasutavaid mängu on „Gun Range“. Telefon saab nüüd igal hetkel aru, mis asendis ta su käes on, ja nii on ka lasketiirus püssi sihtimine kahtlaselt sarnane päris püssi sihtimisega.

Mis krooni ajal tellitud, see euro ajal hooleta!

KÕIKIDE TELLIJATE VAHEL LOOSIME AUHINDU

50 000.-

krooni eest

IGA AJAKIRI TELLIDES
vaid **25** krooni kuus.

Ja nii mitmeks kuuks, kui sa soovid!

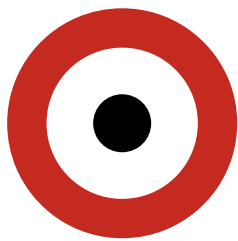
www.ajakirjad.ee/25

TELLI AJAKIRJAD JUBA TÄNA!

Internetis www.ajakirjad.ee/25, telefonil 681 4503 või e-posti teel tellimine@ajakirjad.ee.
Kampaania kehtib 27.09-30.11.2010. Kampaania täpsed tingimused www.ajakirjad.ee/25.

 ühinenud ajakirjad

KLICK

SINU DIGIPOOD

Lihtne kasutada, soodne omada.

Windows 7® Home Premium
Parim meelelahutuse nautimiseks

SÜLEARVUTI

HP 625

Windows 7 Home Premium

15,6" peegeldumisvastase kattega laiekraan

kiire 250GB kõvaketas 7200rpm
HP 3D DriveGuard kaitsesüsteemiga

- AMD Athlon II Dual-Core protsessor P320
- kiire 2GB DDR3 mälu • LightScribe DVD-kirjutaja
- ATI Mobility Radeon HD 4200 graafika
- 3xUSB • HDMI • VGA
- veebikaamera • kiire WiFi b/g/n • Bluetooth
- kaal 2,49 kg • aku kestvus kuni 4 tundi

251,-

kuumakse alates
sissemakse 0%, periood 48 kuud

erihind 7990.-
(tavahind 9990.-)

Kampaania kestab 01.10.2010 - 31.10.2010. Kaupa on piiratud koguses.

Mugavad ostud internetist - www.klick.ee

• ALATI AVATUD • PARIM VALIK • LIHTNE KASUTADA

Tallinn: Viru Keskus (Viru väljak 4), tel. 6668160, E-P 10-21; Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel. 6668116, E-P 10-21; Rocca Al Mare kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel. 6668155, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4), tel. 6668159, E-P 10-21; Järve Kaubanduskeskus (Pärnu mnt 234/238), tel. 6668154, E-P 10-21; Lasnamäe Centrum (Mustakivi tee 13), tel. 6668128, E-P 10-21; Mustika Kaubanduskeskus (Tammisaare tee 116) 6668151, E-R 10-20, L-P 10-18; Sikupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel. 6668156, E-P 10-21; Tartu: Tasku keskus (Turu 2), tel. 6668163, E-L 10-21, P 10-18; Lõunakeskus (Ringtee 75), tel. 6668153, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 6668164, E-P 10-21; Pärnu: Kaubamajakas (Papiiniidu 8/10), tel. 6668152, E-P 10-20; Viljandi: Viljandi Centrum (Tallinna mnt. 24), tel. 6668166, E-R 9-19, L 9-17, P 9-15; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Kesk-väljak 4), tel. 6668168, E-R 10-19, L 10-16; Rakvere: Põhjakeskus, tel. 6668177, E-P 10-20; Valga: Valga Maxima (Jaama 2b), tel. 6668121, E-R 10-19, L 10-16; Paide: Ringtee 2, tel. 6668124, E-L 10-19, P suletud; Kuressaare: Auriga Keskus (Tallinna tn. 88), tel. 6668117, E-L 10-20 ja P 10-18.